

BIOLOGISK MANGFOLD VESTVÅGØY KOMMUNE

Karl-Birger Strann
Jarle W. Bjerke
Vigdis Frivoll
Trond Johnsen
Frantz Sortland

NINAs publikasjoner

NINA Rapport

Dette er en ny, elektronisk serie fra 2005 som erstatter de tidligere seriene NINA Fagrapport, NINA Oppdragsmelding og NINA Project Report. Normalt er dette NINAs rapportering til oppdragsgiver etter gjennomført forsknings-, overvåkings- eller utredningsarbeid. I tillegg vil serien favne mye av instituttets øvrige rapportering, for eksempel fra seminarer og konferanser, resultater av eget forsknings- og utredningsarbeid og litteraturstudier. NINA Rapport kan også utgis på annet språk når det er hensiktsmessig.

NINA Temahefte

Som navnet angir behandler temaheftene spesielle emner. Heftene utarbeides etter behov og serien favner svært vidt; fra systematiske bestemmelsesnøkler til informasjon om viktige problemstillinger i samfunnet. NINA Temahefte gis vanligvis en populærvitenskapelig form med mer vekt på illustrasjoner enn NINA Rapport.

NINA Fakta

Faktaarkene har som mål å gjøre NINAs forskningsresultater raskt og enkelt tilgjengelig for et større publikum. De sendes til presse, ideelle organisasjoner, naturforvaltningen på ulike nivå, politikere og andre spesielt interesserte. Faktaarkene gir en kort framstilling av noen av våre viktigste forskningstema.

Annen publisering

I tillegg til rapporteringen i NINAs egne serier publiserer instituttets ansatte en stor del av sine vitenskapelige resultater i internasjonale journaler, populærfaglige bøker og tidsskrifter.

Norsk institutt for naturforskning

BIOLOGISK MANGFOLD

VESTVÅGØY KOMMUNE

Karl-Birger Strann

Jarle W. Bjerke

Vigdis Frivoll

Trond V. Johnsen

Frantz Sortland

Strann, K.-B., Bjerke, J. W., Frivoll, V., Johnsen, T.V. & Sortland, Frantz. 2006. Biologisk mangfold. Vestvågøy kommune. - NINA Rapport 140. 80 pp.

Tromsø, juni 2006

ISSN: 1504-3312

ISBN: 82-426-1690-6

RETTIGHETSHAVER

© Norsk institutt for naturforskning

Publikasjonen kan siteres fritt med kildeangivelse

TILGJENGELIGHET

Åpen

PUBLISERINGSTYPE

Digitalt dokument (pdf)

REDAKSJON

Karl-Birger Strann

KVALITETSSIKRET AV

Sidsel Grønvik

ANSVARLIG SIGNATUR

Forskningssjef Sidsel Grønvik (sign.)

OPPDRAGSGIVER(E)

Vestvågøy kommune

KONTAKTPERSON(ER) HOS OPPDRAGSGIVER

Kjersti Isdal

FORSIDEBILDE

Sangsvane. Foto: Karl-Birger Strann ©

NØKKEWORD

Biologisk mangfold, Viltkartlegging, Rødlistearter, sammenveide områder, Vestvågøy kommune

KEY WORDS

Mapping of biodiversity, red listed species, valuated wildlife areas, Vestvågøy, Lofoten

KONTAKTOPPLYSNINGER

NINA Trondheim

NO-7485 Trondheim
Telefon: 73 80 14 00
Telefaks: 73 80 14 01

NINA Oslo

Postboks 736 Sentrum
NO-0105 Oslo
Telefon: 73 80 14 00
Telefaks: 22 33 11 01

NINA Tromsø

Polarmiljøsenderet
NO-9296 Tromsø
Telefon: 77 75 04 00
Telefaks: 77 75 04 01

NINA Lillehammer

Fakkeltgården
NO-2624 Lillehammer
Telefon: 73 80 14 00
Telefaks: 61 22 22 15

<http://www.nina.no>

Sammendrag

Strann, K.-B., Bjerke, J. W., Frivoll, V., Johnsen, T.V. & Sortland, F. 2006. Biologisk mangfold. Vestvågøy kommune. - NINA Rapport 140. 80 pp.

Stortingsmelding nr. 42 (2000-2001) pålegger den enkelte sektor å gjennomføre kartlegging av biologisk mangfold innenfor sine ansvarsområder. Kartleggingsarbeidet følger metodikken som er gitt i fire håndbøker som er utarbeidet av Direktoratet for naturforvaltning. I tillegg kommer kartlegging av rødlistede arter.

Rapporten gir først en kort innføring i bakgrunn, lovverk og internasjonale forpliktelser for dette arbeidet. Deretter gis en kort beskrivelse av geografi og naturgrunnlag for Vestvågøy kommune. Prosjektet har identifisert 33 naturtypelokaliteter og 16 viltområder. 21 rødlistearter er påvist i kommunen. Regionalt sjeldne karplanter er også tatt med.

Det er presentert kart for hvert av de identifiserte temaene naturtyper, vilt og rødlistearter. Til slutt er det presentert et sammenveid kart – dvs. et kart som identifiserer de fem områdene som er utpekt som særlig viktige for biologisk mangfold ut fra en helhetlig vurdering. Det er gitt forvaltningsråd for hvert sammenveid område.

Kartene er presentert i denne rapporten, som separate kartblad og i digital form. Kart som inneholder sårbar informasjon om rødlistearter, er unntatt offentlighet og følger ikke rapporten, men er levert separat til Vestvågøy kommune. Alle opplysninger om naturtyper, viktige viltforekomster, rødlistearter og viktige karplanter er lagt inn i databaseverktøyet Access. Samtlige UTM-referanser er presentert i kartdatum WGS84.

Karl-Birger Strann, NINA, Polarmiljøsenteret, 9296 Tromsø (karl-birger.strann@nina.no).

Jarle W. Bjerke, NINA, Polarmiljøsenteret, 9296 Tromsø (jarle.werner.bjerke@nina.no)

Vigdis Frivoll, NINA, Polarmiljøsenteret, 9296 Tromsø (vigdis.frivoll@nina.no).

Trond V. Johnsen, NINA, Polarmiljøsenteret, 9296 Tromsø (trond.johnsen@nina.no).

Frantz Sortland, Dalen, 8315 Laukvik (frantz@operamail.com).

Innhold

Sammendrag	3
Innhold	4
Forord	5
1 Innledning	6
2. Metoder og materiale	7
2.1 Områdebeskrivelse	7
2.2 Datainnsamling	9
2.3 Naturtyper	9
2.4 Viltområder	10
2.5 Ferskvann	10
2.6 Marine områder	10
2.7 Røddlistearter	11
2.8 Sammenveide områder – viktige områder for biologisk mangfold	12
2.9 Ulike aktiviteter og deres påvirkning av miljøet	12
3. Resultater	14
3.1 Naturtyper	14
3.2 Viltområder	48
3.3 Ferskvann	66
3.4 Røddlistearter	67
3.4.1 Regionalt sjeldne, men ikke røddlistede planter	67
3.4.2 Nasjonalt røddlistede virveldyr	69
3.4.3 Nasjonalt røddlistede evertebrater	70
3.5 Sammenveide områder – viktige områder for biologisk mangfold	71
3.5.1 De enkelte forvaltningsråd	71
3.5.2 Beskrivelse av sammenveide områder med forvaltningsråd	72
4. Litteratur	79

Forord

NINA fikk i juni 2005 i oppdrag å gjennomføre kartlegging av biologisk mangfold i Vestvågøy kommune. I prosjektet har vi hatt et godt samarbeid med Vestvågøy kommune gjennom kontaktansvarlig Kjersti Isdal og Fylkesmannen i Nordland v/ Sveinung Råheim. Vi takker både kommunen og Fylkesmannen for et godt og nyttig samarbeid i prosjektet.

Økonomisk ramme for prosjektet var på kr. 100.000. Vi har i arbeidet gitt høyest prioritet til de områder som ligger nær bebyggelse og som naturlig er mer utsatt for press enn mer avsidesliggende områder normalt er.

For ferskvann har vi forsøkt å framskaffe sikre data på vann med uberørte fiskeforekomster og fisketomme vann. Imidlertid har det vist seg at det er store uoverensstemmelser mellom den informasjon vi har mottatt med hensyn på om vannene virkelig var uberørte, fisketomme eller om det faktisk har vært satt ut fisk tidligere. Den økonomiske rammen for prosjektet ga ikke rom for feltundersøkelser på ferskvann. Arbeidet med å få oversikt over fiskeløse vann anbefales fulgt opp i det videre arbeid med biologisk mangfold i kommunen.

Tromsø 30.5.2006

Karl-Birger Strann

1 Innledning

Forekomsten av biologisk mangfold er knyttet til ulike naturtyper og er ikke statisk, men en dynamisk prosess – noen arter virker å være stabile i et leveområde mens andre arter kan forsvinne eller nye dukker opp. Hvilke prosesser som styrer denne dynamikken vet vi ikke alltid, men i de siste tiårene er det mer og mer klart at det særlig er menneskelige faktorer som påvirker dette – enten direkte eller indirekte. Særlig har ulike arealinngrep i stadig økende grad påvirket leveområder for planter og dyr. En god kartlegging av biologisk mangfold og deres leveområder (naturtyper) vil forbedre våre muligheter for å sikre en forsvarlig kunnskapsbasert forvaltning av Norges fauna og flora i framtida.

Direktoratet for naturforvaltning (DN) har utarbeidet et sett håndbøker som støtte og veiledning til det utfordrende arbeidet med kartlegging av biologisk mangfold:

DN-håndbok 11 (1996 – revidert 2000)	Viltkartlegging
DN-håndbok 13 (1999)	Kartlegging av naturtyper
DN-håndbok 15 (2000)	Kartlegging i ferskvann
DN-håndbok 19 (2001)	Kartlegging av marint biologisk mangfold

Videre har DN utarbeidet en liste over truede og sjeldne arter i Norge – Nasjonal rødliste for truede arter i Norge 1998 (DN 1999a). I kartleggingsarbeidet med Vestvågøy kommune er også Fremstad & Moen (2001) brukt som grunnlag ved innlegging av korrekte vegetasjonstyper i Accessdatabasen. Det er gjennomført en rekke intervjuer med personer som besitter stor lokal arts kunnskap innenfor zoologi og/eller botanikk. Informantene har også pekt ut områder som innehar stort biologisk mangfold eller forekomst av spesielle arter.

Det er ikke gjennomført registreringer i områder som ligger innenfor etablerte verneområder. Det er også gitt prioritet til områder som ligger nær bosetning og som i utgangspunktet er mer utsatt for inngrep enn områder som ligger mindre utsatt til, f.eks. i høyfjellet.

2. Metoder og materiale

2.1 Områdebeskrivelse

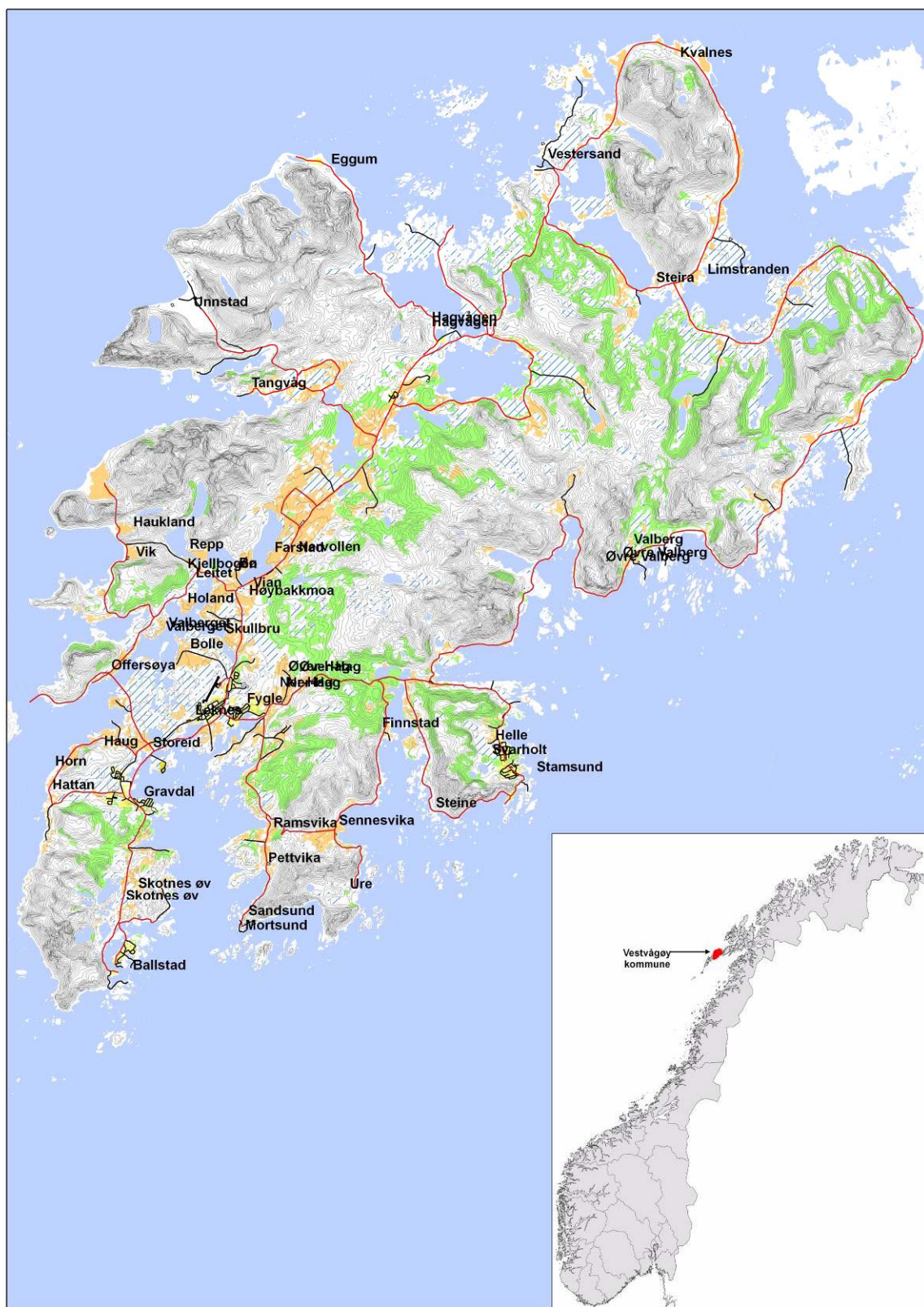
Vestvågøy kommune ligger sentralt i Lofoten og består av hovedøya Vestvågøy samt en rekke mindre øyer som omkranser hovedøya. Det samlede areal av kommunen er på 422 km². Kommunen preges av fiskerier, men har også et betydelig jordbruksmiljø og landskapet er preget av mange års menneskelig påvirkning. Berggrunnen består av harde bergarter, mens strandflatene og myrområdene gir gode næringsforhold for vegetasjonen og dermed jordbruk.

Kommunen har omfattende naturtyper som lagunestrender med flotte strandenger og poller, men her finnes også forekomster av myr og noe løvskog. Det er stedvis plantet en hel del gran som preger de stedegne bjørkeskogene.

Strandflatene og myrene er mange steder i kommunen drenert og dyrket opp. Her fra Unnstad der myrområdene innover dalen er tatt i bruk til jordbruksformål.

Foto: Karl-Birger Strann ©.

Figur 1. Vestvågøy kommune ligger sentralt i Lofoten.

2.2 Datainnsamling

Framgangsmåten for innsamling av opplysninger om biologisk mangfold er følgende:

- Søk i litteratur
- Søk i databaser
- Intervju med lokalkjente
- Kvalitetssikring og kontroll av opplysninger innhentet fra lokalkjente
- Feltregistreringer

I arbeidet med Vestvågøy kommune har det vært samarbeid med Fylkesmannen i Nordland. Det forelå begrensede undersøkelser av biologisk mangfold innenfor utredningsområdet. Det var lite informasjon om fauna, mens det for deler av kommunen var betydelig mer om botanikk. Egne observasjoner og kjennskap til viktige naturtyper har sammen med den lokale kunnskapen vært nyttig for gjennomføring av dette kartleggingsarbeidet. Kommunens eget viltkart var til dels svært grovt og hadde kun begrenset verdi for vårt arbeid, men kvalitetsdata er hentet inn også fra denne informasjonskilden. Startpakken fra Fylkesmannen i Nordland inneholdt en del nyttig informasjon, men noen av datasettene her hadde ikke gode nok posisjonsdata til å kunne brukes. En del data er også innhentet fra ressurspersoner bosatt rundt om i kommunen og også disse er fasett inn i prosjektet etter en kvalitetssikring. Her har særlig Frantz og Andy Sortland, fra Laukvik, bidratt med mye informasjon. NOF Lofoten v/ Harald Waage og Johan Sirnes har også bidratt. Miljøvernleder Kjersti Isdal har vært et viktig bindeledd mellom kommunen og NINA i prosjektarbeidet mens Sveinung Råheim ved miljøvernavdelingen har vært vår kontakt hos Fylkesmannen i Nordland.

Til tross for at det fantes noe kunnskap om biologisk mangfold, var det nødvendig med en del nykartlegginger og avgrensninger av naturtype- og viltområder i kommunen. For å fange opp ulike arter var det nødvendig å spre innsatsen utover vår- og sommermånedene i 2005. De siste faunaregistreringene ble gjennomført primo august 2005.

2.3 Naturtyper

En sentral del av arbeidet med kartlegging av biologisk mangfold er å kartlegge forekomsten av ulike naturtyper. DN har lagd ei god håndbok, Håndbok 13 (DN 1999b) - Kartlegging av naturtyper, som beskriver framgangsmåte og inndeling av de naturtypene som anses som spesielt viktige for biologisk mangfold i Norge. Inkludert de forskjellige undertypene, redegjør håndboka for hele 56 ulike naturtyper.

Videre kategoriseres naturtypene i tre grader viktighet:

Svært viktige naturtyper (A-områder)
Viktige naturtyper (B-områder)
Lokalt viktige naturtyper (C-områder)

Kriteriene for denne inndelingen er beskrevet i håndboka. Verdisettingen påvirkes av faktorer som areal, tilstand og forekomst av sjeldne og truede arter (rødlistearter). Hvis et område har forekomster av rødlistearter, vil det oppnå verdi A eller B avhengig av artenes truethetsgrad.

2.4 Viltområder

Hele viltkartleggingen har fulgt DN-håndbok nr 11 (DN 1996). All tilgjengelig informasjon fra Fylkesmannen i Nordland og Vestvågøy kommune er innhentet og sjekket i felt. Noen lokalkjente har vært informanter. Viktige funksjonsområder for viltet som hekkelokaliteter, spillplasser, vinter-/sommerbeiteområder eller kalvingsplasser for elg er sammenstilt på kart. Etter en samlet vurdering presenteres så **prioriterte viltområder**. De ulike funksjonsområdene vektet på en skala fra 1 til 5. Ut fra dette inndeles viltområdene i svært viktige (A) og viktige (B) områder.

2.5 Ferskvann

Ut fra beskrivelsen i DN-håndbok nr. 15 (DN2000) er det tre hovedkrav som stilles for at et gitt område vil kunne defineres som en **Prioritert lokalitet**:

- a) Lokaliteter med fiskestammer som ikke er påvirket av utsatte arter.
- b) Særlig viktige områder (nøkkelområder) med opprinnelige plante- og dyresamfunn. Dette vil kunne omfatte mange uregulerte og/eller lite regulerte vannlokaliteter.
- c) Lokaliteter med viktige bestander av ferskvannsfisk. Listen omfatter 15 arter innen familiene laksefisk, niøyer, ulker og karpefisk.

En del fisketomme vann/tjern i området ble undersøkt i forbindelse med vurdering av kategori b). Ferskvannsforekomster er i dette prosjektet i all hovedsak lagt inn under naturtyper og vektet i denne sammenhengen.

2.6 Marine områder

Marine områder ble kartlagt etter DN-håndbok nr. 19 (2001). For Vestvågøy har vi valgt å konsentrere oss om gruntvannsområder med høy biologisk produksjon og tidevannsstrømmer.

2.7 Rødlistearter

I kartleggingen av biologisk mangfold inngår kartleggingen av forekomster av rødlistearter som en viktig del. Den nyeste utgaven av *Nasjonal rødliste for truede arter i Norge 1998* (DN 1999a) er fulgt. I denne rødlisterapporten er artene delt inn i grupper etter grad av truethet. Denne inndelingen presenteres nedenfor, og de norske benevnelsene vil bli brukt videre utover i denne rapporten. Også de arter som står på både den norske og den nordiske ansvarslista er trukket inn i arbeidet med rødlistearter. I presentasjonen av resultater for rødlistede arter er spesielt sårbare viltarter skjermet mot offentligheten. I dette arbeidet følger vi anbefalingene i tabell 6.2 i DN-håndbok 11. Det presenteres derfor heller ikke eget kart i rapporten for forekomster av rødlistearter. Disse leveres på eget kart direkte til oppdragsgiver.

Kategori	Kode	Engelsk kategori
----------	------	------------------

Utryddet	Ex	(Extinct)
-----------------	-----------	------------------

Dette omfatter arter som ikke lenger forekommer i Norge som reproduserende arter. Normalt omfatter dette arter som er utryddet for mer enn 50 år siden – arter som har forsvunnet i løpet av de siste 50 årene får koden Ex?.

Direkte truet	E	(Endangered)
----------------------	----------	---------------------

Dette omfatter arter som er direkte truet og som står i fare for å forsvinne i nærmeste framtid dersom den negative utviklingen fortsetter.

Sårbar	V	(Vulnerable)
---------------	----------	---------------------

Dette omfatter arter som er i sterk tilbakegang og som kan gå over i kategorien **Direkte truet** hvis tilbakegangen fortsetter.

Sjelden	R	(Rare)
----------------	----------	---------------

Dette omfatter sjeldne arter som ikke er direkte truet eller sårbare, men som likevel er utsatt fordi de har små bestander eller en spredt og sparsom utbredelse i Norge.

Hensynskrevende	DC	(Declining, care demanding)
------------------------	-----------	------------------------------------

Dette omfatter arter som ikke kommer inn under de tre foregående kategoriene, men som på grunn av en klar tilbakegang fordrer spesielle hensyn og forvaltnings tiltak.

Bør overvåkes	DM	(Declining, monitoring needed)
----------------------	-----------	---------------------------------------

Dette omfatter arter som har gått tilbake, men som ikke regnes som truet. Disse artene bør overvåkes for å avdekke om situasjonen fortsatt forverres.

2.8 Sammenveide områder – viktige områder for biologisk mangfold

Når kartleggingen er gjennomført, dvs. når elementene naturtyper, viltområder, ferskvannslokaliteter og forekomst av rødlistearter er ferdigregistrert, har man det datamateriale som er nødvendig for å presentere *Sammenveide områder*. De *viktige påviste områdene for biologisk mangfold* fremkommer etter denne helhetlige sammenstillingen. Disse områdene er igjen delt inn i tre kategorier:

Svært viktige områder - ***Verdi A***
Viktige områder - ***Verdi B***
Lokalt viktige områder - ***Verdi C***

En sammenveining betyr ikke nødvendigvis at et område som har flere C- og B-verdier vil bli gradert opp til et A-område. Skjønn basert på lokal kunnskap om naturtyper og ikke minst arters forekomst og truethet lokalt og regionalt, vil her spille sterkt inn i vektingen. I tillegg er det viktig å forholde seg til naturtypens eller artens status på nasjonalt plan, selv om en art ikke er rødlistet for øyeblikket.

Forekomsten av rødlistearter vil umiddelbart slå ut på verdien av et område ettersom denne artsgruppen skal tillegges stor vekt ut fra hensynet til deres leveområder.

2.9 Ulike aktiviteter og deres påvirkning av miljøet

Kommunens innbyggere bruker sine arealer på ulikt vis. For naturtypene er det hovedsakelig arealbeslag som gir størst skade og dermed også indirekte påvirker biologisk mangfold. Inngrep som er knyttet til ulike felter av infrastruktur som veier, kraftlinjer, hyttebebyggelse osv gir normalt størst negativ effekt, men annen atferd slik som motorisert ferdsel og hogst av skog eller treslagskifte kan også stedvis resultere i store negative effekter på lokalt biologisk mangfold.

Personell i terrenget kan i mange tilfeller umiddelbart være mer skadelig på vilt i hekketida enn ferdsel med kjøretøy, men sistnevnte kan ha en større negativ effekt på lang sikt. Dette kan være tilfelle hvis en kjører gjennom myr og våtmark og sporene drenerer vannet i nye retninger. I en del tilfeller kan resultatet bli endret vannbalanse i denne naturtypen. Slike endringer kan ha stor negativ betydning på sikt både for planter og dyr. Kjøretøy kan kjøre i et våtmarksområde hvis det er tele og snødekke i vinterhalvåret, men dette bør unngås i sommerhalvåret, da kjøring i terrenget på denne tiden kan påføre naturtypen og vegetasjonen stor skade. Dette er skader som kan være irreversible eller som det vil ta lang tid å lege ved naturlig gjengroing.

Arter som lom og en rekke rovfuglarter er særlig sårbare i rugetida ettersom de lett forlater eggene ubeskyttet når mennesker nærmer seg hekkeplassen. Eggene kan da tas av reirplyndrende fugler som ravn eller kråker, eller fostrene i eggene kan fryse i hjel hvis værforholdene er ugunstige.

Nedenfor listes opp en rekke aktiviteter som kan påvirke biologisk mangfold. Denne listen er ikke helt fullstendig, men presenterer mange av de viktigste aktivitetene som kan påvirke naturtypene og det iboende biologiske mangfoldet.

Arealbeslag

- Nedbygging av areal til hus, hyttefelt eller andre faste installasjoner. *Tap av areal.*
- Nedbygging av areal til kraftlinjer, veger og elveforbygninger. *Tap av areal.*
- Masseuttak. *Tap av habitat, terrengslitasje, endrede fysiske og/eller kjemiske forhold.*
- Drenering/gjenfylling/massedeponi. *Tap av habitat, endring av fysiske og/eller kjemiske forhold.*
- Personell til fots. *Stress av vilt, slitasje og støy.*
- Kjøring i terreng med beltekjøretøy eller hjulgående kjøretøy. *Kjørespor, støy, forurensing.*
- Skyting lette våpen. *Støy, ammunisjonsrester, forurensing.*
- Skogbruk. Bør omfatte de miljøkrav som legges til grunn i *Levende skog*-standarden.
- Beiting. *Terrengslitasje.*
- Gjengroing. *Tap av habitat (leveområder) og oppflising (habitatfragmentering) av habitat.*
- Jordbruksaktivitet. *Tap av habitat og oppflising av habitat.*
- Opphør av landbruk. *Tap av habitat og oppflising av habitat.*
- Friluftsliv. *Terrengslitasje og forstyrrelser.*

3. Resultater

3.1 Naturtyper

Hovedinnsatsen på feltarbeidet med naturtypene ble gjennomført våren og sommeren 2005. Innenfor kommunen ble det undersøkt mer enn 100 områder og det ble påvist totalt 33 naturtypelokaliteter med ulik grad av viktighet. Av disse har fire områder A-verdi og 20 B-verdi. Ytterligere ni områder har fått C-verdi. En rekke andre lokaliteter med naturtyper er identifisert, men foreløpig er disse vurdert som uprioritert ut fra begrensede ressurser. Disse områdene må underlegges bedre undersøkelser før de kan gis en riktig vurdering eller avskrives. Kartdataene finnes også som SOSI-filer. Samtlige opplysninger knyttet til naturtypeverdiene er lagt inn i databaseverktøyet Access.

*Rullesteinsfjærene på Eggum er en særpreget naturtype i kommunen.
Foto: Karl-Birger Strann ©.*

Lokalitet**186050001 Klevvatnet**

Naturtype

Andre viktige forekomster (ferskvann)

Naturtypekode

H01

Verdisetting**B - viktig naturtype**

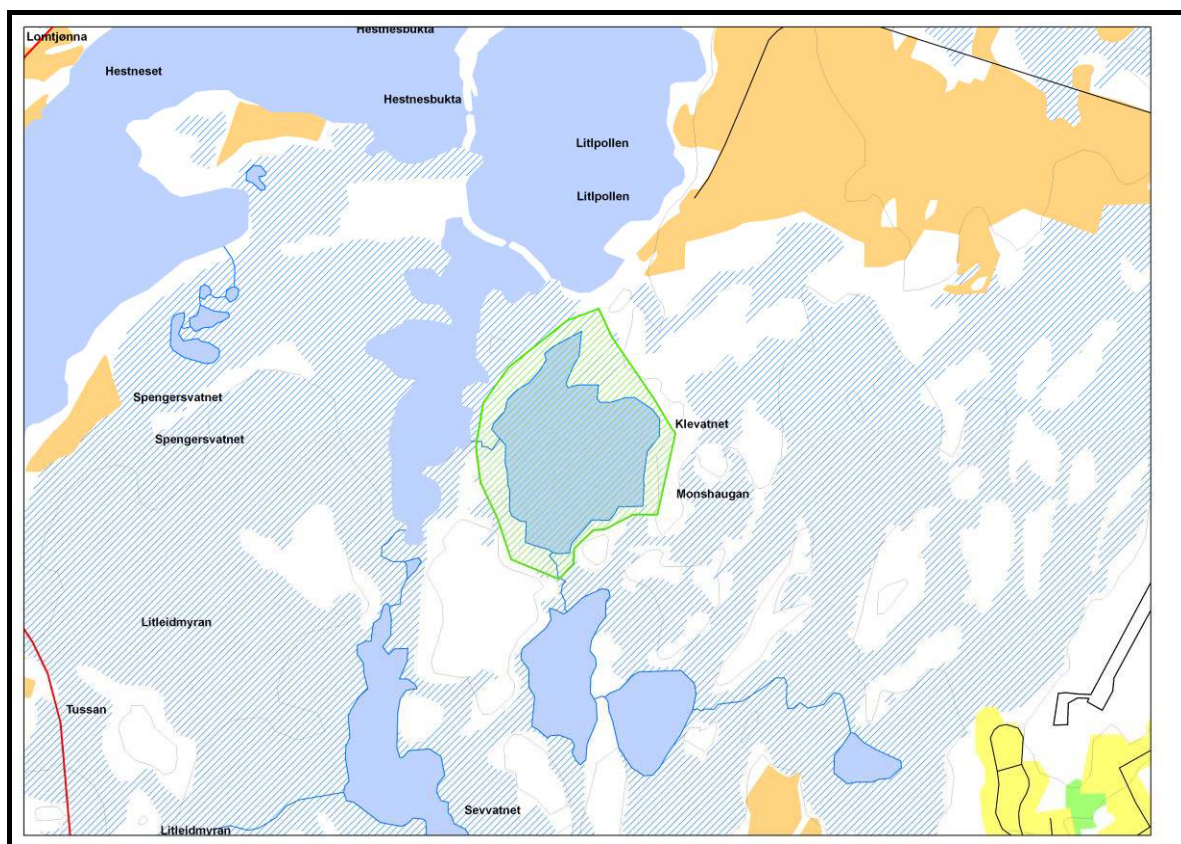
Høyde over havet (m)

2

UTM (WGS84)

33W VR 408 608

Klevvatnet er en av tre kjente lokaliteter for tjørngras i Lofoten. Denne vannplanten går nord til Bø, Vesterålen (jfr. Reiersen & Sirnes 1991). Tjørngras er tidligere også registrert i Leknespollan (Leknes sentrum), men der er den muligens utgått. I tillegg til Vestvågøy er tjørngras kun kjent fra tre andre kommuner i Nordland, Bø, Herøy og Lurøy (jfr. Mjelde 2004). Mjelde (2004) rapporterer også haustvasshår fra Klevvatnet.

Lokalitet**186000300 Malnesvika**

Naturtype

Strandeng og strandsump

Naturtypekode

G05

Verdisetting**B – viktig naturtype**

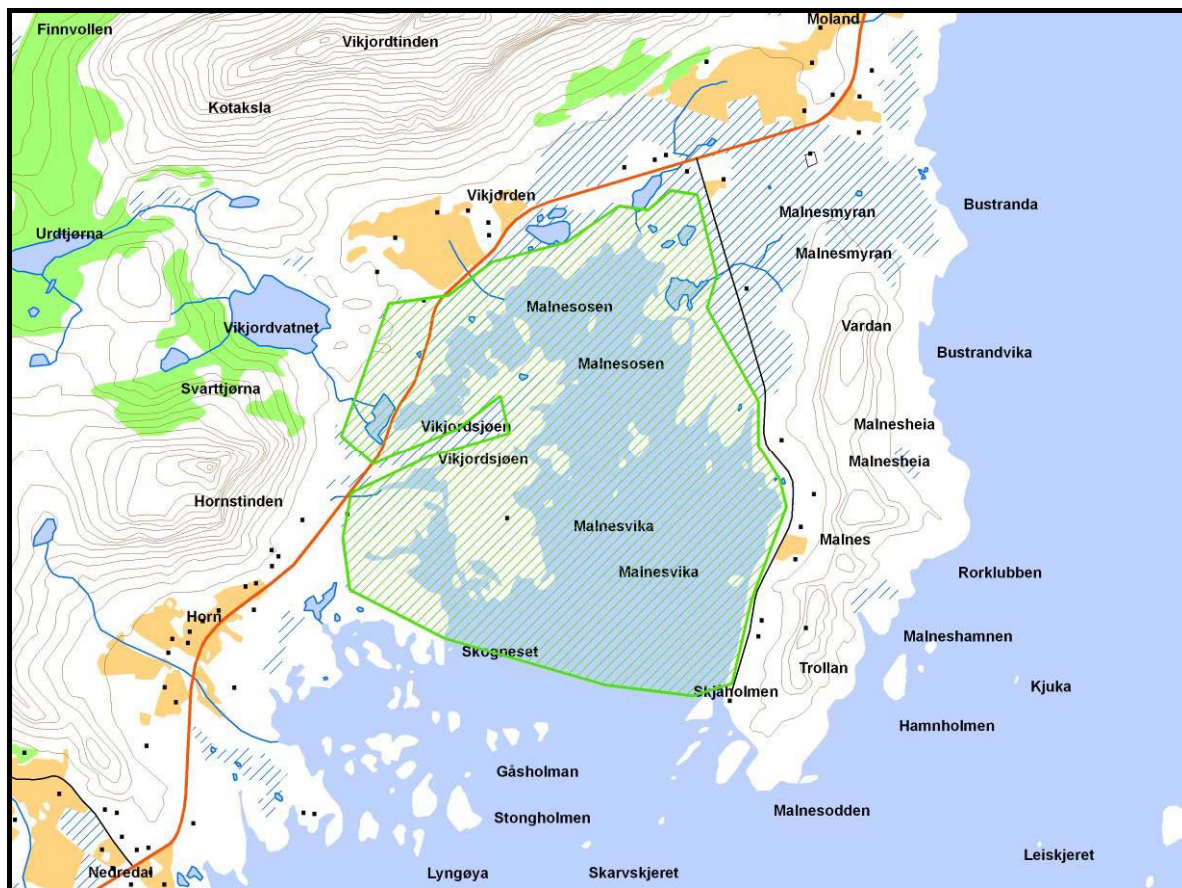
Høyde over havet (m)

0-3

UTM (WGS84)

33W VR 625 680

Lokaliteten består av et større gruntvannsområde med til dels rike forekomster av ålegras. Lokaliteten har også større areal av strandenger med dammer og pøler. Se for øvrig Elven m. fl. 1988.

Lokalitet**186001400 Dalsmyran - Valan**

Naturtype Strandeng og strandsump

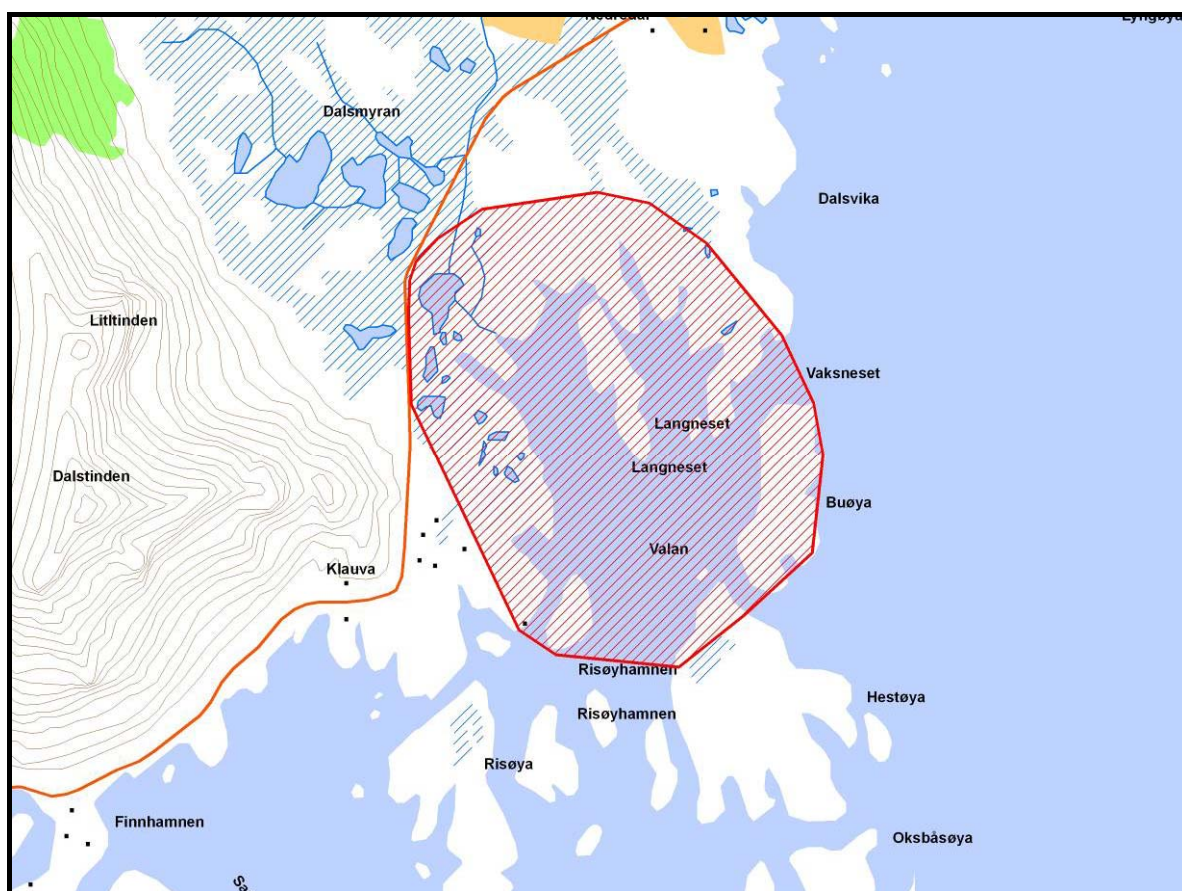
Naturtypekode G05

Verdisetting **A – svært viktig naturtype**

Høyde over havet (m) 0-3

UTM (WGS84) 33W VR 605 655

Denne lokaliteten består av et gruntvannsområde omgitt av strandenger der det bakenforliggende myrområdet Dalsmyran sikrer vanntilsig til strandengkomplekset. Her finnes et rikt artsutvalg med arter som rustsivaks og småhavgras – to arter som er av regional verdi. Se for øvrig Elven m. fl. 1988.

Lokalitet **186001500 Valberg**

Naturtype	Strandeng og strandsump
Naturtypekode	G05
Verdisetting	B – viktig naturtype
Høyde over havet (m)	0-3
UTM (WGS84)	33W VR 565 645

Lokaliteten består av en mosaikk av grunne poller med forskjellige bløtbunnsfjærer omgitt av strandenger og pøler. Forekomstene med tette bestander av småhavgras, gir området en klar regional verdi. Se for øvrig Elven m. fl. 1988.

Lokalitet **186000700 Vest for Eggum**

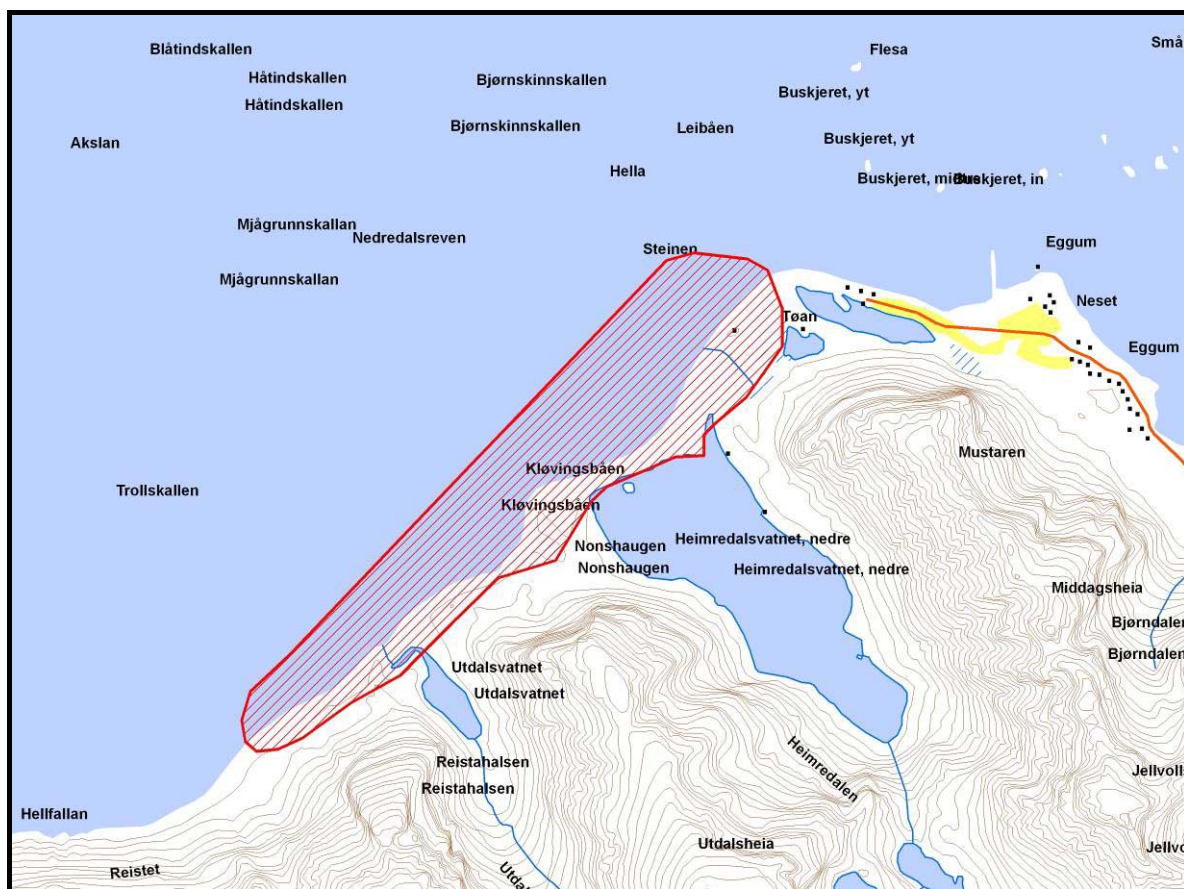
Naturtype	Sandstrender (rullesteinsfjære)
Naturtypekode	G0403
Verdisetting	A – svært viktig naturtype
Høyde over havet (m)	0-10
UTM (WGS84)	33W VR 436 770

I følge Elven m. fl. (1998) har området vest for Eggum rullesteinstrender med følgende mønster:

(1) naken stein ytterst; (2) lavvegetasjon; (3) fragmentarisk vegetasjon av gråmose, fjellmarikåpe, knoppsildre, geitsvingel, musøre m.m.; og (4) lynghei. På sandstrendene går naken sand via en erosjonskant direkte over i fullstendig nedbeitet etablert dyne. Strendene er ytterst artsfattige, men representative for rullesteinstrender i regionen. Utdalsvatn og dammene har flere plantegeografisk interessante forekomster, spesielt botnegras og grøftesoleie som begge har sin nordgrense her. Bak strandvollene finnes flere små ferskvatn, som har ganske artsrik vegetasjon, bl.a. av flotgras, trådtjønnaks, tusenblad, småvasshår, evjesoleie, grøftesoleie, krypsiv, stivt brasmegras, sylblad og botnegras. Lokaliteten har også kvartærgeologisk interesse.

Området er innlemmet i Eggum naturreservat.

Vegetasjonen på Eggum framheves også av Elgersma (1994) i et landskapsperspektiv.

Lokalitet**186000200 Høynešvøda**

Naturtype

Strandeng og strandsump

Naturtypekode

G05

Verdisetting**B – viktig naturtype**

Høyde over havet (m)

0-3

UTM (WGS84)

33W VR 550 800

Denne lokaliteten består i all hovedsak av ei omfattende bløtbunnstjære omgitt av betydelige arealer med strandeng av ulik utforming. Størrelsen på de ulike delene av strandengene gjør området til en viktig lokalitet. Se for øvrig Elven m. fl. 1988.

Lokalitet **186002100 Nesjeøya**

Naturtype	Strandeng og strandsump
Naturtypekode	G05
Verdisetting	B – viktig naturtype
Høyde over havet (m)	0-3
UTM (WGS84)	33W VR 478 754

Denne lokaliteten består av to lave øyer med omkringliggende mudderfjærer og velutviklede strandenger av regional verdi. Botanisk har området et middels rikt artsutvalg med arter som østerbottenstarr og flere interessante starrhybrider. Se for øvrig Elven m. fl. 1988.

Lokalitet**186050002 Gunnarvatn**

Naturtype

Andre viktige forekomster (ferskvann)

Naturtypekode

H01

Verdisetting**B – viktig naturtype**

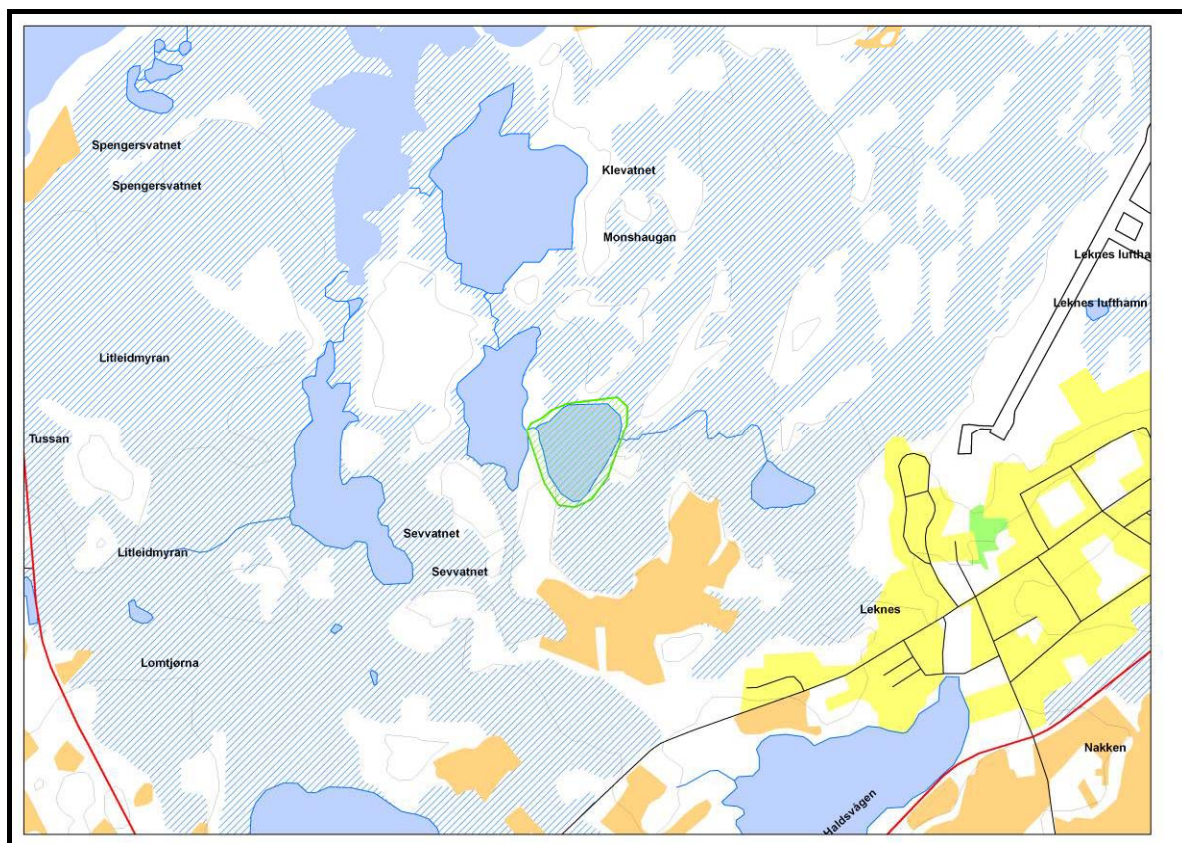
Høyde over havet (m)

5

UTM (WGS84)

33W VR 410 602

Lokaliteten har en frodig vannvegetasjon, men den ikke er nærmere undersøkt. Her er en nesten på nordgrensen for botnegras (*Lobelia dortmanna*), jfr. Edvardsen (1988). Området har et rikt og variert fugleliv og er inkludert i forslag til verneplan for Bollemyrene. Se for øvrig Elven m. fl. 1988.

Lokalitet**186050003 Bollemyrene**

Naturtype

Intakte høgmyrer

Naturtypekode

A02

Verdisetting**A – svært viktig naturtype**

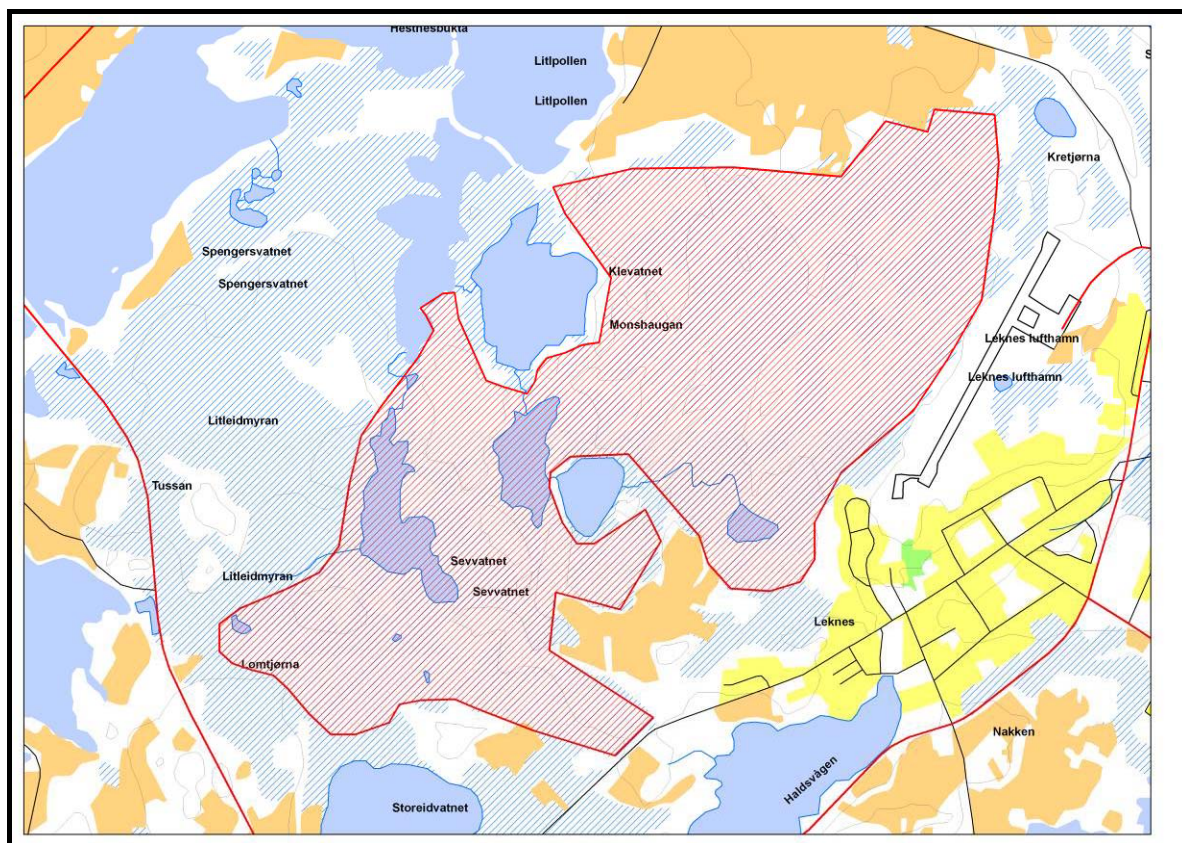
Høyde over havet (m)

2-10

UTM (WGS84)

33W VR 410 605

Lokaliteten består av syv myrkomplekser som ligger spredt mellom Dønvoll i sør-vest til Monshaugan / Valset i nord-nordøst. Myrene er nøye undersøkt av Edvardsen (1988; hovedoppgave). Noen av myrene er torvet i tidligere tider. Vorren (1979) avgrensar myrene og gir en beskrivelse: Mellom kollene går det dråg med fattig-mesotrof vegetasjon, og her finnes konsentriske høymyr-elementer av typen atlantisk høymyr. Dette er det eneste myrkomplekset i Lofoten som kan sies å høre til den sør-boreale sonen. I grunne dammer og småvann, vokser botnegras. Området kvalifiserer muligens til såkalt Telma-rangering (vernekategori 1A).

Lokalitet**186050004 Lomtjønna (Nordgårdsvatnet)**

Naturtype

Andre viktige forekomster (ferskvann)

Naturtypekode

H01

Verdisetting**C – lokalt viktig naturtype**

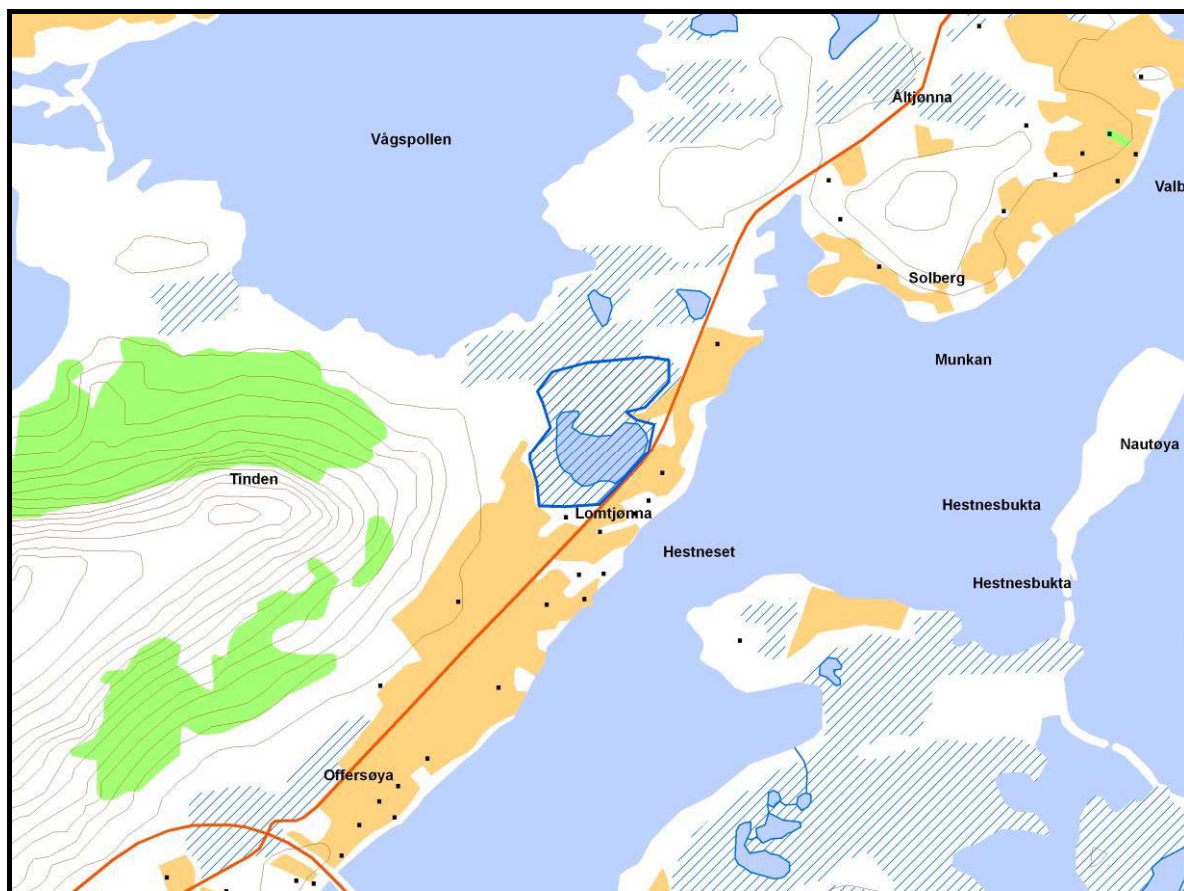
Høyde over havet (m)

10

UTM (WGS84)

33W VR 397 619

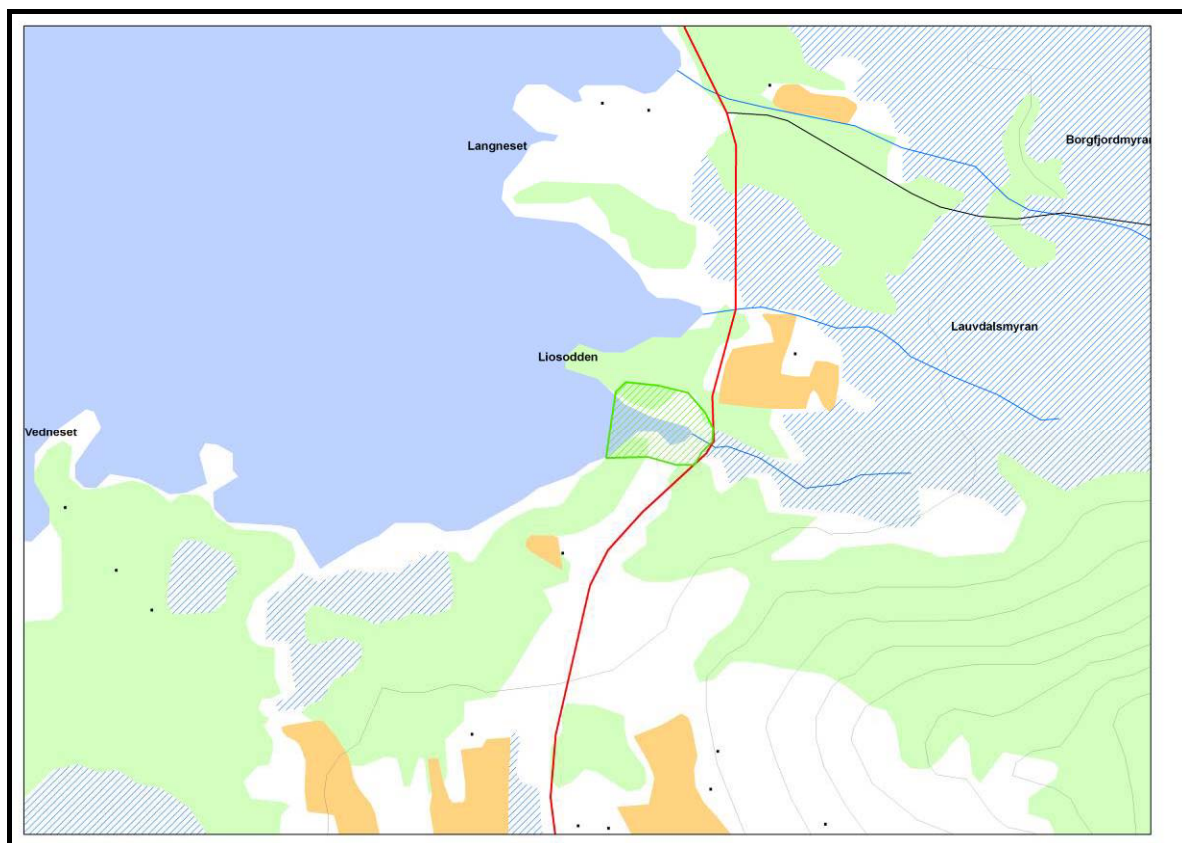
Tjernet er dominert av nykktjørnaks (*Potamogeton praelongus*). Små fragmenter av et vasshår, trolig sprikjevasshår (*Callitriche cophocarpa*), ble også registrert. Hesterumpe, bukkeblad og flaskestarr dominerer i vannkanten. Kilder: Egne registreringer.

Lokalitet**186050005 Bukt ved Liosodden, Innerpollen**

Naturtype	Brakkvannspoller
Naturtypekode	G08
Verdisetting	B – viktig naturtype
Høyde over havet (m)	0
UTM (WGS84)	33W VR 527 705

I den undersøkte bukta ble følgende arter registrert: Busttjørnaks (*Stuckenia pectinata*; første registrering av denne arten i Lofoten, jfr. Lid & Lid 2005), trådtjørnaks (*S. filiformis*), hjartetjørnaks (*Potamogeton perfoliatus*), småpiggnopp (*Sparganium natans*), hesterumpe (*Hippuris vulgaris*) og tusenblad (*Myriophyllum alterniflorum*). I strandkanten vokser bl.a. ryllsiv (*Juncus articulatus*) og nålesivaks (*Eleocharis acicularis*). Andre arter registrert andre steder i Indrepollen: Småttjørnaks (*P. berchtholdii*), grastjørnaks (*P. gramineus*), fjøresivaks (*E. uniglumis*), kjeldeurt (*Montia fontana*), småhavgras (*Ruppia maritima*) og sylblad (*Subularia aquatica*). Kilder: Egne registreringer og herbariedata TROM.

Lokalitet**186050006 Bruryggen**

Naturtype

Naturbeitemark

Naturtypekode

D04

Verdisetting**C – lokalt viktig naturtype**

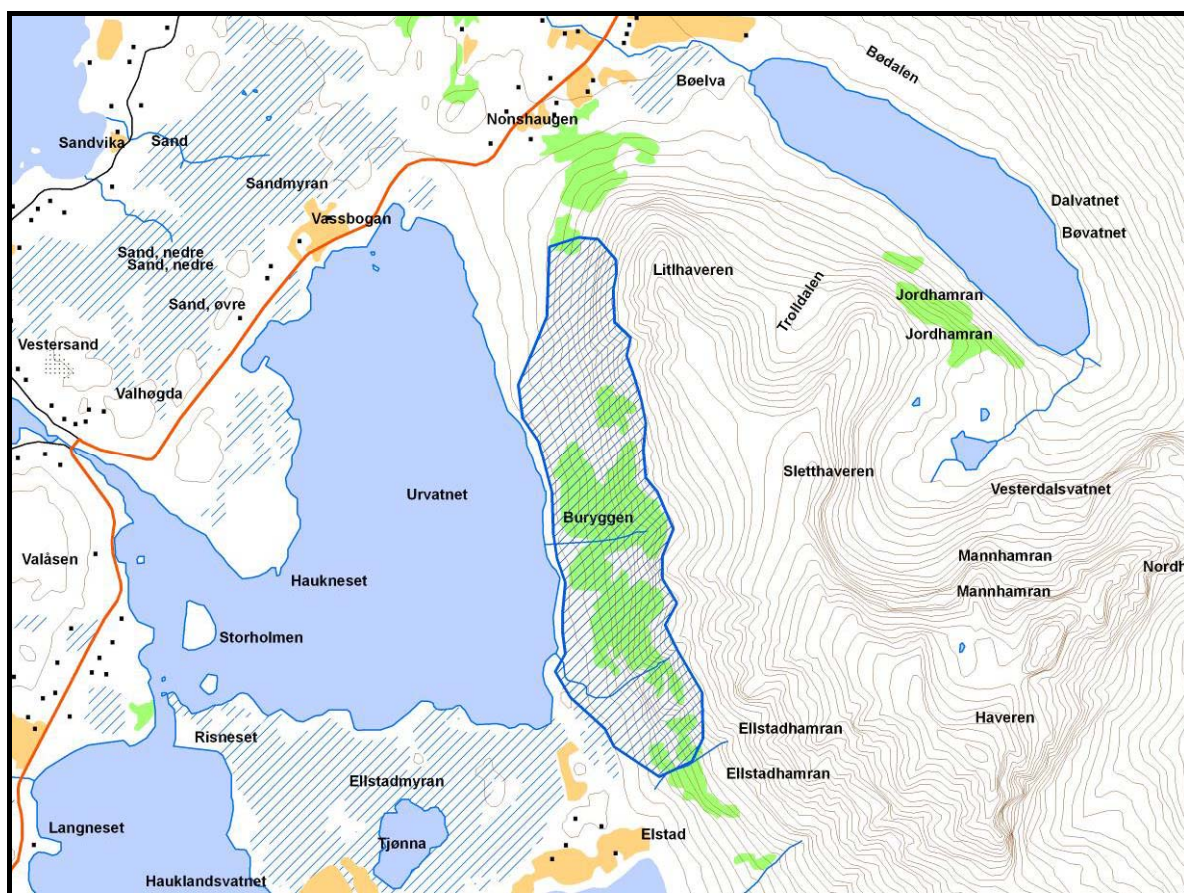
Høyde over havet (m)

5-220

UTM (WGS84)

33W VR 554 770

Lokaliteten består av bratte, sørvestvendte beitebakker med flere store seljetrær og til dels godt skogdekke. Det er spesielt lia ved Urdvatnet som fremheves, mens lia fra Ellstad mot Steira er mer beitepreget og mangler skog. Arter registrert i området er bl.a. bergmjølke (*Epilobium collinum*), markjordbær (*Fragaria vesca*), harestarr (*Carex leporina*), kvitmaure (*Galium boreale*), bergveronika og vill-lauk (*Allium oleraceum*). Kilder: Egne registreringer og herbariedata TROM.

Lokalitet**186050007 Ellstadmyran**

Naturtype

Intakt lavlandsmyr

Naturtypekode

A01

Verdisetting**C – lokalt viktig naturtype**

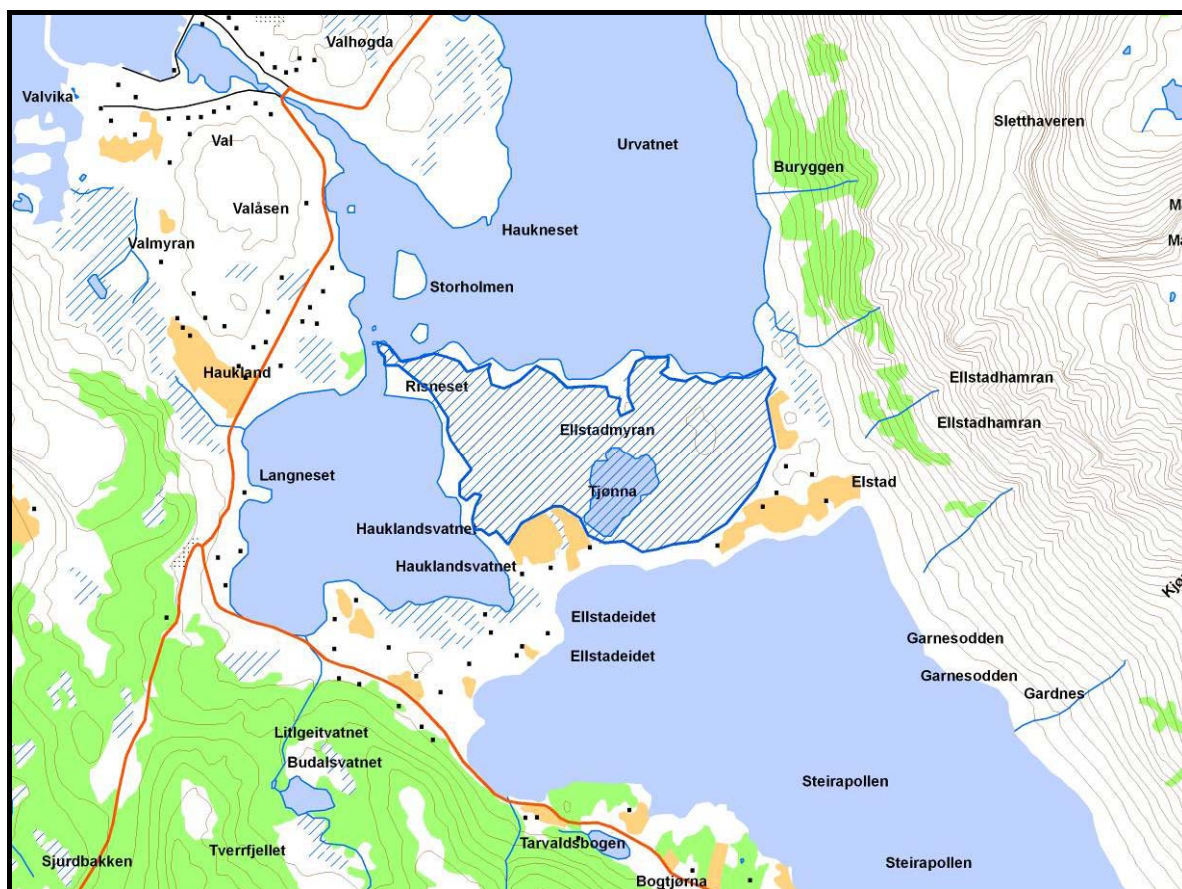
Høyde over havet (m)

8-18

UTM (WGS84)

33W VR 545 763

Lokaliteten er en svakt hvelvet nedbørsmyr med tykt torvdekke. Etter det vi kunne se var denne nedbørsmyra intakt, noe som gir myra en viss verdi ut fra geomorfologiske perspektiver, uavhengig av artsmangfoldet, som generelt er lavt på nedbørsmyrer. Myra er dominert av lyngarter (røsslyng, krekling), samt bjørneskjegg og mange lavararter. Kilder: Egne registreringer.

Lokalitet**186001800 Eidneset, Offersøypollen**

Naturtype

Strandeng og strandsump

Naturtypekode

G05

Verdisetting**B – viktig naturtype**

Høyde over havet (m)

0-5

UTM (WGS84)

33W VR 393 606

Lokaliteten har flere interessante botaniske forekomster med eneste kjente lokalitet for saftmelde i Lofoten (jfr. Alm m. fl. 1987a,b). Dette er nordgrense i landet hvis man ser bort fra en sporadisk forekomst i Sør-Varanger (jfr. Lid & Lid 2005). Se for øvrig Elven m. fl. 1988.

Lokalitet **186050008 Nautøya, Offersøypollen**

Naturtype Strandeng og strandsump

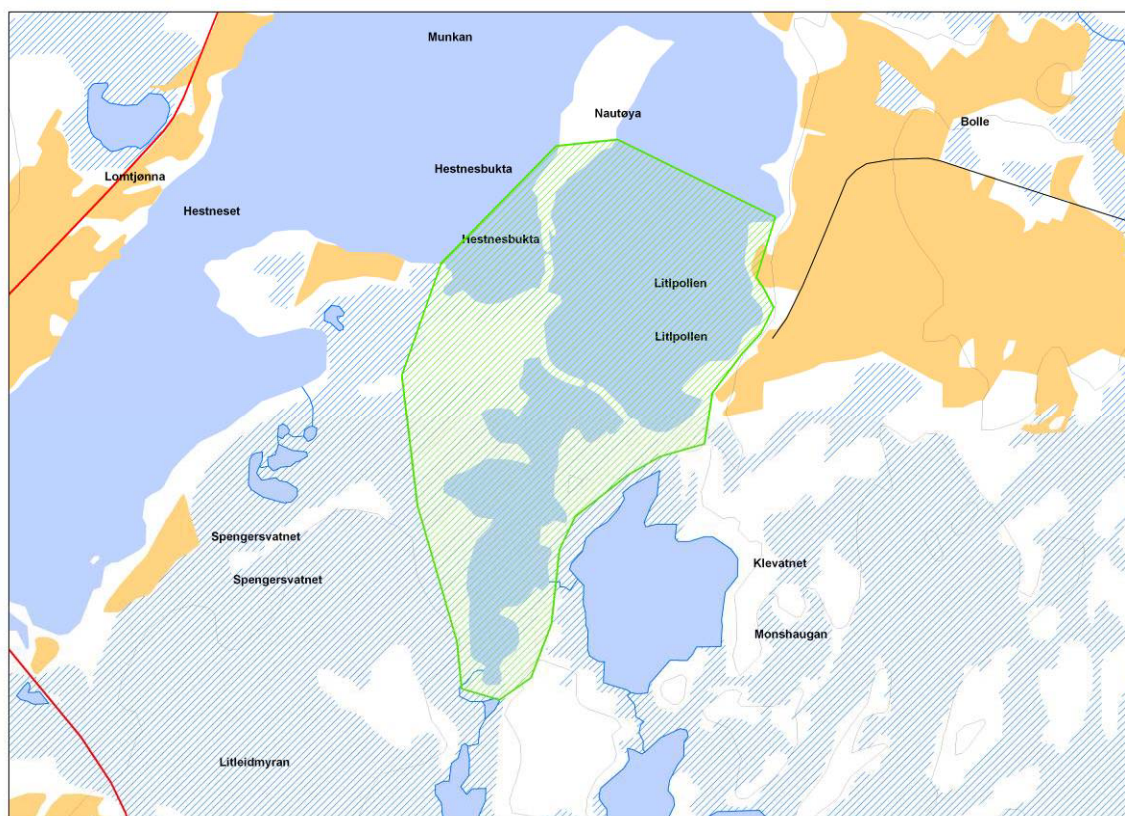
Naturtypekode G05

Verdisetting **B – viktig naturtype**

Høyde over havet (m) 0-5

UTM (WGS84) 33W VR 408 616

Lokaliteten består av havstrand med overganger mot våtmarker. Området er botanisk artsrikt med arter som østerbottenstarr, beitestarr og botnegras. Det er en hel del inngrep i området, men fremdeles finnes her klare verdier som bør sikres. Se for øvrig Elven m. fl. 1988.

Lokalitet **186050009 Rokkvika, Stamsund**

Naturtype Sørvendte berg og rasmarker

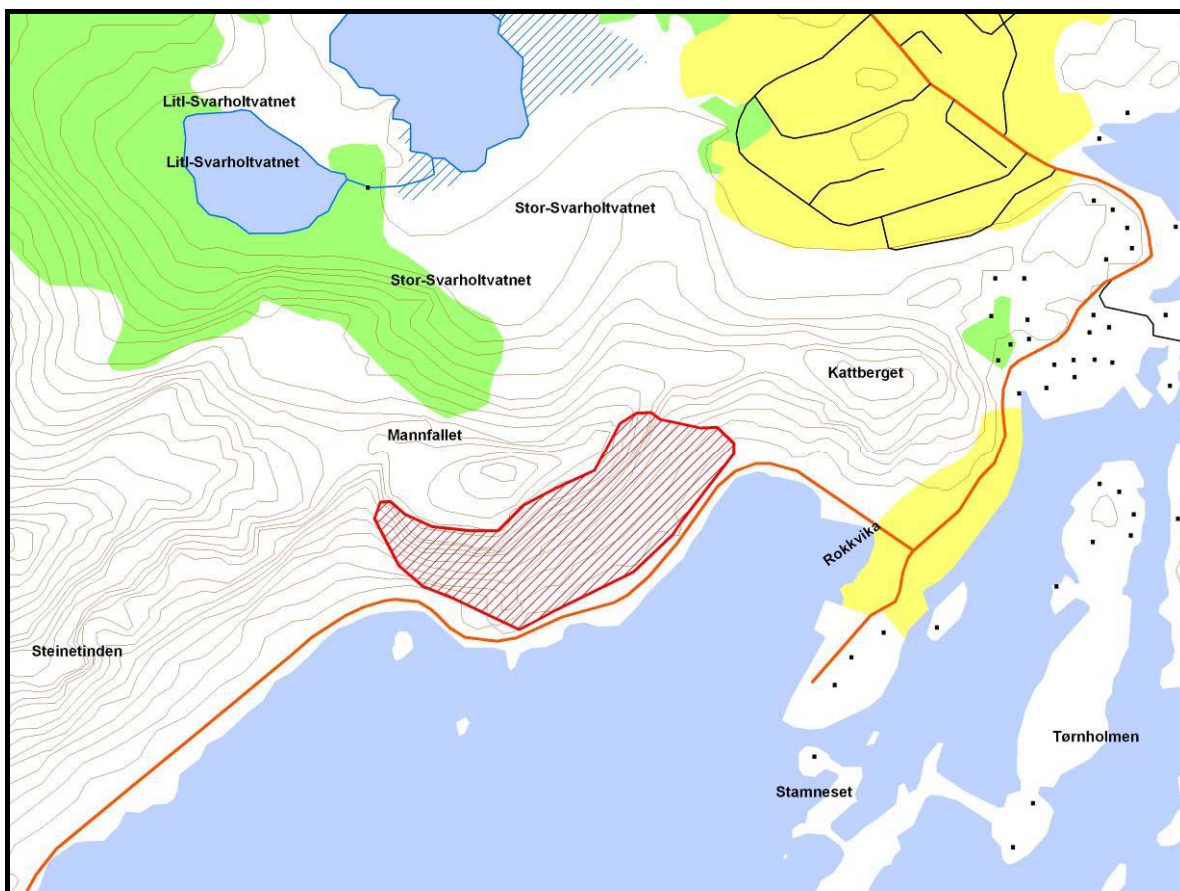
Naturtypekode B01

Verdisetting **A – svært viktig naturtype**

Høyde over havet (m) 5-220

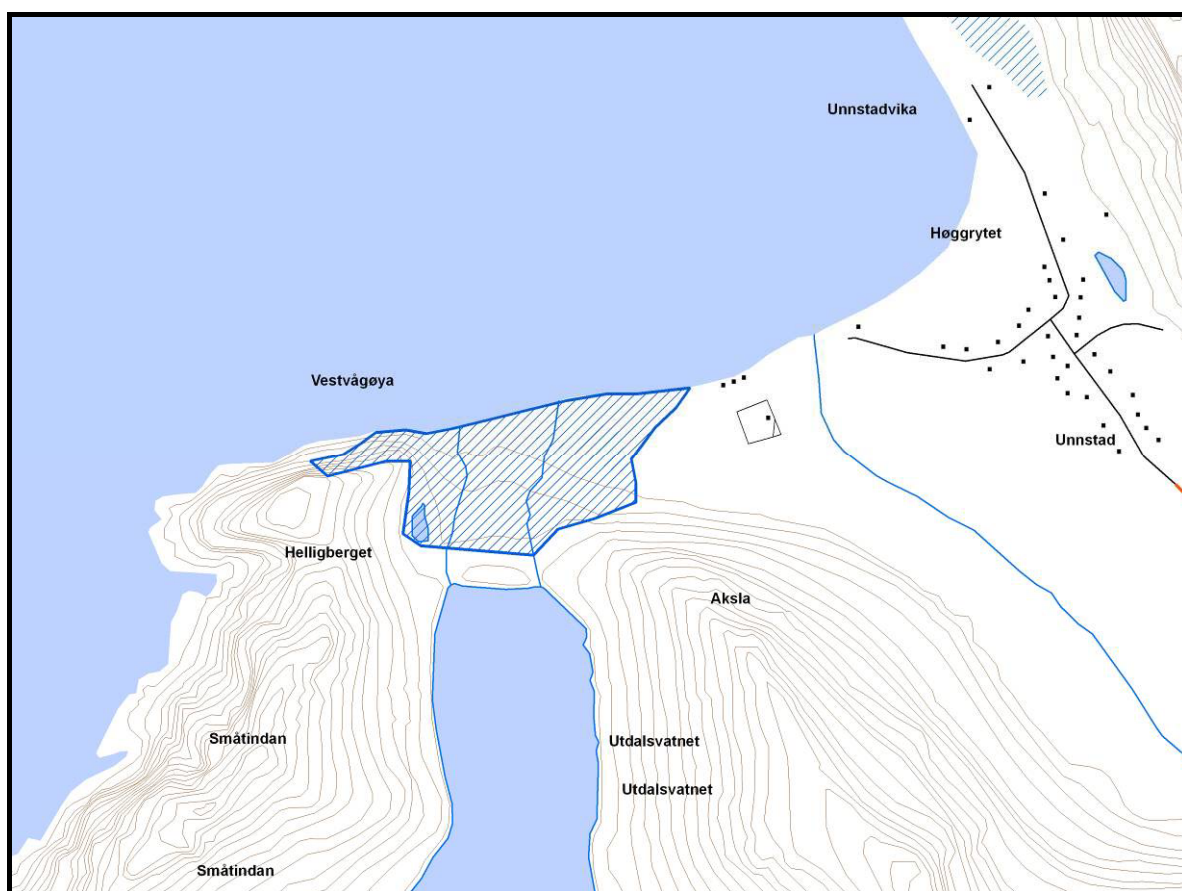
UTM (WGS84) 33W VR 512 572

Lokaliteten innehar flere kalkkrevende og termofile arter, bl.a. murburkne og svartburkne (to underarter; eneste lokalitet i Lofoten for kalksvartburkne) i kalkåre (jfr. Sortland 1987), stankstorkenebb, vill-lin, tviskjeggveronika (jfr. Sortland 1988), rødsildre, lerkespore, bergfrue, hårstarr, beitestarr, bergskrinneblom, sandarve, rognasal like nedenfor. Fullstendig planteliste gitt av Sortland (1992).

Lokalitet	186050010 Unnstad
Naturtype	Naturbeitemark
Naturtypekode	D04
Verdisetting	C – lokalt viktig naturtype
Høyde over havet (m)	5-50
UTM (WGS84)	33W VR 403 729

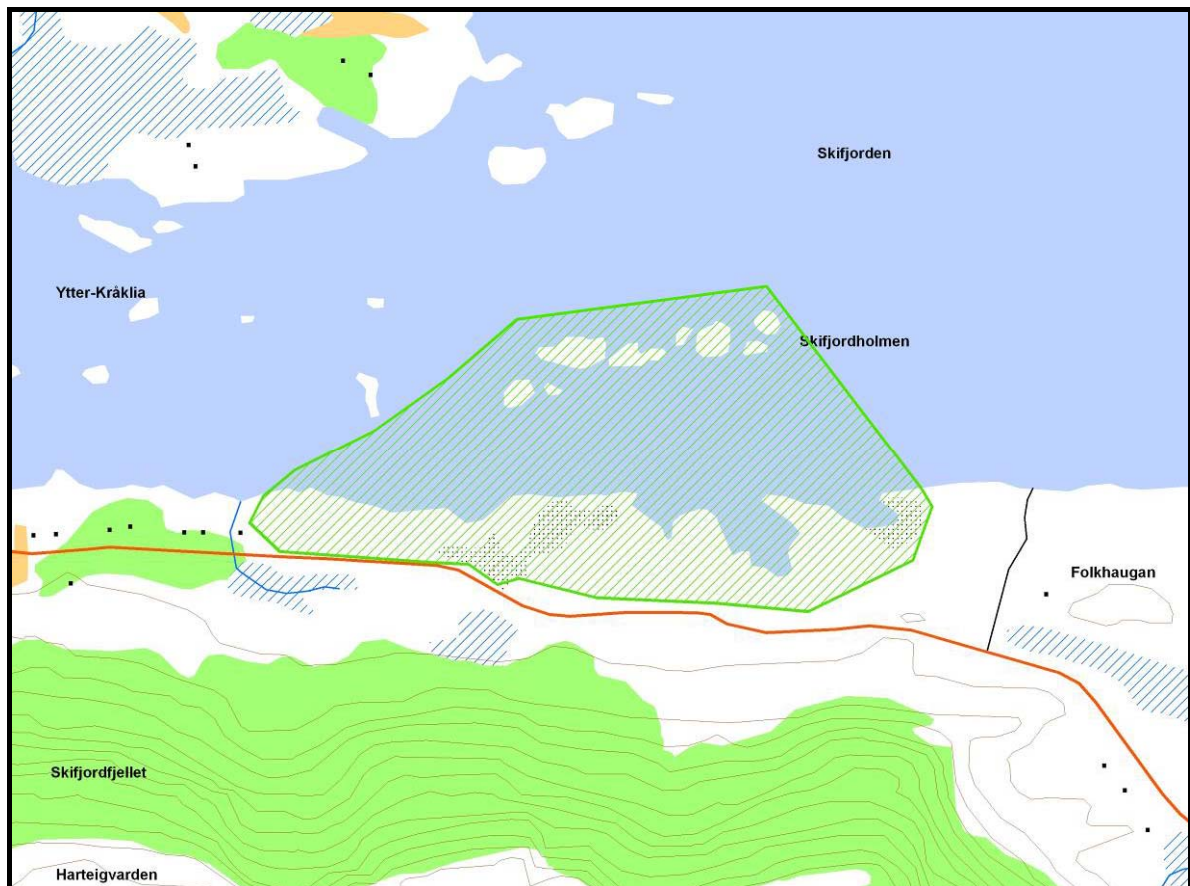
Unnstad er én av to kjente lokaliteter for grønnburkne i Lofoten. Andre planter: Reinrose, rynkevier, fjellnøkleblom (jfr. Sortland 1987). Grønnburkne er seinere også rapportert fra Værøy (Sortland 1997). Vi registrerte en lang rekke arter i 2005, de aller fleste vidt utbredte. Det største mangfoldet var mellom steinblokkene i vest der sauebeitingen ikke var like kraftig. Utvalgte arter: Reinrose, engrapp, engkvein, fjellminneblom, raudsildre, rukkevier, norsk vintergrøn, fjellfiol og dvergjamne. Kilder: Sortland 1987, 1997 og egne registreringer.

Lokalitet **186001600 Skifjorden**

Naturtype	Strandeng og strandsump
Naturtypekode	G05
Verdisetting	B – viktig naturtype
Høyde over havet (m)	0-5
UTM (WGS84)	33W VR 507 609

Lokaliteten er en mindre strandeng med overgang mot tørrere miljø. Her ble det funnet arter som myggblom (sjelden i Nord-Norge) samt småhavgras. Se Elven m. fl. 1988.

Lokalitet **186013100 Halsvågen - Svanvatnet**

Naturtype Strandeng og strandsump

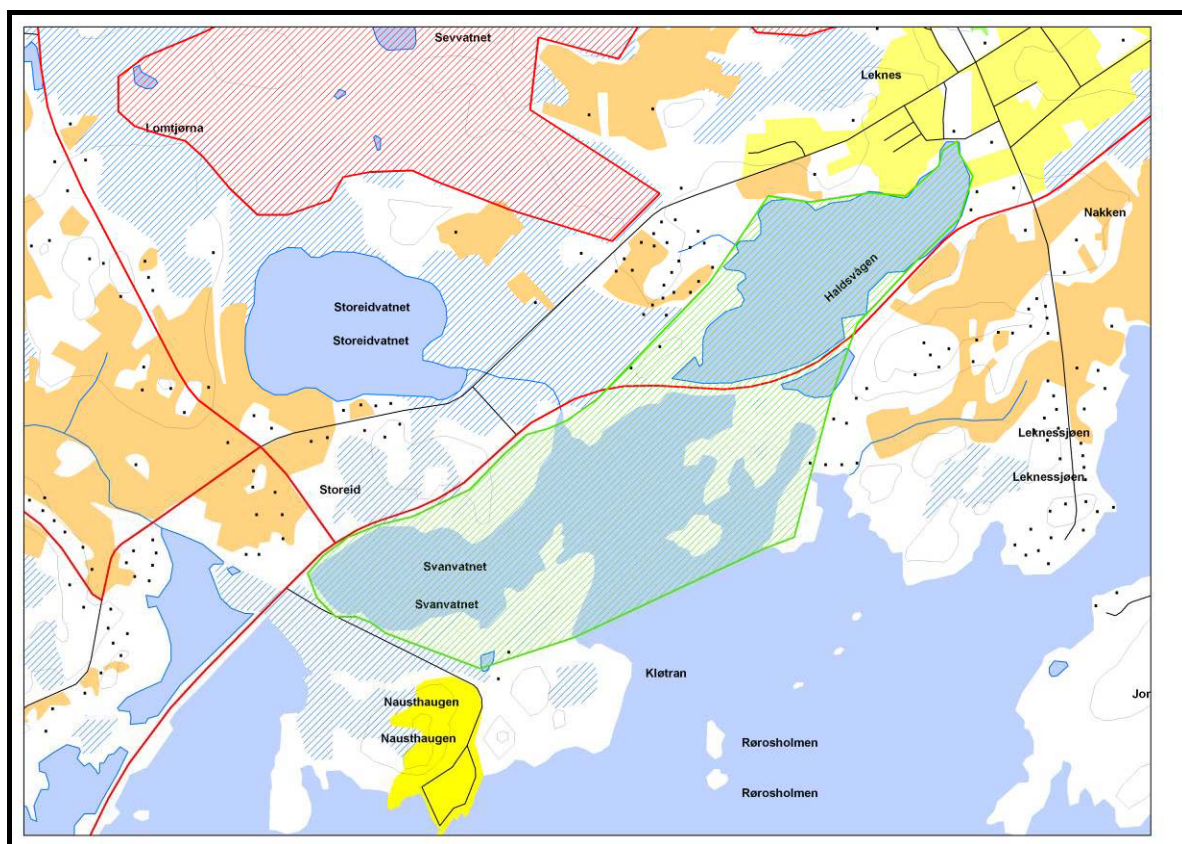
Naturtypekode G05

Verdisetting **B – viktig naturtype**

Høyde over havet (m) 0-5

UTM (WGS84) 33W VR 412 590

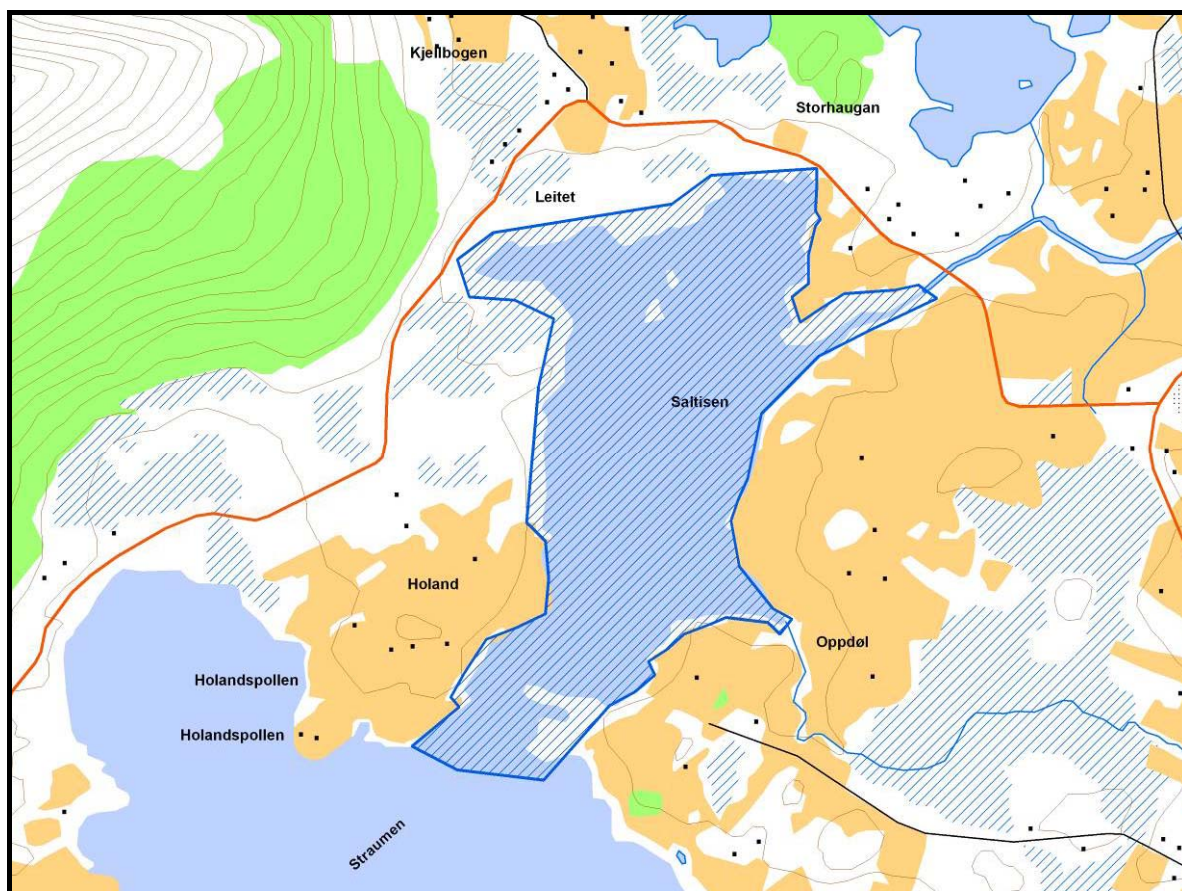
I følge Elven m. fl. 1988 er denne lokaliteten opprinnelig ei stor bukt med lagune-kvaliteter. Det er bygd ny vei over området som har ødelagt en del av den opprinnelige verdien som nok sannsynligvis har vært regional til nasjonal. Fremdeles finnes det så vidt store verdier at vi har vurdert området til et viktig område for biologisk mangfold. Her finnes fremdeles både ålegras, småhavgras og saftmelde (Sirnes 1980).

Lokalitet**186050011 Saltisen**

Naturtype	Strandeng og strandsump, brakkvannspoller
Naturtypekode	G05, G08
Verdisetting	C – lokalt viktig naturtype
Høyde over havet (m)	0-2
UTM (WGS84)	33W VR 420 635

Elven m. fl. 1988 bemerker at ålegrassamfunn trolig dekker store arealer som ikke var undersøkt. Likevel er lokaliteten av begrenset verdi sammenlignet med andre områder på denne delen av Vestvågøya. Det nevnes også at området kan ha ornitologisk betydning, blant annet er det i perioder observert svaner der. Det er sannsynligvis tilgangen på ålegras som gjør området viktig for svaner på trekk eller overvintring.

Lokalitet**186000400 Sundet Limstrand- Alstadpollen**

Naturtype

Strandeng og strandsump

Naturtypekode

G05

Verdisetting**B – viktig naturtype**

Høyde over havet (m)

0-5

UTM (WGS84)

33W VR 576 734

I følge Elven m. fl. 1988 er strandengene mellom disse to pollene av regional betydning der en finner en velutviklet mosaikk med strandenger, pøler av ulik størrelse og forstrender av grustypen. Østerbottenstarr er den mest interessante arten som er påvist her.

Lokalitet**186050012 Holdalsvatn**

Naturtype

Andre viktige forekomster (ferskvann)

Naturtypekode

H01

Verdisetting**C – lokalt viktig naturtype**

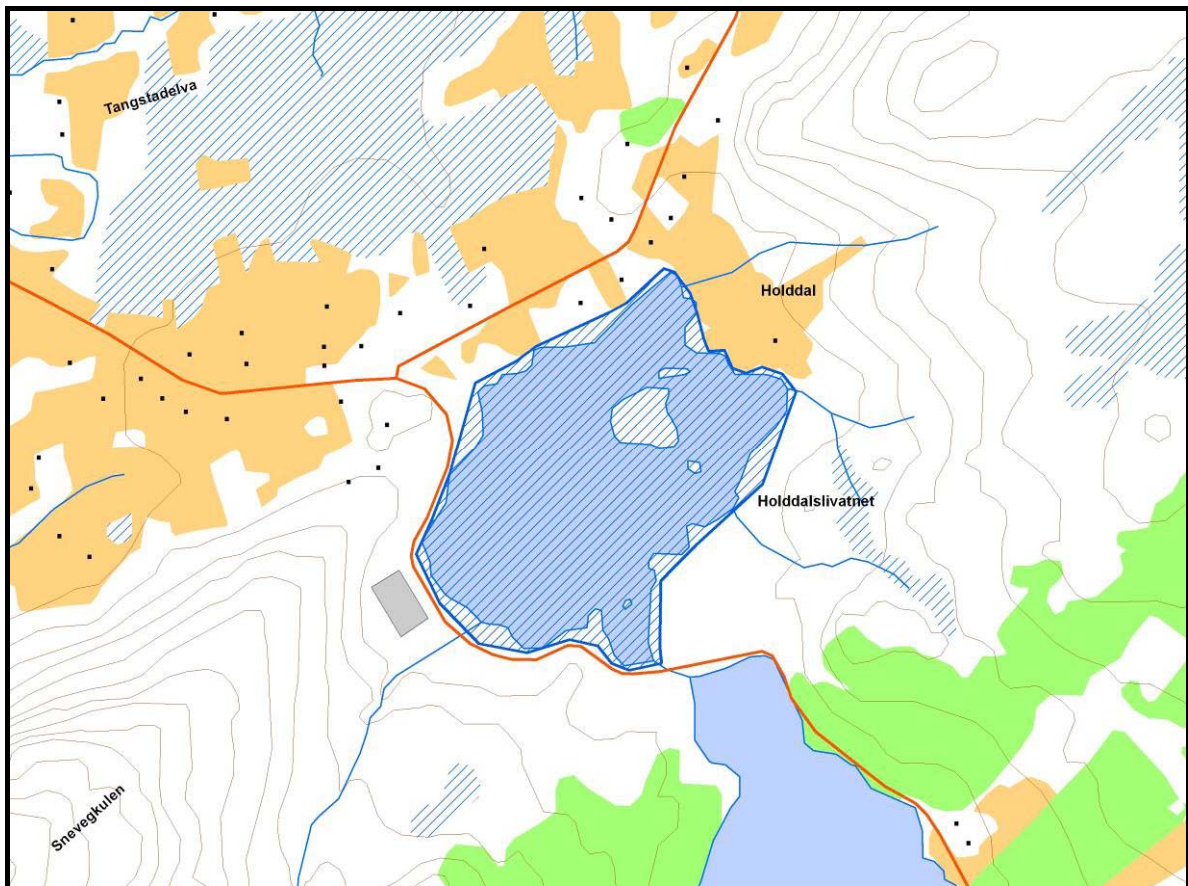
Høyde over havet (m)

23

UTM (WGS84)

33W VR 461 701

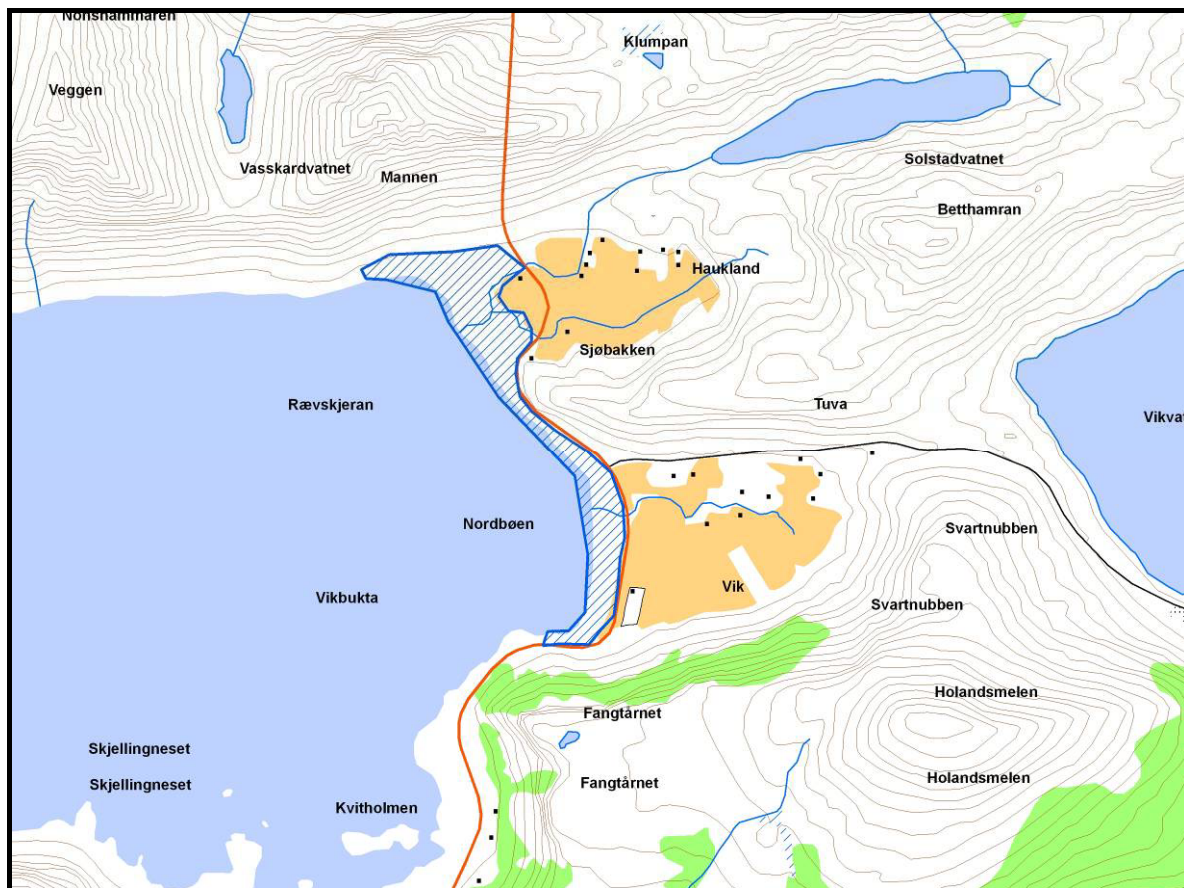
Mjelde (2004) rapporterer flere vannplanter: Stivt brasme gras (lokalt dominerende), botnegras (spredt til vanlig), evjesoleie (vanlig), sylblad (vanlig), vanleg tusenblad (lokalt dominerende), rustjønnaks (vanlig til lokalt dominerende) og småtjønnaks (lokalt dominerende). Botnegras er her nær sin nordgrense.

Lokalitet **186001900 Vikspollen**

Naturtype	Sanddyner
Naturtypekode	G03
Verdisetting	C – lokalt viktig naturtype
Høyde over havet (m)	0-50
UTM (WGS84)	33W VR 395 652

Denne lokaliteten har en fint utformet sandstrand med sanddyner og flygesand langt oppover lia bakenfor stranda. Opprinnelig var dette en lokalitet med betydelige verdier, men store inngrep har redusert kvaliteten betydelig. Her finnes Lofotens eneste forekomst av fjell-lok. (Elven m. fl. 1988).

Lokalitet**186002000 Bogan - Eidsosen**

Naturtype

Strandeng og strandsump

Naturtypekode

G05

Verdisetting**B – viktig naturtype**

Høyde over havet (m)

0-5

UTM (WGS84)

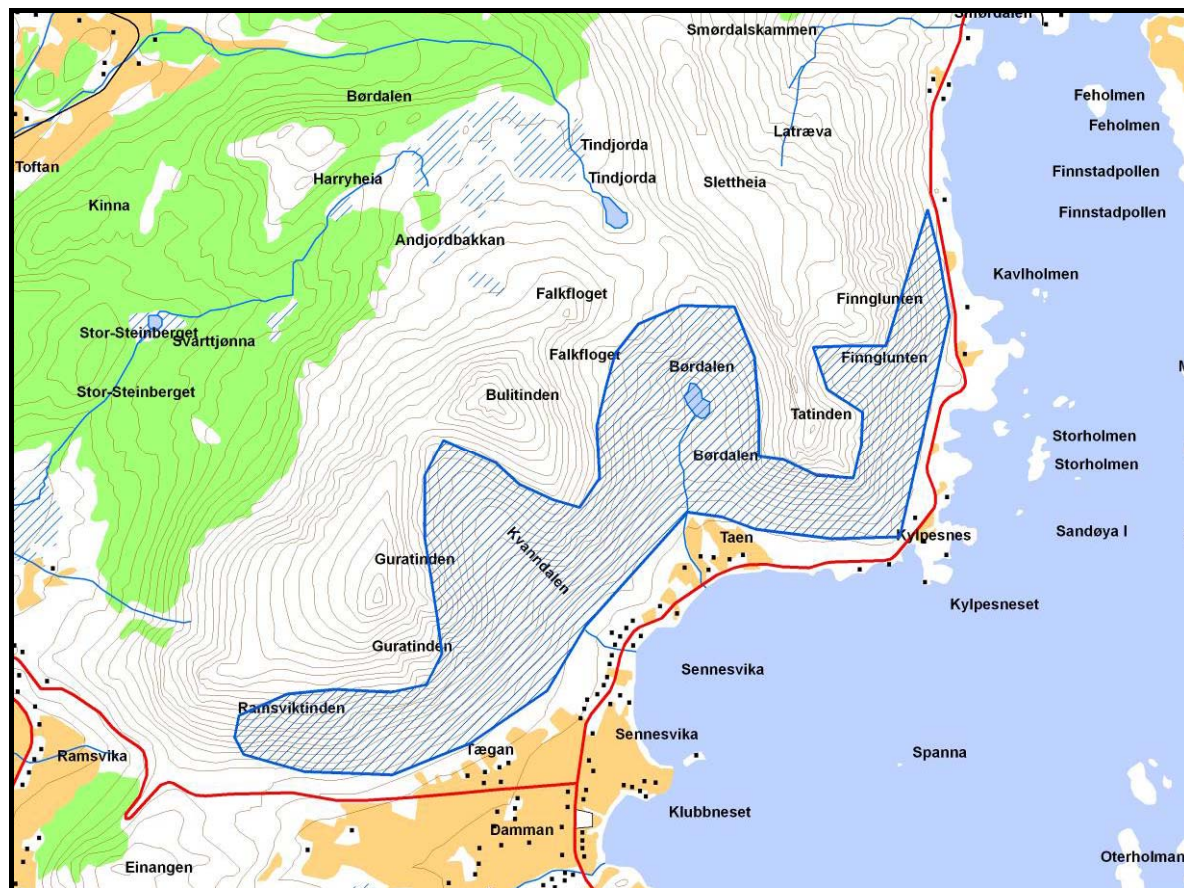
33W VR 490 745

Lokaliteten er en flott utformet strandeng med strandsump, pøler og en del brakkvasseng. Området har velutviklede tjønnaks-samfunn av trådtjønnaks-typen. Se for øvrig Elven m. fl. 1988.

Lokalitet	186050013 Taen
Naturtype	Naturbeitemark
Naturtypekode	D04
Verdisetting	C – lokalt viktig naturtype
Høyde over havet (m)	10-300
UTM (WGS84)	33W VR 456 563

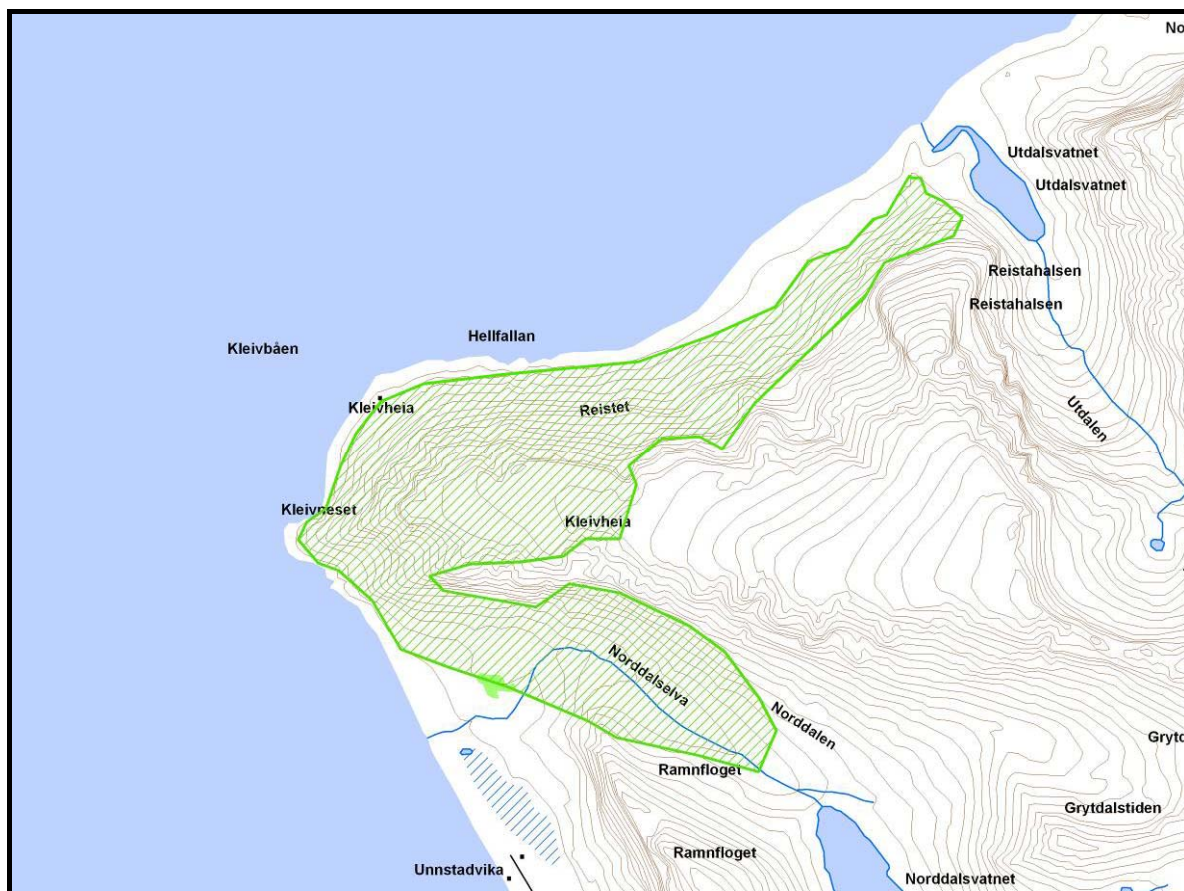
Dette er en fint vedlikeholdt beitebakke med et betydelig potensiale for sjeldne beitesopper. Beitesopp er ikke undersøkt i dette prosjektet, men undersøkelser fra andre deler av Lofoten (Flakstad) viser at potensialet er stort for å finne sjeldne arter fra denne gruppen i slike beitebakker. Kilder: Vestvågøy kommune.

Lokalitet **186050014 Kleivheia**

Naturtype	Naturbeitemark
Naturtypekode	D04
Verdisetting	B – viktig naturtype
Høyde over havet (m)	5-300
UTM (WGS84)	33W VR 415 753

Dette er en fint vedlikeholdt beitebakke som ligger i områdene rundt Kleivheia. Området har et betydelig potensiale for sjeldne beitesopper. Beitesopp er ikke undersøkt i dette prosjektet, men undersøkelser fra andre deler av Lofoten (Flakstad) viser at potensialet er stort for å finne sjeldne arter fra denne gruppen i slike beitebakker. Kilder: Vestvågøy kommune.

Lokalitet **186050015 Veggen - Solstadvatn**

Naturtype	Naturbeitemark
Naturtypekode	D04
Verdisetting	B – viktig naturtype
Høyde over havet (m)	10-220
UTM (WGS84)	33W VR 383 663

Dette er en fint vedlikeholdt beitebakke som strekker seg fra Lauvdalen i nord og sør til Veggen og Solstadvatn. Området har et betydelig potensiale for sjeldne beitesopper. Beitesopp er ikke undersøkt i dette prosjektet, men undersøkelser fra andre deler av Lofoten (Flakstad) viser at potensialet er stort for å finne sjeldne arter fra denne gruppen i slike beitebakker. Kilder: Vestvågøy kommune.

Lokalitet **186050016 Borgfjord**

Naturtype	Naturbeitemark
Naturtypekode	D04
Verdisetting	B – viktig naturtype
Høyde over havet (m)	20-180
UTM (WGS84)	33W VR 508 735

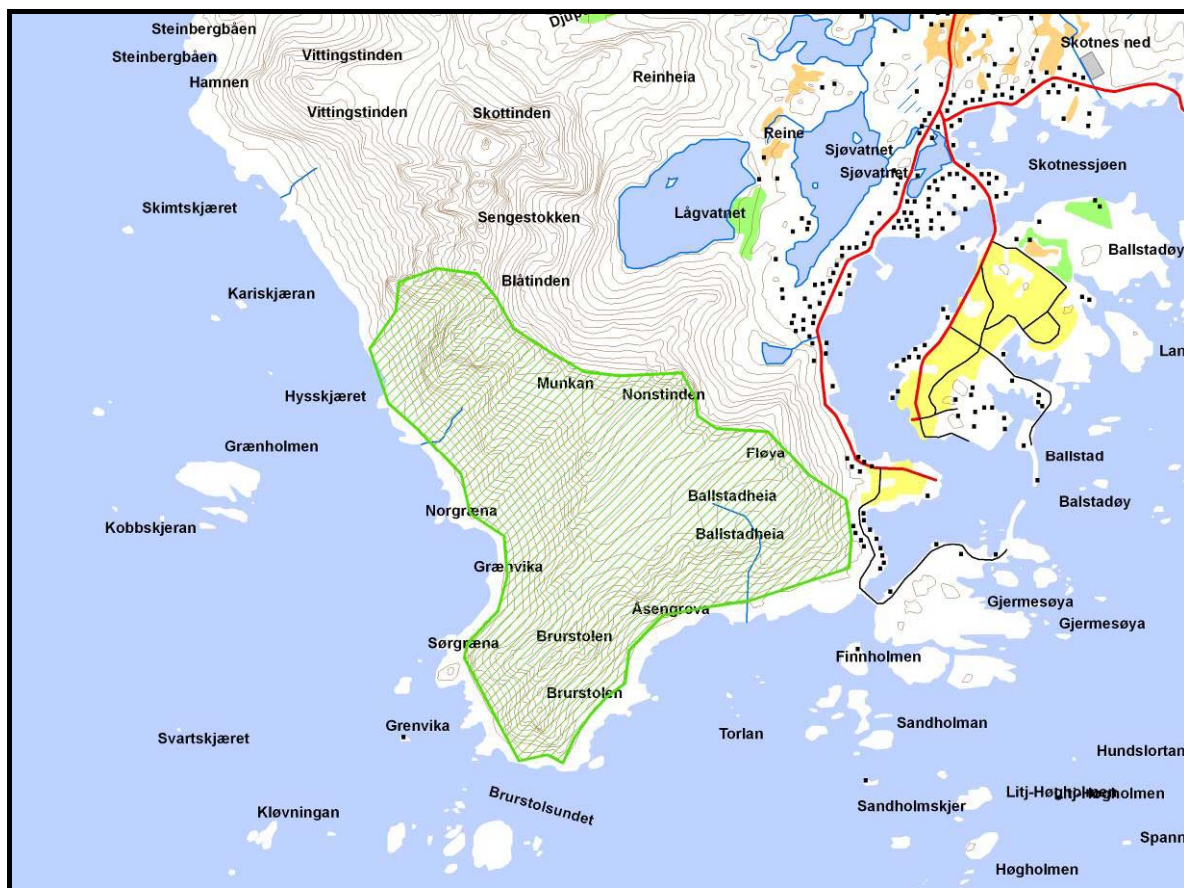
Dette er en fint vedlikeholdt beitebakke med et betydelig potensiale for sjeldne beitesopper. Beitesopp er ikke undersøkt i dette prosjektet, men undersøkelser fra andre deler av Lofoten (Flakstad) viser at potensialet er stort for å finne sjeldne arter fra denne gruppen i slike beitebakker. Kilder: Vestvågøy kommune.

Lokalitet **186050017 Ballstadheia**

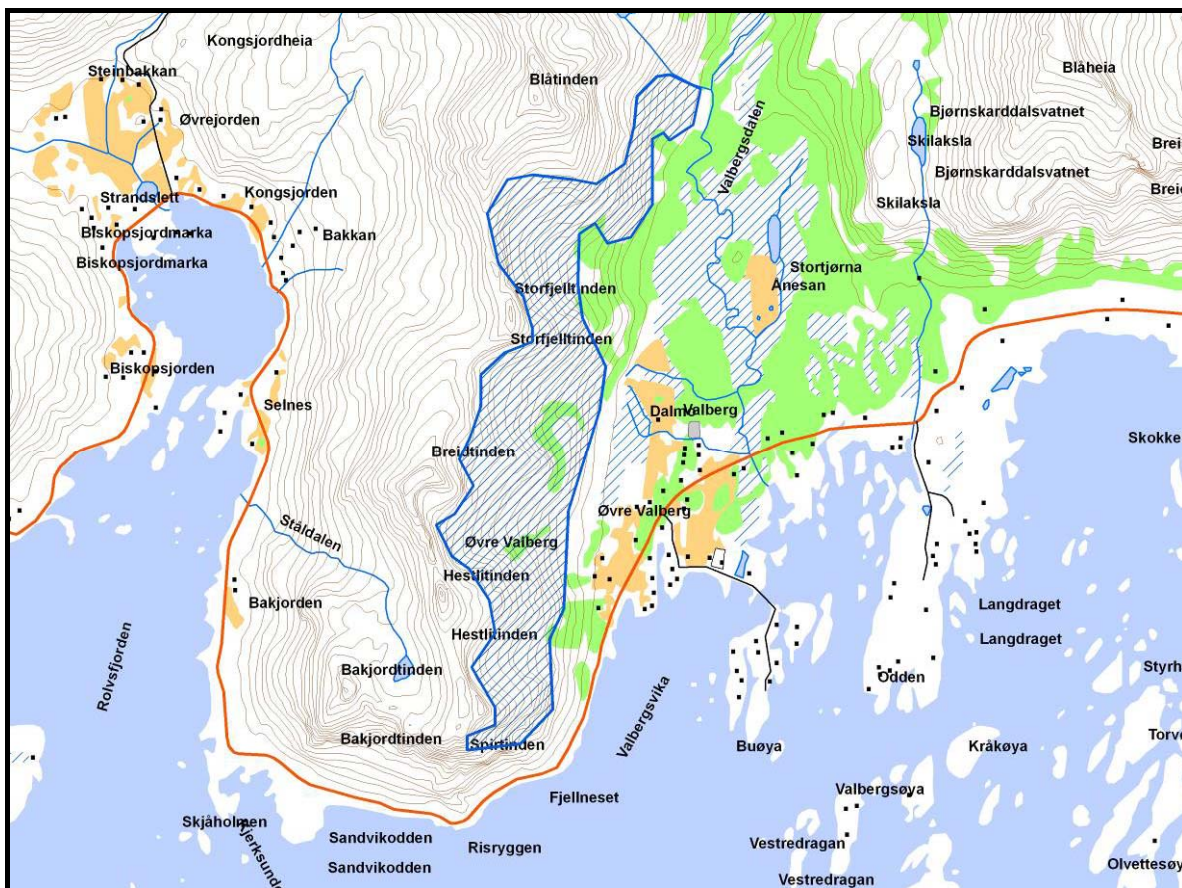
Naturtype	Naturbeitemark
Naturtypekode	D04
Verdisetting	B – viktig naturtype
Høyde over havet (m)	5-270
UTM (WGS84)	33W VR 380 510

Dette er en fint vedlikeholdt beitebakke som omfatter Ballstadheia og liene rundt. Området har et betydelig potensiale for sjeldne beitesopper. Beitesopp er ikke undersøkt i dette prosjektet, men undersøkelser fra andre deler av Lofoten (Flakstad) viser at potensialet er stort for å finne sjeldne arter fra denne gruppen i slike beitebakker. Kilder: Vestvågøy kommune.

Lokalitet	186050018 Breitind
Naturtype	Naturbeitemark
Naturtypekode	D04
Verdisetting	C – lokalt viktig naturtype
Høyde over havet (m)	20-280
UTM (WGS84)	33W VR 555 650

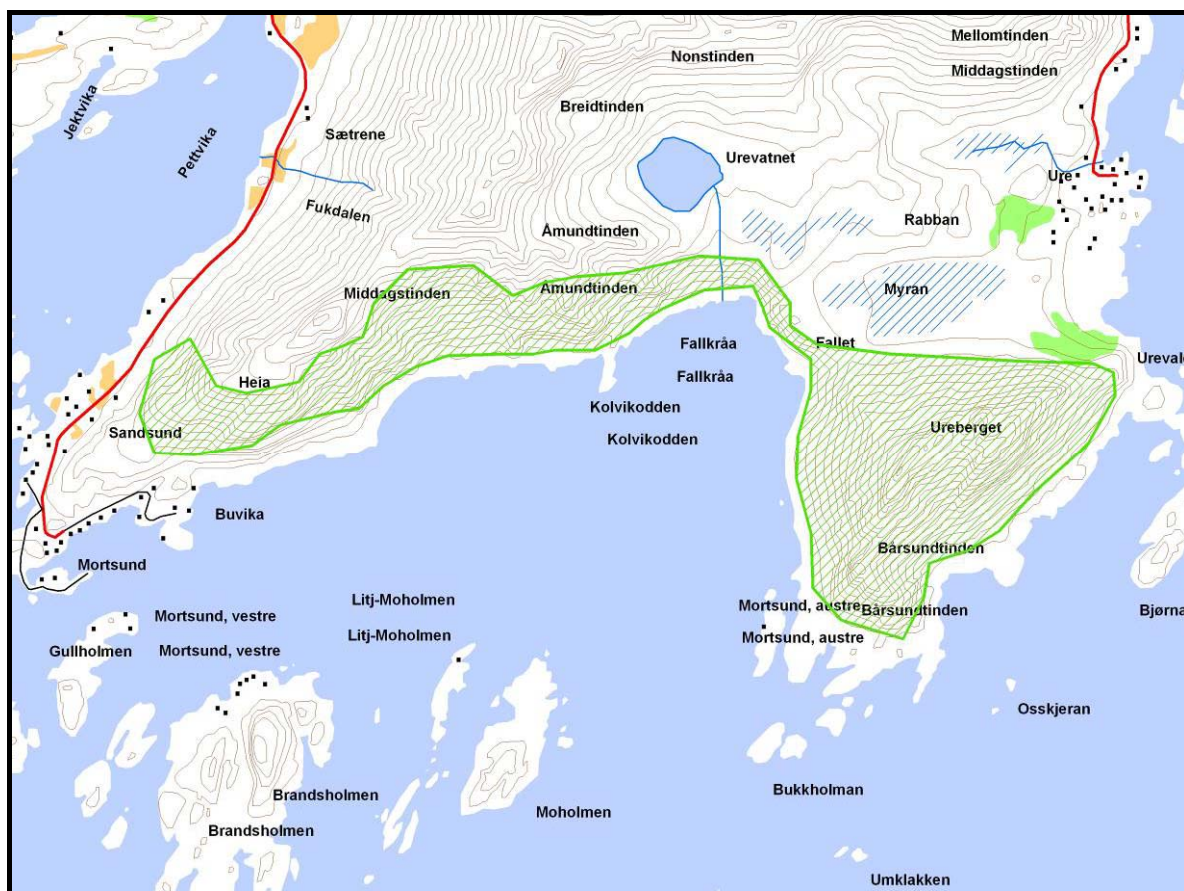
Dette er en fint vedlikeholdt beitebakke med et betydelig potensiale for sjeldne beitesopper. Beitesopp er ikke undersøkt i dette prosjektet, men undersøkelser fra andre deler av Lofoten (Flakstad) viser at potensialet er stort for å finne sjeldne arter fra denne gruppen i slike beitebakker. Kilder: Vestvågøy kommune.

Lokalitet **186050019 Ureberget – Heia**

Naturtype	Naturbeitemark
Naturtypekode	D04
Verdisetting	B – viktig naturtype
Høyde over havet (m)	5-218
UTM (WGS84)	33W VR 465 533

Dette er en fint vedlikeholdt beitebakke som strekker seg fra Urevalen og hele veien rundt Ureberget og videre vestover mot Heia. Området har et betydelig potensiale for sjeldne beitesopper. Beitesopp er ikke undersøkt i dette prosjektet, men undersøkelser fra andre deler av Lofoten (Flakstad) viser at potensialet er stort for å finne sjeldne arter fra denne gruppen i slike beitebakker. Kilder: Vestvågøy kommune.

Lokalitet **186050043 Valbergsdalen**

Naturtype Bjørkeskog med høgstauder

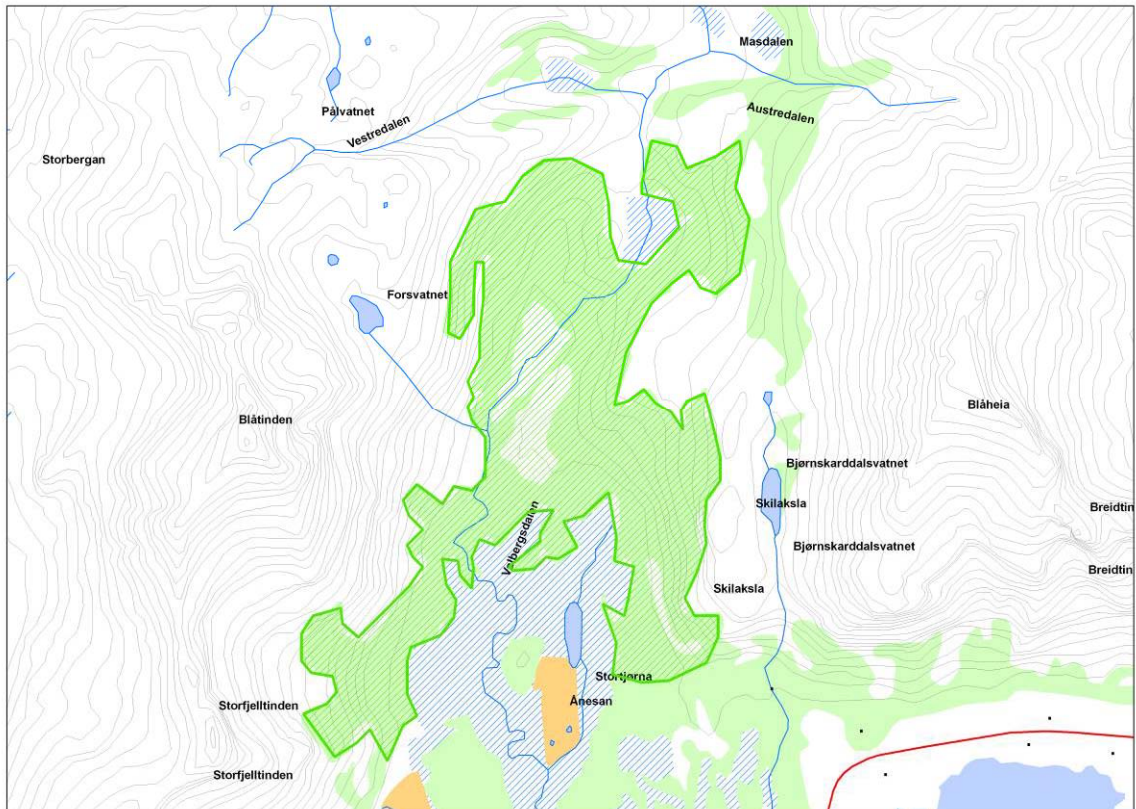
Naturtypekode F04

Verdisetting **B – viktig naturtype**

Høyde over havet (m) 20-110

UTM (WGS84) 33W VR 562 666

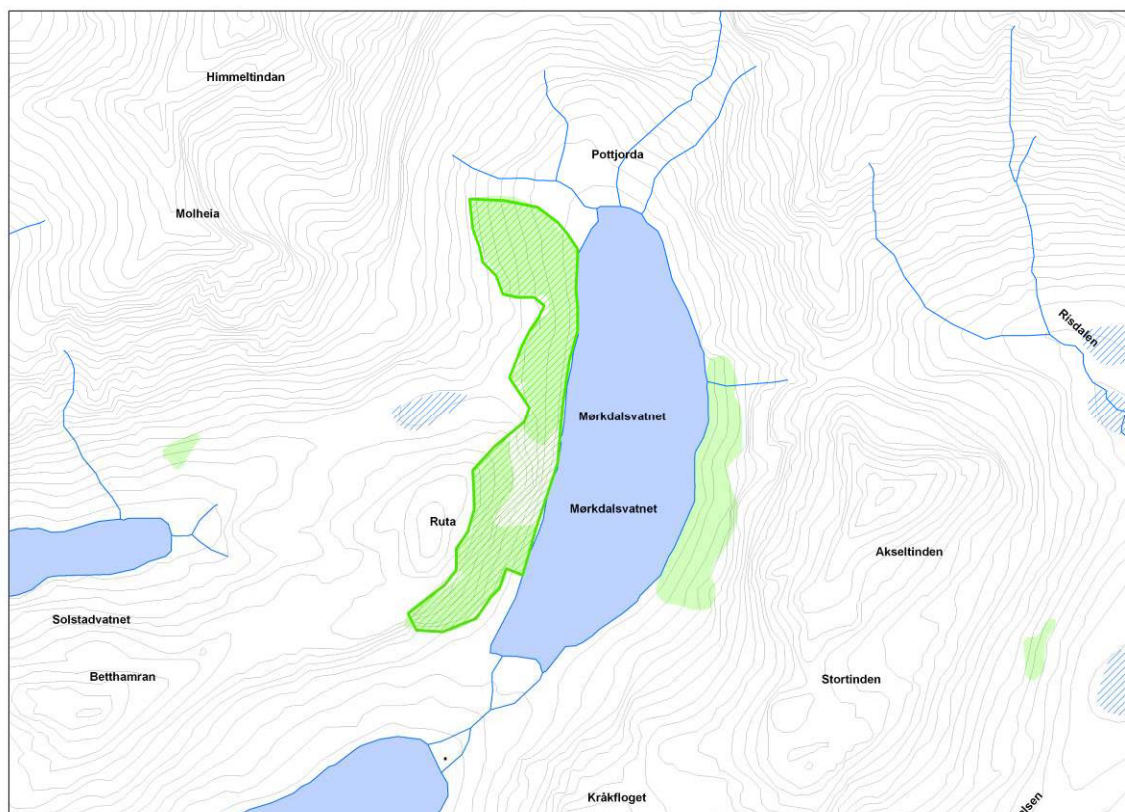
Dette er en rik og svært frodig bjørkeskog. Her finner en nordgrensen i Norge for arten storfrytle (Sortland 1991).

Lokalitet**186050044 Mørkdalen**

Naturtype	Bjørkeskog med høgstauder
Naturtypekode	D04
Verdisetting	B – viktig naturtype
Høyde over havet (m)	70-200
UTM (WGS84)	33W VR 416 665

Denne lokaliteten er en av de frodigste i denne delen av Lofoten med arter som hegg, trollbær, skogsvinerot og strutseving. Kilder: Vestvågøy kommune.

3.2 Viltområder

I Vestvågøy kommune er det påvist 16 prioriterte viltområder. To av disse har fått verdi svært viktige (A) og 11 viktige (B) viltområder. Ytterligere tre områder har fått verdien lokalt viktig (C). Blant de prioriterte viltområdene er flere viktige særlig for vannfugl, noen er viktige for sjøfugl og andre igjen er viktige fordi de har et særlig rikt mangfold. Elg forekommer spredt utover i de skogkledde delene av kommunen, men manglende ressurser har gjort at vi ikke har gjennomført en egen vurdering for elg.

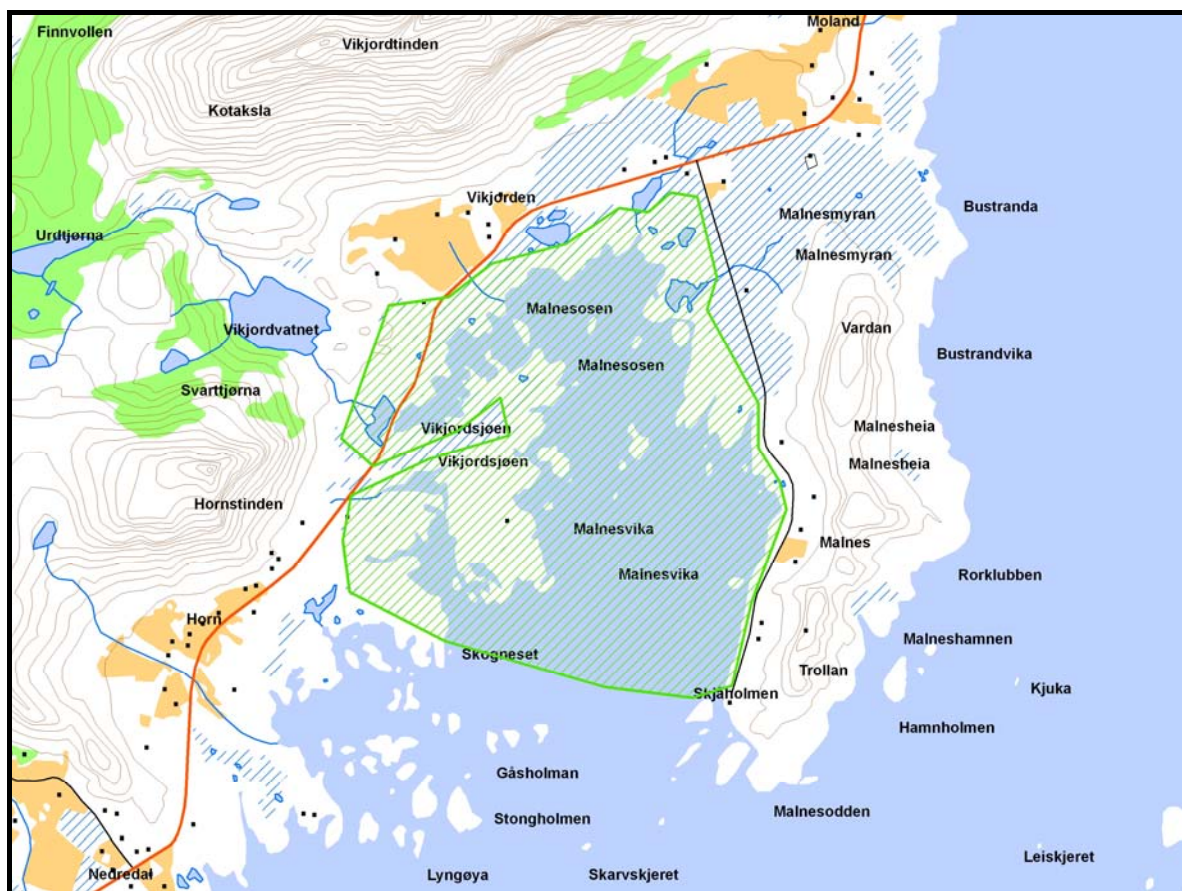
En del områder er allerede vernet som naturreservater og disse er ikke tatt med i denne rapporten ettersom de allerede er sikret.

Viltopplysningene er lagt inn i databaseverktøyet Access. Viltobservasjonene og de prioriterte viltområdene foreligger som SOSI-filer.

Prioritert viltområde 186000300 Malnesvika

Verdisetting	B – viktig viltområde
Høyde over havet (m)	0-3
UTM (WGS84)	33W VR 625 680

Lokaliteten er en viktig trekklokalitet for en rekke arter andefugl og vadefugl. Det er registrert svarthalespove ved flere anledninger i lokaliteten.

Prioritert viltområde 186000200 Høyne svøda
Verdisetting

Høyde over havet (m)

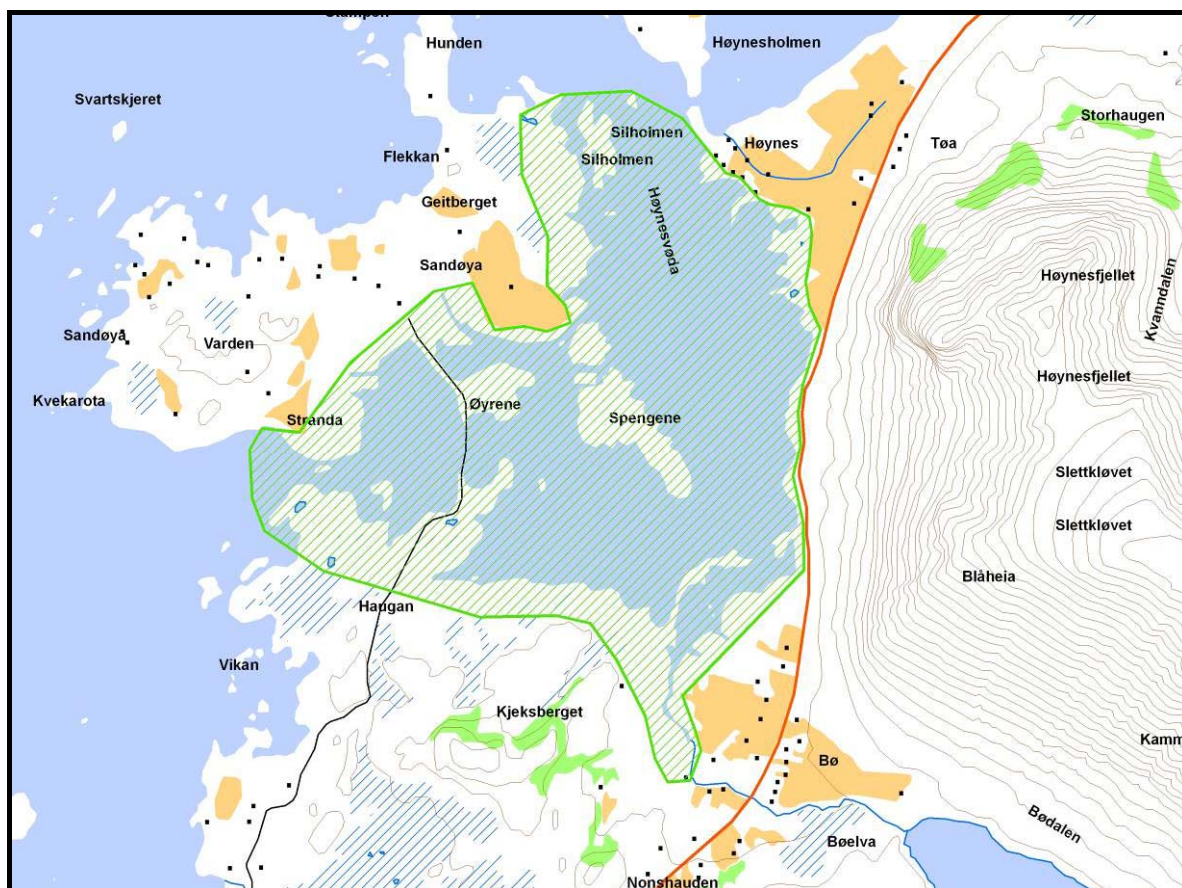
UTM (WGS84)

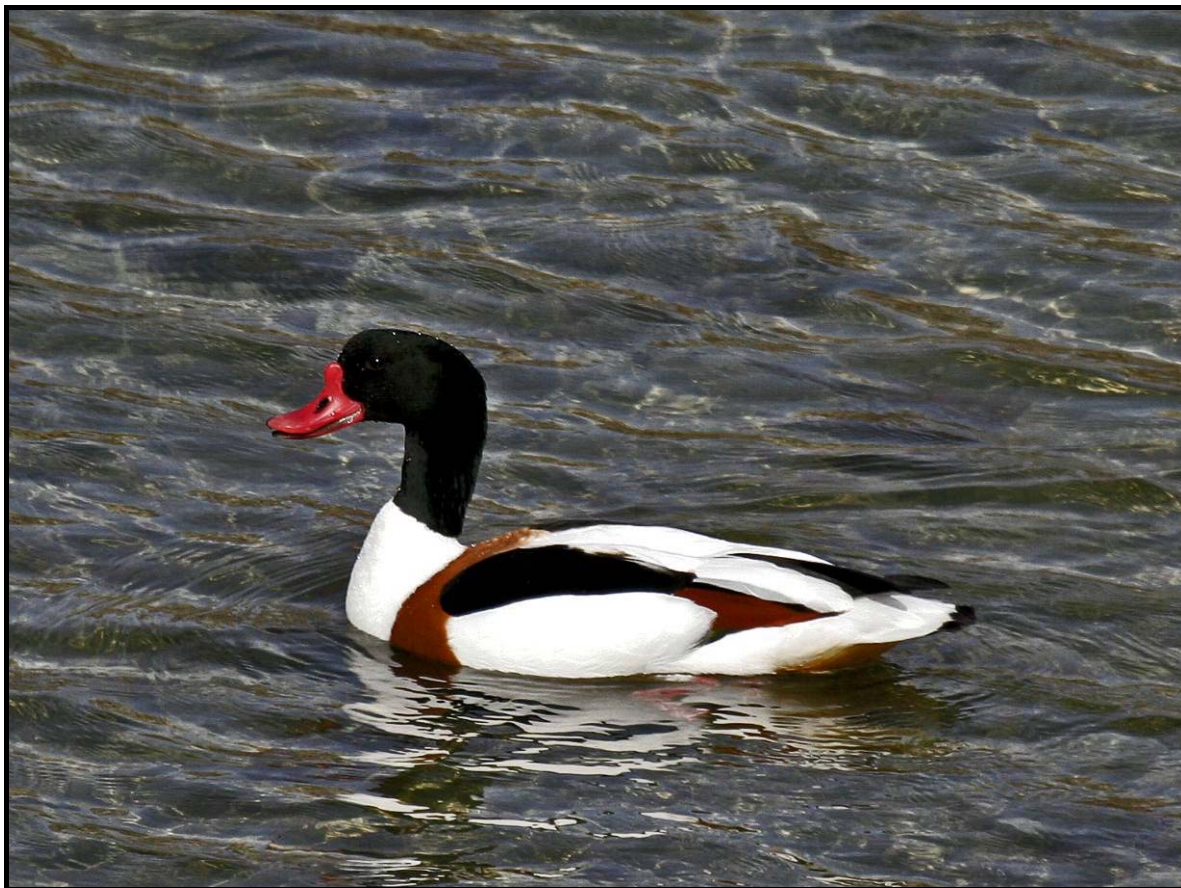
B – viktig viltområde

0-3

33W VR 550 800

Lokaliteten er et viktig trekkområde for mange typer vannfugl som vadere, ender og gjess. Lokaliteten er også et viktig jakt- og beiteområde for mange lokalt hekkende fugl og er også viktig for en del mindre flokker mytende vannfugl. Området hadde mange par gravand.

*Gravanda var en vanlig hekkefugl i flere av de grunne fjæreområdene i kommunen.
Foto: Karl-Birger Strann ©.*

Prioritert viltområde 186050004 Lomtjønna (Nordgårdsvatnet)**Verdisetting**

Høyde over havet (m)

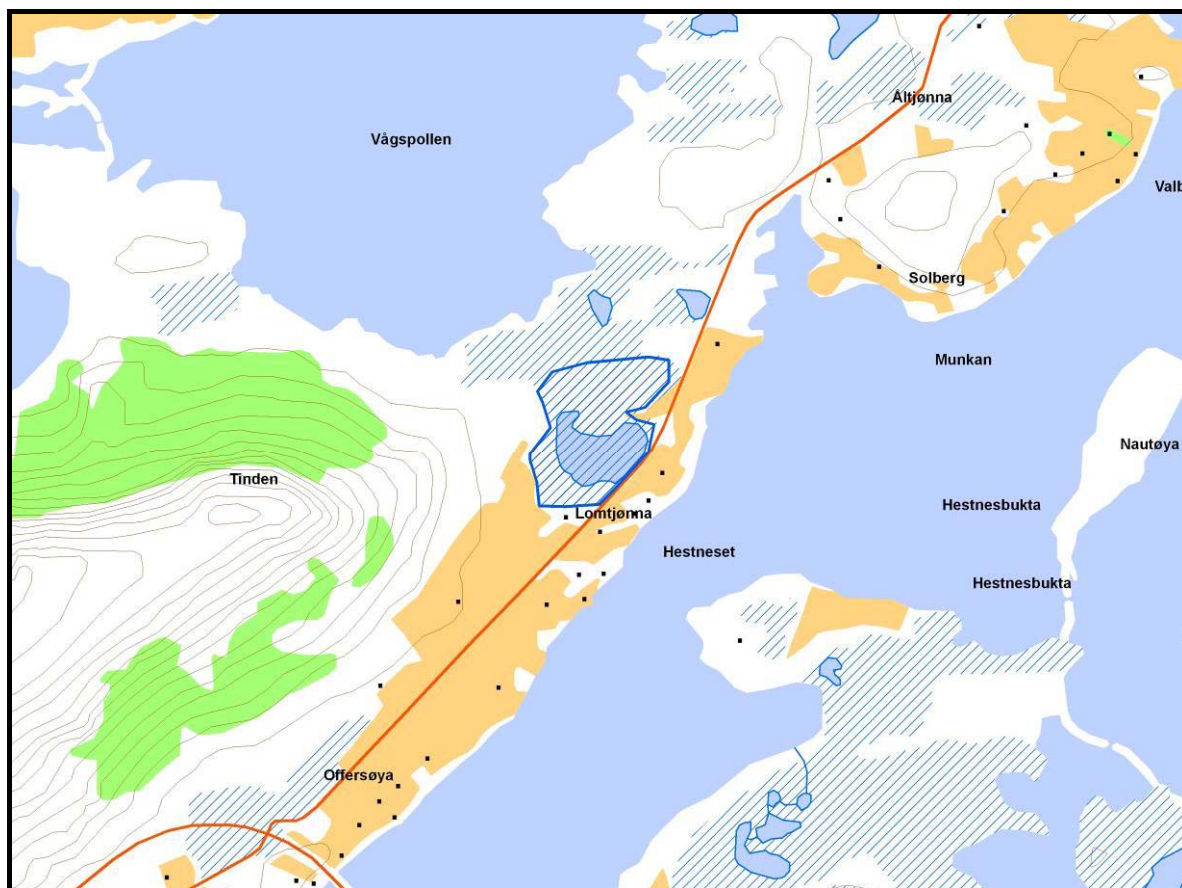
UTM (WGS84)

C – lokalt viktig viltområde

10

33W VR 397 619

Lokaliteten er et lokalt viktig viltområde fordi her hekker to par sothøner, noen arter gressender og dykkender samt to par horndykkere. Samtidig myter noen titalls ender her i juli.

Prioritert viltområde 186013100 Halsvågen - Svanvatnet**Verdisetting**

Høyde over havet (m)

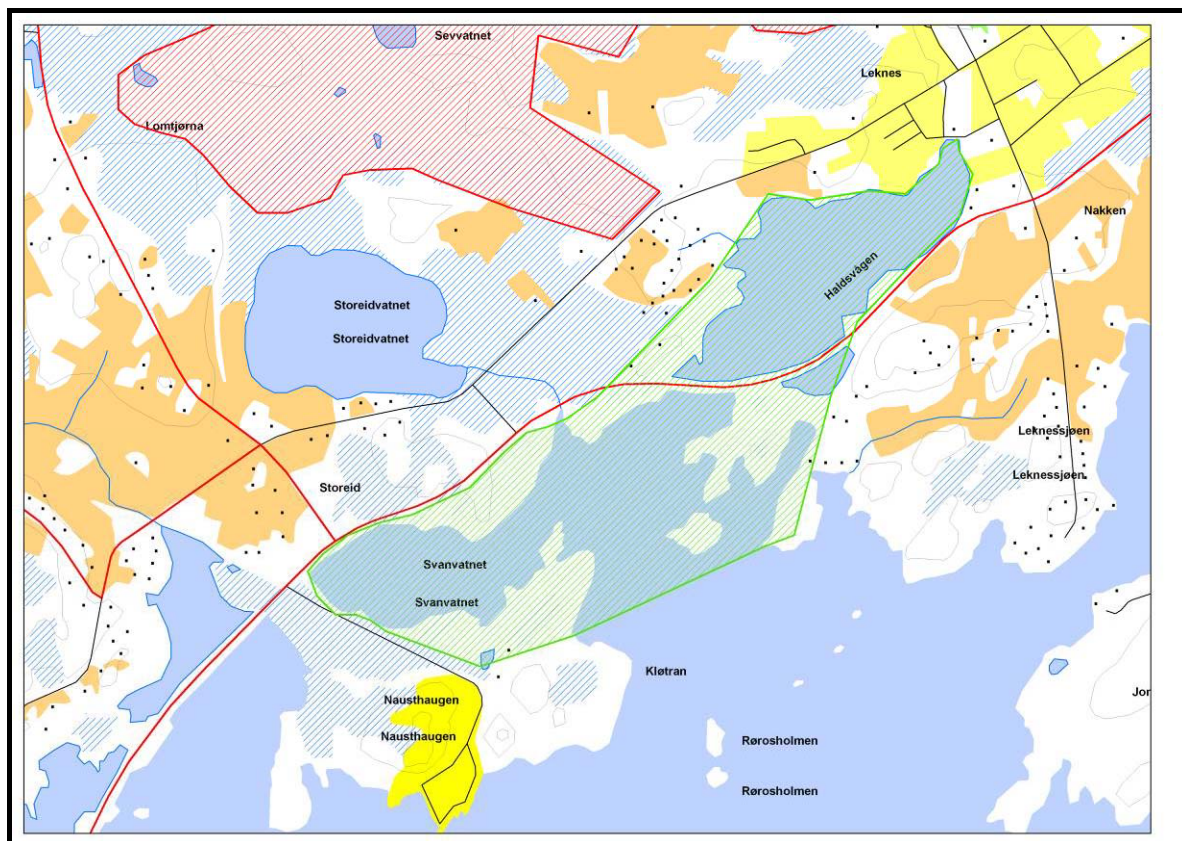
UTM (WGS84)

B – viktig viltområde

0-5

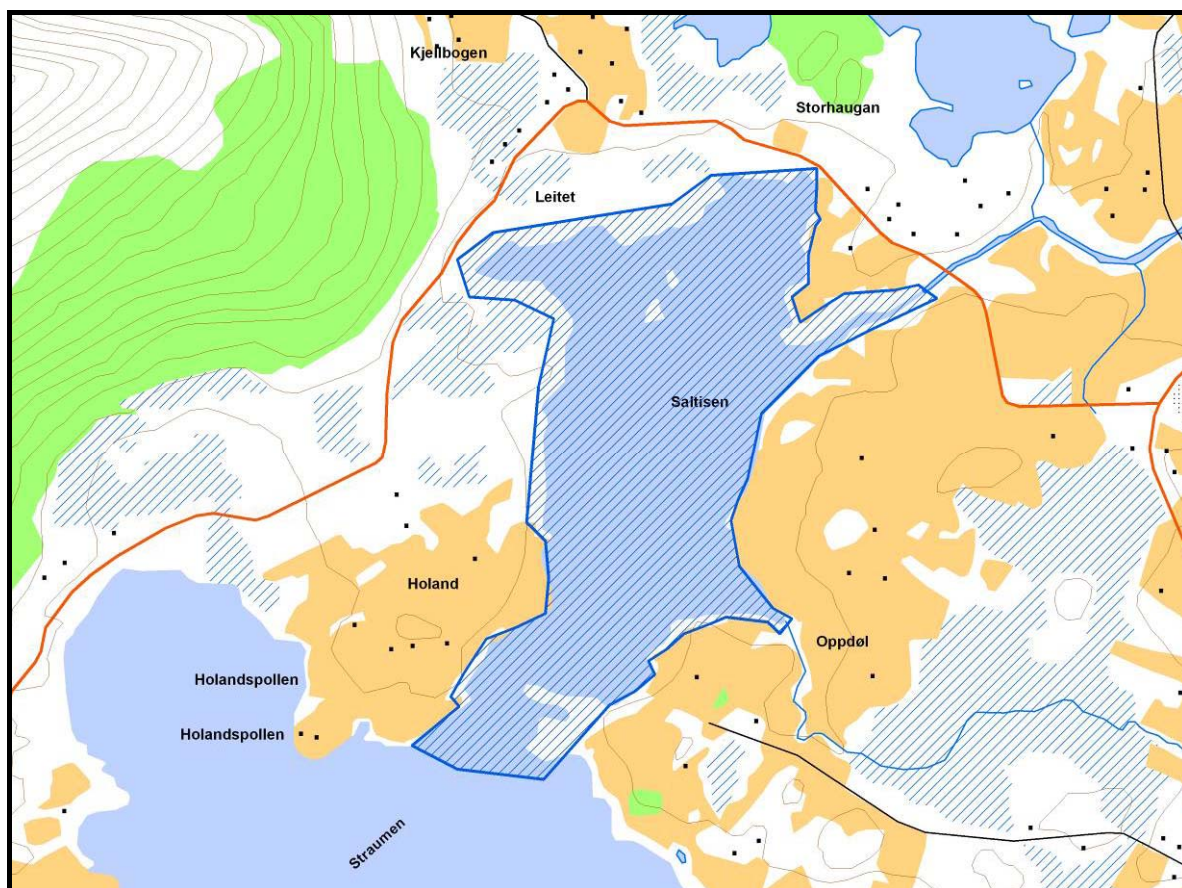
33W VR 412 590

Denne lokaliteten er en viktig trekk- og rastelokalitet for vannfugl. Området er særlig viktig tidlig på våren for mange av artene som hekker i Naturreservatet Storeidvatn.

Prioritert viltområde	186050011 Saltisen
Verdisetting	C – lokalt viktig viltområde
Høyde over havet (m)	0-2
UTM (WGS84)	33W VR 420 635

Lokaliteten kan ha ornitologisk betydning, det er blant annet i perioder observert svaner der. Det er sannsynlig at tilgangen på ålegras gjør området viktig for svaner på trekk eller overvintring. Det er også observert mindre flokker med vadefugl på trekket.

Prioritert viltområde 186050012 Holdalsvatn**Verdisetting**

Høyde over havet (m)

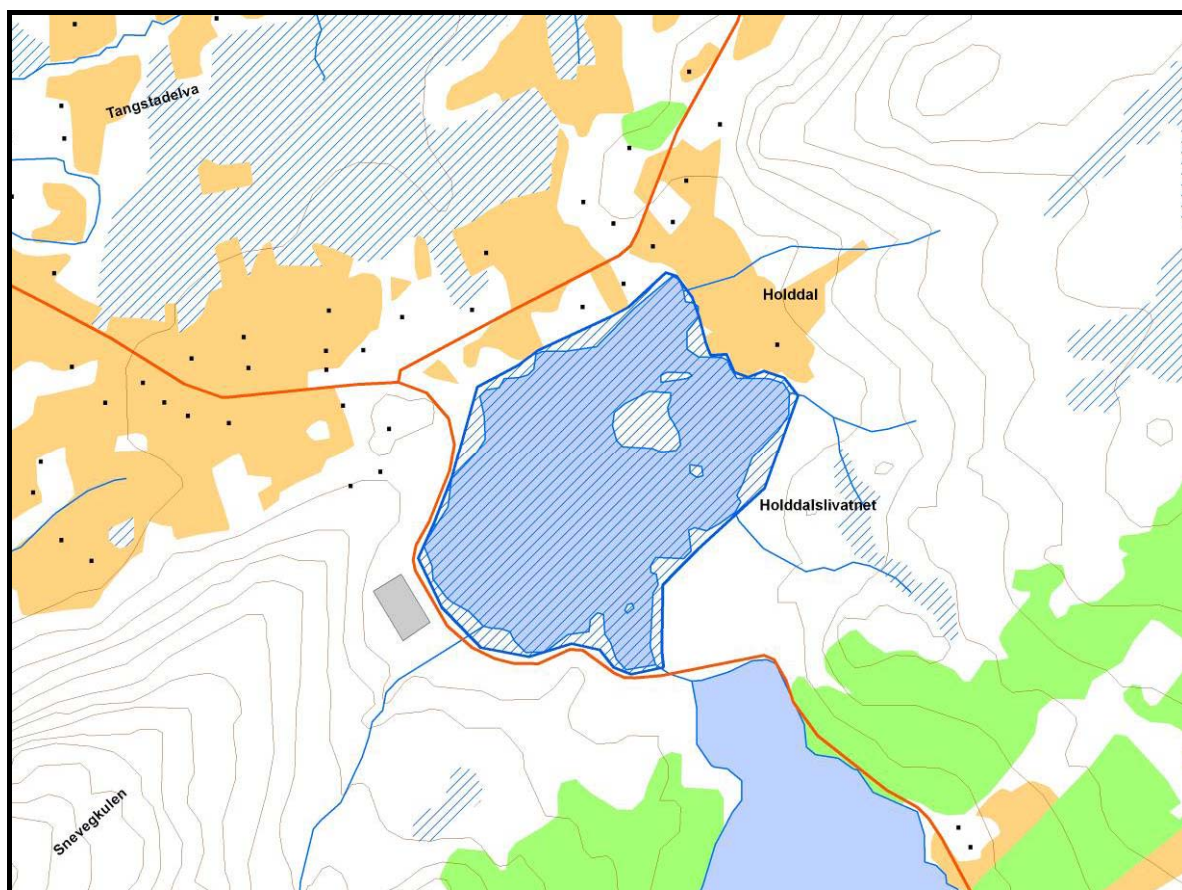
UTM (WGS84)

C – lokalt viktig viltområde

23

33W VR 461 701

Lokaliteten er et lokalt viktig viltområde med hekkende storlom og koloni av hette- og fiskemåse.

Prioritert viltområde 186014600 Nappstraumen sør**Verdisetting**

Høyde over havet (m)

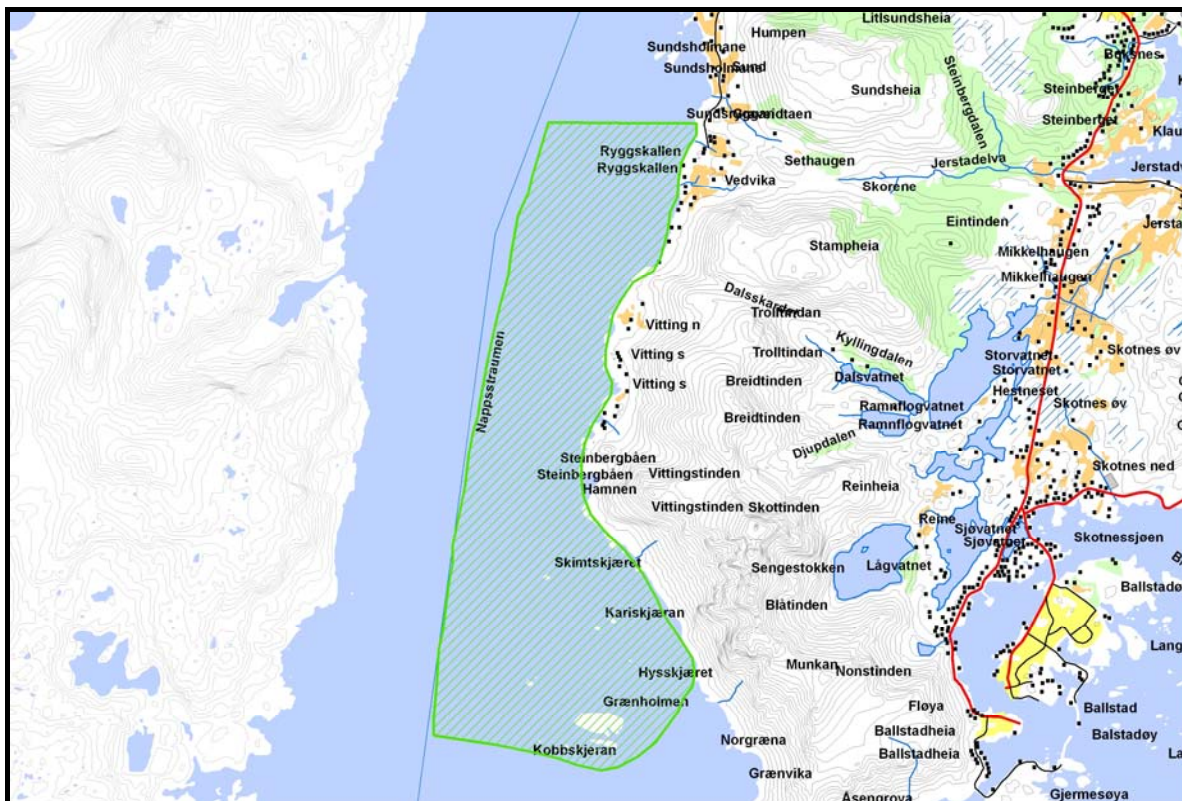
UTM (WGS84)

B – lokalt viktig viltområde

0

33W VR 355 530

Dette er en viktig overvintringslokalitet for marine dykkender med rundt 400 individ med ærfugl og rundt 50 haveller. Kommunegrensen mot Flakstad går midt i sundet. Fuglene bruker hele sundet slik at denne lokaliteten må vurderes som en samlet enhet. Mindre flokker med sjøorre raster her under vårtrekket.

Prioritert viltområde 186014700 Utenfor Kvalnes**Verdisetting**

Høyde over havet (m)

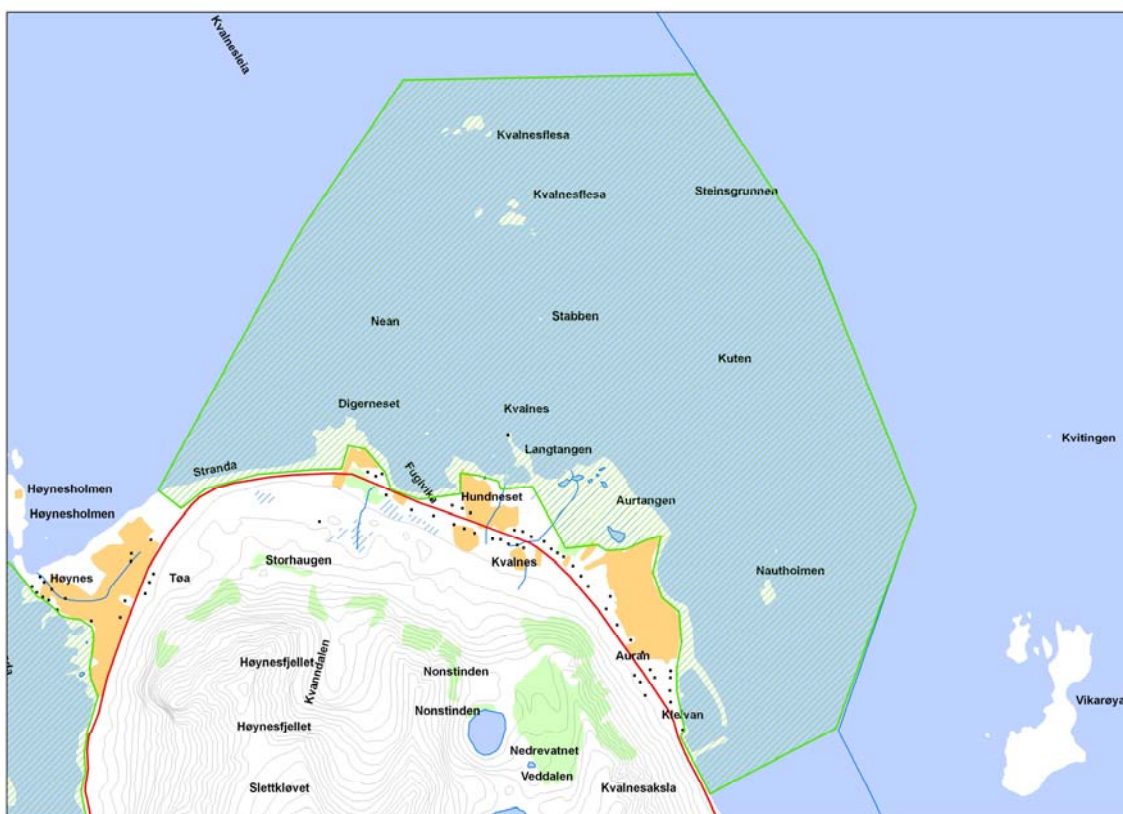
UTM (WGS84)

B – viktig viltområde

0

33W VR 582 825

Dette er en viktig overvintringslokalitet for marine dykkender med over 300 individ med ærfugl og rundt 90 haveller. Mindre flokker med gulnebbblom raster her under ettervinteren og vårtrekket. Fuglene bruker hele det grunne havområdet utenfor Kvalnes slik at det er vanskelig å avgrense lokaliteten presist.

Prioritert viltområde 186015000 Utenfor Eggum

Verdisetting

Høyde over havet (m)

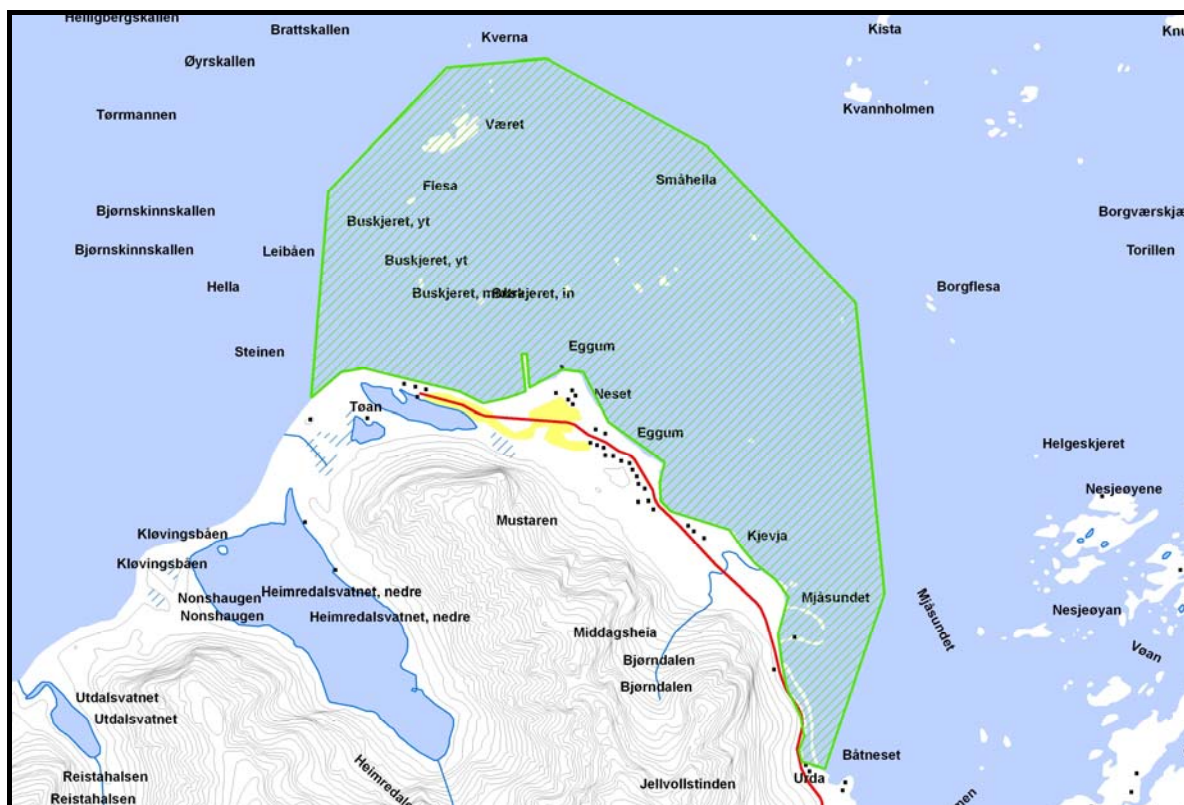
UTM (WGS84)

B – viktig viltområde

0

33W VR 457 788

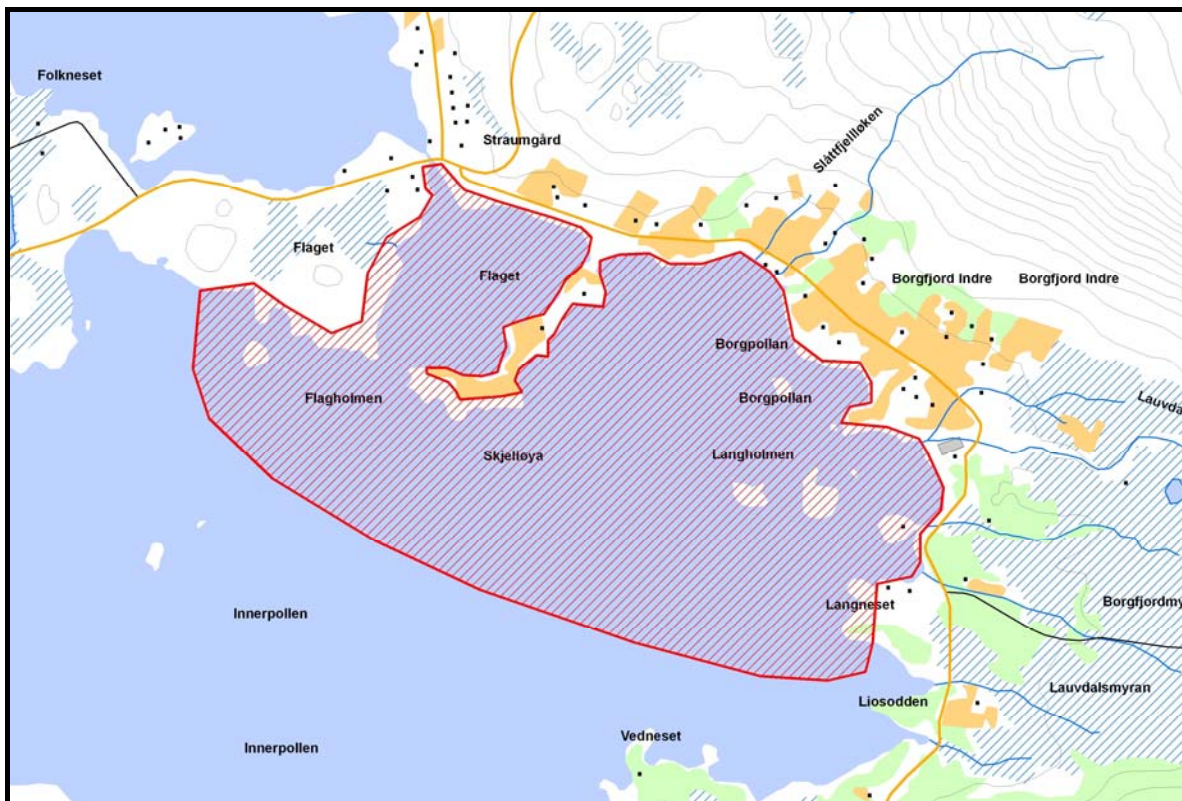
Dette er en viktig overvintringslokalitet for marine dykkender med over 400 individ med ærfugl og rundt 100 haveller. Mindre flokker med gulnebbblom raster her under ettervinteren og vårtrekket. Fuglene bruker hele det grunne havområdet utenfor Eggum slik at det er vanskelig å avgrense lokaliteten presist.

Prioritert viltområde 186050041 Borgpollen

Verdisetting	A – svært viktig viltområde
Høyde over havet (m)	0-1
UTM (WGS84)	33W VR 517 715

Denne lokaliteten er et særlig viktig hekke- og myteområde for dykkender i kommunen. Spesielt er forekomsten av bergand (rødlistet som DC - bør overvåkes) viktig, og her er påvist flere kull enn noe annet sted i nordre Nordland. Samtidig myter det mer enn 70 bergender sammen med rundt 100 kvinender, 30 toppender og et mindre antall andre dykkender.

Borgpollen har en av landsdelens viktigste forekomster av bergand.
Foto: Karl-Birger Strann ©.

Prioritert viltområde 186001400 Dalsmyran - Valan**Verdisetting**

Høyde over havet (m)

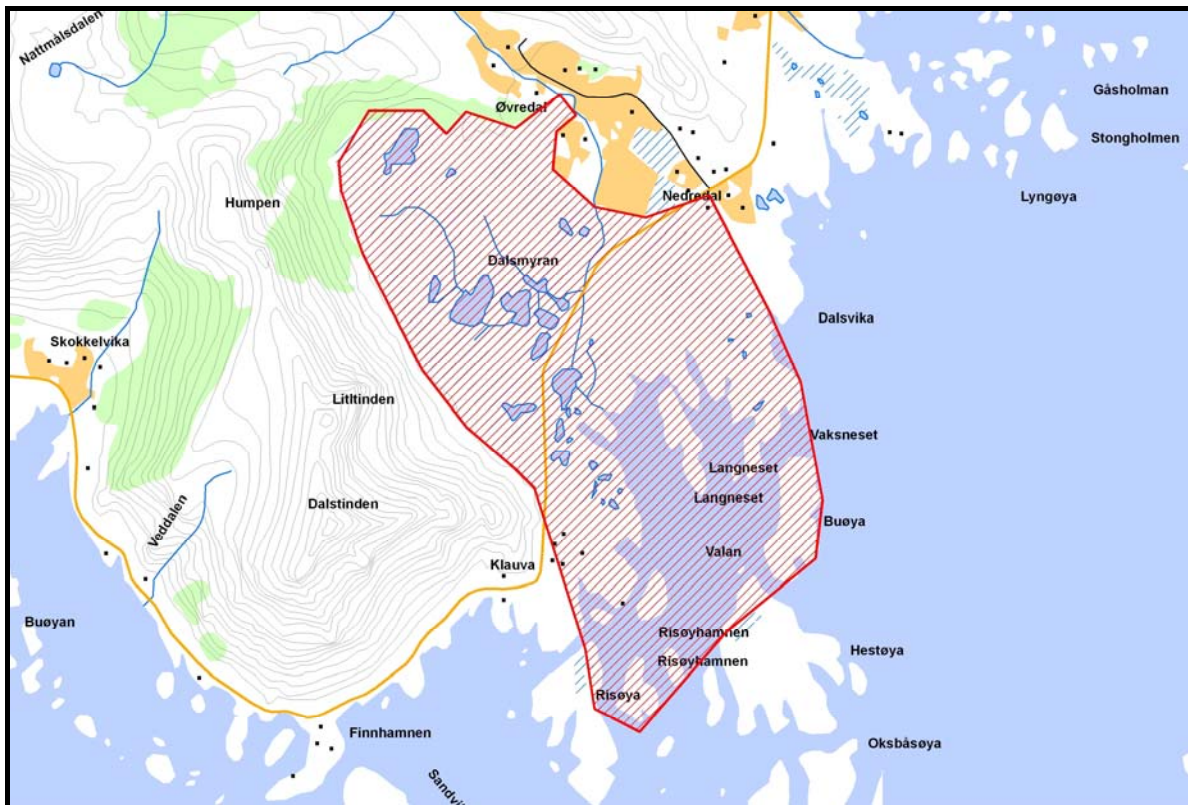
UTM (WGS84)

A- svært viktig viltområde

0-5

33W VR 605 655

Denne lokaliteten består av et gruntvannsområde omgitt av strandenger med et bakenforliggende myrområde, Dalsmyran. Her finnes et rikt utvalg av fuglearter som både bruker området til hekking og ikke minst som rasteområde under trekkperiodene.

Prioritert viltområde 186001500 Valberg**Verdisetting**

Høyde over havet (m)

UTM (WGS84)

B – viktig viltområde

0-3

33W VR 565 645

Lokaliteten består av en mosaikk av grunne poller med forskjellige bløtbunnsfjærer omgitt av strandenger og pøler. Lokaliteten er viktig både som hekkeområde og ikke minst som rasteplass under trekket vår og høst. Spesielt viktig er området for gressender og vadefugl.

Prioritert viltområde 186050042 Ramsvikvatn**Verdisetting**

Høyde over havet (m)

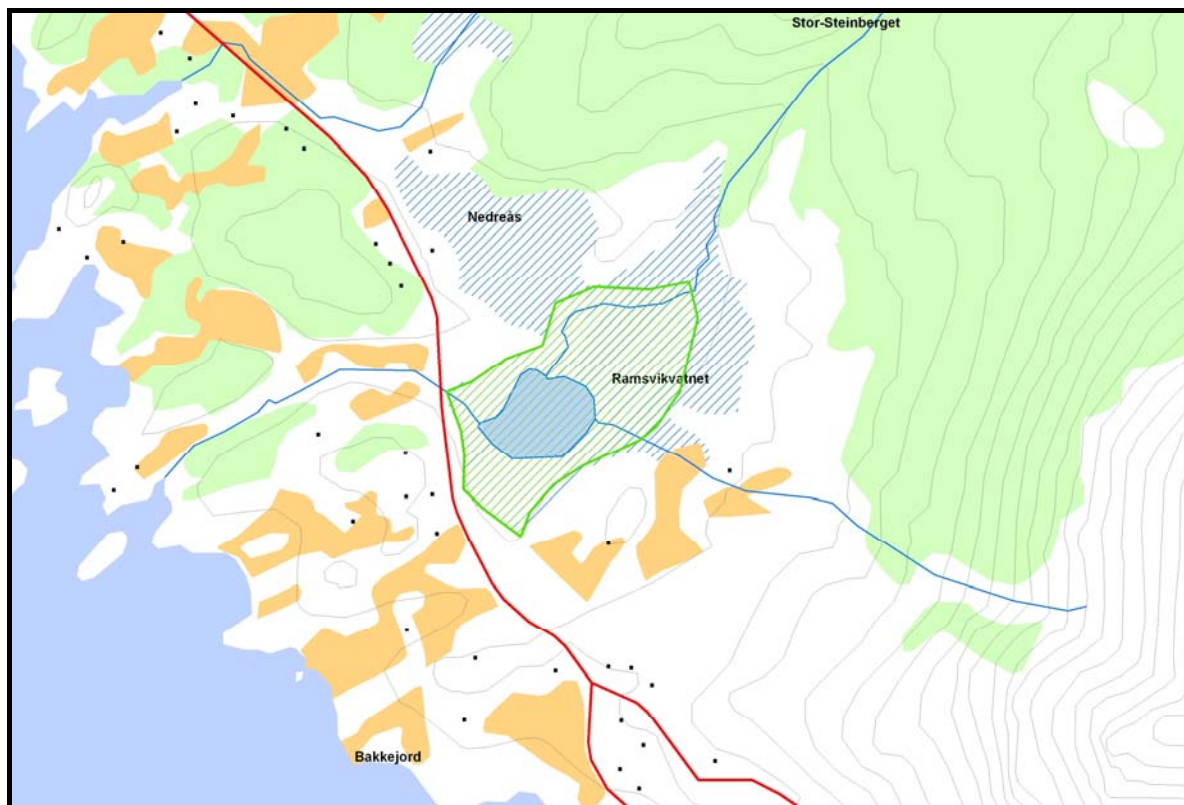
UTM (WGS84)

B – viktig viltområde

18

33W VR 439 568

Dette er et flott lite tjern som er et viktig hekkeområde for flere våtmarksarter. Her hekker flere rødlistede fuglearter som svarthalespove og stjertand.

Prioritert viltområde 186050008 Nautøya, Offersøypollen**Verdisetting**

Høyde over havet (m)

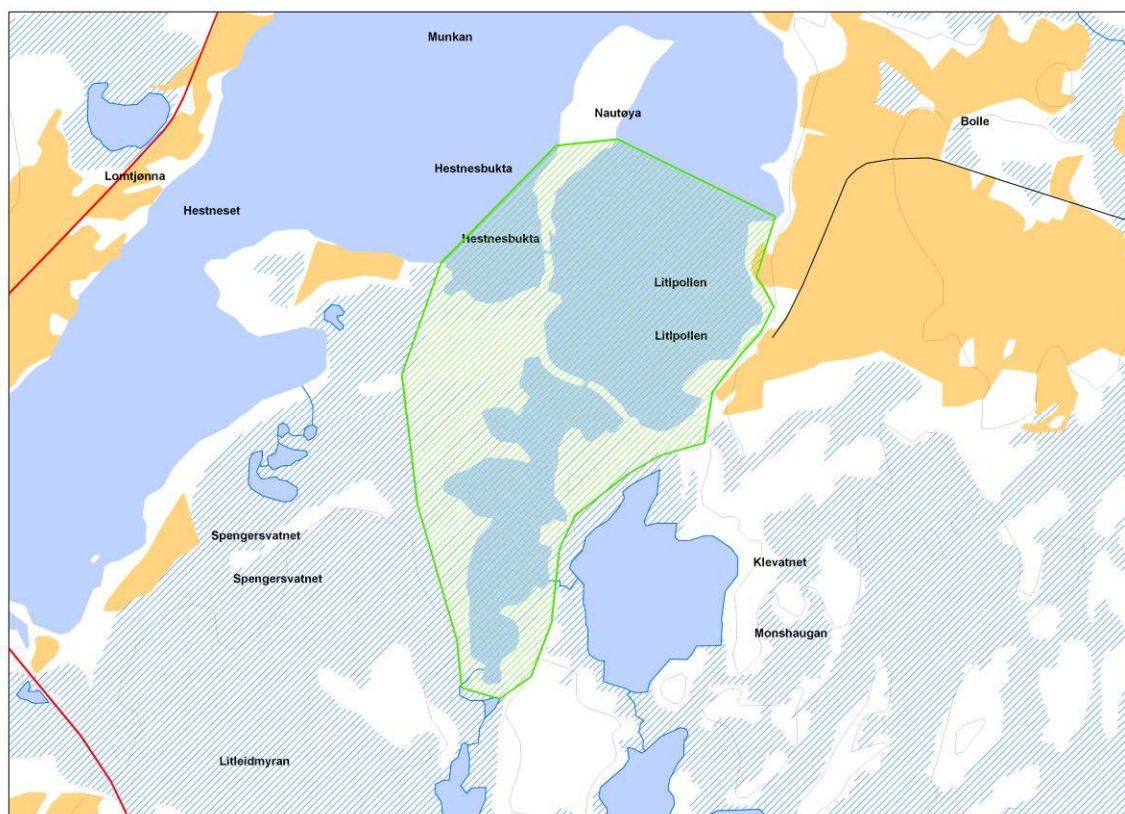
UTM (WGS84)

B – viktig viltområde

0-5

33W VR 408 616

Lokaliteten består av havstrand med overganger mot våtmarker og med betydelige tilstøtende, grunne fjæreområder. Området er rikt med arter som sangsvane (overvintrer), tjeld, vipper, fiskemåser, hettemåser samt gravand og flere andre arter som krikkand, stokkand og brunnakke. Fuglene bruker området både til hekking og ikke minst matsøk. Det er en hel del inngrep i området, men fremdeles finnes her klare verdier som bør sikres.

3.3 Ferskvann

Vestvågøy kommune har en rekke ferskvannslokaliteter, men ingen av disse nådde opp i verdisettingen etter DN-håndbok 15. Dette betyr at det ikke er utpekt *prioriterte ferskvannslokaliteter* i kommunen etter håndboka. Flere vann og/eller tjern er imidlertid med i verdisettingen innenfor *naturtyper* eller *viltområder*. I så måte vil noen ferskvannslokaliteter likevel bli verdsatt som A, B eller C-områder innenfor disse temaene.

I arbeidet med ferskvann har vi forsøkt å skaffe tilveie informasjon som kunne identifisere prioriterte ferskvannslokaliteter etter håndboka. Særlig fokus satte vi på fiskeløse vann og tjern. Vi har fått fram en del informasjon om områder som muligens er fisketomme, men det har vært vanskelig å få klarhet i om det tidligere har vært satt ut fisk her. I en del av disse områdene har det blitt satt ut fisk tidligere uten at fisken har etablert seg. Det er ressurskrevende å sjekke ut slike opplysninger. I en del tilfeller kreves det faktisk feltundersøkelser for å avklare dette. Vi har sjekket ut en del vann og tjern, men mange gjenstår. Arbeidet med å få oversikt over fiskeløse vann anbefales å bli fulgt opp i det videre arbeid med biologisk mangfold i kommunen.

3.4 Rødlistearter

Nasjonal rødliste for truede arter i Norge 1998 (DN1999a) danner grunnlaget for kartleggingen av sjeldne og truede arter innenfor kommunen. Kartleggingsarbeidet har påvist 21 rødlistearter innenfor de undersøkte områdene i Vestvågøy. Disse er fordelt på én evertebratart, 19 fuglearter og én pattedyrart. Områdene er vist i et separat kartvedlegg som SOSI-filer levert til kommunen. Data er også lagt inn i databaseverktøyet Access. I tillegg er det påvist noen regionalt sjeldne, men ikke rødlistede planter og lavarter.

I kommunen finnes flere rødlistede arter innenfor verneområdene. Disse er ikke regnet inn i denne rapporten som omhandler områder utenfor de etablerte verneområdene og i områder der planarbeid med vern pågår.

3.4.1 Regionalt sjeldne, men ikke rødlistede planter

Busttjønnaks (*Stuckenia pectinata*). Arten ble påvist i denne undersøkelsen. Dette er første funn for arten i Lofoten.

Kysttjønnaks (*Potamogeton polygonifolius*). Arten er påvist på et par lokaliteter i kommunen.

Sprikjevasshår (*Callitriche cophocarpa*). Arten er påvist i en lokalitet i denne undersøkelsen.

Høstvasshår (*Callitriche hermaphroditica*). Arten vokser i vann på Bollemyrene.

Botnegras (*Lobelia dortmanna*). Arten er påvist i kommunen og har nordgrensen nær Leknes.

Storfrytle (*Luzula sylvatica*). Arten har sin nordgrense i kommunen.

Jervrapp (*Poa arctica*). Arten er påvist i kommunen (Sortland 1996a).

Kildeskjørbuksurt (*Cochlearia officinalis ssp. integrifolia*). Ansvarsart. Påvist av Sortland (1996a) på én lokalitet.

Tjønngras (*Littorella uniflora*). Arten er påvist på tre lokaliteter i Lofoten.

Grønnburkne (*Asplenium viride*). Arten er påvist på én lokalitet i Lofoten.

Kalksvartburkne (*Asplenium trichomanes ssp. quadrivalens*). Arten er funnet kun på én lokalitet i Lofoten.

Saftmelde (*Suaeda maritima*). Arten er påvist på ett par av lokalitetene i kommunen.

Skruehavgras (*Ruppia cirrhosa*). Arten har sin eneste forekomst i Nord-Norge i kommunen. Den er muligens utgått siden den ikke er påvist de siste årene.

Myggblom (*Hammarbya palludosa*). Arten er sjelden på myr i kommunen.

Österbottenstarr (*Carex halophila*). Arten vokser noen få steder på strandeng i kommunen.

Saltstarr (*Carex vacillans*). Arten vokser fåtallig i kommunen.

Lodnebergknapp (*Sedum villosum*). Arten vokser i enkelte rasmarker i kommunen.

Grøftesoleie (*Ranunculus flammula*). Arten har sin nordgrense i kommunen.

Storblærerot (*Utricularia vulgaris*). Arten vokser i området Bollemyrene.

Strandreverumpe (*Alopecurus arundinaceus*). Arten har sin sørvestligste utbredelse i kommunen ved Valberg.

Hvitveis (*Anemone nemorosa*). Arten vokser fåtallig i kommunen.

3.4.2 Nasjonalt rødlistede virveldyr

Fugl

Nordlig sildemåse (*Larus fuscus fuscus*). *Direkte truet*. Arten hekker svært fåtallig i kommunen.

Hønsehauk (*Accipiter gentilis*). *Sårbar*. Arten opptrer flere steder i kommunen i vinterhalvåret.

Jaktfalk (*Falco rusticolus*). *Sårbar*. Arten hekker flere steder i kommunen.

Vandrefalk (*Falco peregrinus*). *Sårbar*. Arten på flere lokaliteter i kommunen.

Lomvi (*Uria aalge*). *Sårbar*. Arten opptrer tallrikt langs kysten, men hekker ikke i kommunen.

Sangsvane (*Cygnus cygnus*). *Sjelden*. Arten overvintrer i betydelige antall i kommunens poller og grunne fjæreområder.

Stjertand (*Anas acuta*). *Sjelden*. Arten er relativt sjelden, men hekker noen steder i kommunen.

Skjeand (*Anas clypeata*). *Sjelden*. Arten hekker på én lokalitet i kommunen.

Kongeørn (*Aquila chrysaetos*). *Sjelden*. Arten hekker noen få steder i kommunen.

Svarthalespove (*Limosa limosa*). *Sjelden*. Arten observeres regelmessig på trekket og hekker fåtallig i kulturlandskapet. Arten synes å være i tilbakegang som hekkefugl i kommunen (NOF – Vestvågøy lokallag).

Smålom (*Gavia stellata*). *Hensynskrevende*. Arten hekker på en rekke vann innenfor kommunen. Arten bruker også flere vann som rasteplasser under vår- og høsttrekket.

Storlom (*Gavia arctica*). *Hensynskrevende*. Arten hekker på en del større vann innenfor kommunen. Arten bruker også flere større vann som rasteplasser under vår- og høsttrekket.

Havørn (*Haliaeetus albicilla*). *Hensynskrevende*. Arten hekker en rekke steder i kommunen.

Lunde (*Fratercula arctica*). *Hensynskrevende*. Arten opptrer tallrikt langs kysten, men hekker ikke i kommunen.

Svartand (*Melanitta nigra*). *Bør overvåkes*. Arten opptrer i flokker under vårtrekket i grunne havområder der enkelte også overvintrer fåtallig.

Sjørorre (*Melanitta fusca*). *Bør overvåkes*. Arten opptrer regelmessig på vårtrekket og overvintrer fåtallig i grunne havområder.

Bergand (*Aythya marila*). Bør overvåkes. Arten opptrer regelmessig på vårtrekket og hekker med overraskende sterke antall innenfor kommunen.

Havelle (*Clangula hyemalis*). Bør overvåkes. Arten opptrer regelmessig i store flokker på sjøen i vinterhalvåret og under vårtrekket.

Teist (*Cepphus grylle*). Bør overvåkes. Arten er en tallrik hekkefugl på øyene ute langs kysten.

Pattedyr

Oter (*Lutra lutra*). Bør overvåkes. Arten er vanlig langs kyststripa. Den er også observert flere ganger langs bekker og elver i kommunen.

3.4.3 Nasjonalt rødlistede evertebrater

Elvemusling (*Margaritifera margaritifera*). Sårbar. Arten finnes i enkelte vassdrag i kommunen.

Voksen kongeørn. Arten hekker fåtallig i kommunen. Foto: Karl-Birger Strann ©

3.5 Sammenveide områder – viktige områder for biologisk mangfold

På bakgrunn av de samlede påviste data fra delelementene naturtyper, viltområder, ferskvannslokaliteter og rødlistearter er det funnet frem til sammenveide områder – dvs. områder som er vurdert som spesielt viktige områder for biologisk mangfold innenfor Vestvågøy kommune. Disse områdene er igjen delt inn i tre viktighetskategorier på samme måte som inndelingen av naturtypene:

- A – Svært viktige
- B – Viktige
- C – Lokalt viktige

Det er påvist totalt sju områder som er viktige for biologisk mangfold. Tre av disse er gitt verdi A – svært viktige områder for biologisk mangfold, mens fire områder er gitt verdi B – viktige områder for biologisk mangfold.

3.5.1 De enkelte forvaltningsråd

Skogbruk. Det gis forslag til forvaltning av de skogsområdene som er identifisert til A og B-områder. Hovedsakelig gis det råd om at det ikke skal tillates hogst i hele eller deler av området. De råd som gis baseres kun på skogøkologiske vurderinger og tar ikke hensyn til skogbruket som næring.

Andre aktiviteter. Ulike inngrep av infrastruktur som veier, kraftlinjer eller bygninger o.s.v. må vurderes i hvert enkelt tilfelle opp mot de kvaliteter vi har påvist i dette prosjektet. Masseuttak, grøfting og/eller gjenfyllinger vil kunne ha stor negativ innvirkning på biologisk mangfold enten direkte gjennom inngrepet eller indirekte gjennom langtidseffekter av negativ art. Et eksempel kan være en grøfting som langsomt drenerer et større våtmarkssystem som ikke er direkte berørt av selve grøftingen, men som likevel langsomt tømmes for vann. Slike effekter kan ha like stor negativ innvirkning på biologisk mangfold som et direkte arealinngrep i selve leveområdet/naturtypen.

Aktiviteter som friluftsliv drives i dag allerede i store deler av kommunen uten at vi vet om det stedvis kan ha negativ påvirkning på biologisk mangfold. Hvis ferskvannsfiske i spesielt sårbare områder øker i omfang i forhold til i dag, bør de viktigste viltområdene som har sky arter som lom hekkende, forsøkes skjermet mot denne aktiviteten fra issmeltingen til rundt 15. juli. Husdyr på beite kan fortsette som i dag.

Etter beskrivelsen av hvert enkelt sammenveid område, gis forvaltningsråd for noen av de aktuelle tema som er nevnt ovenfor.

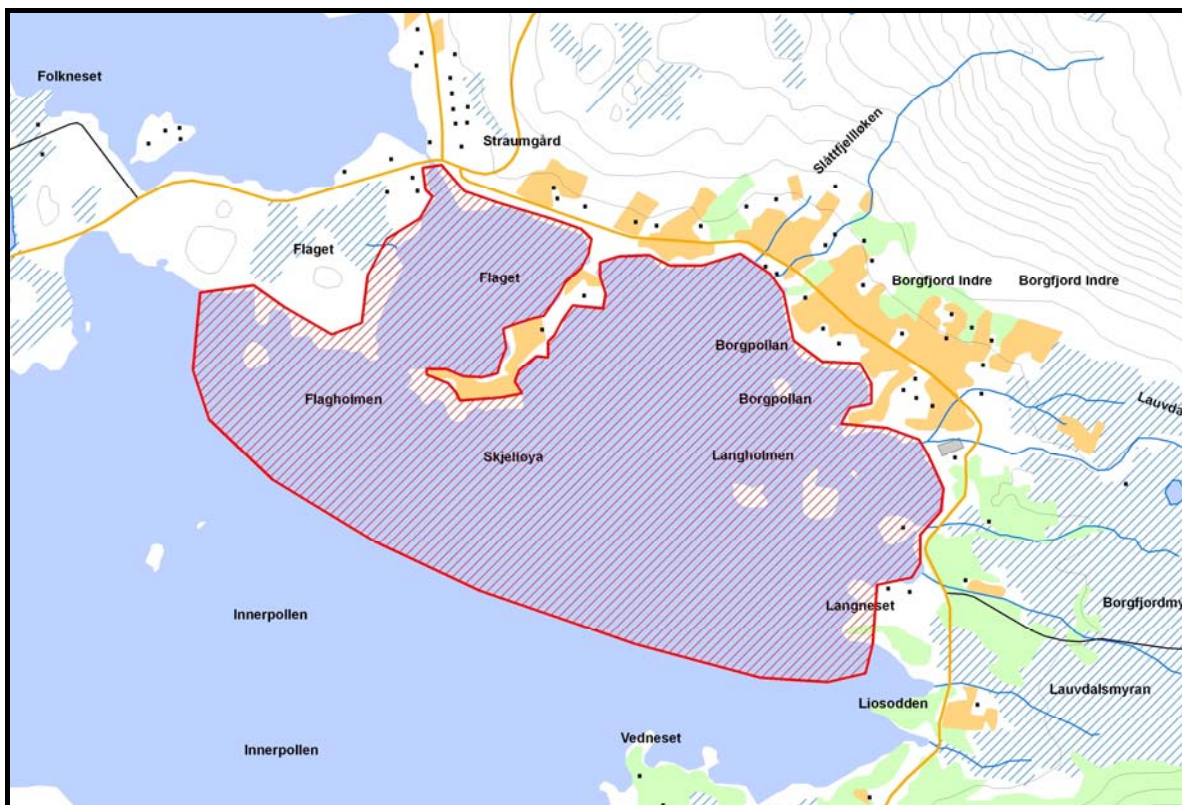
3.5.2 Beskrivelse av sammenveide områder med forvaltningsråd

1. Borgpollen - svært viktig område for biologisk mangfold (A).

Dette er en sjelden og viktig naturtype som samtidig har store viltverdier spesielt for vannfugl.

Forvaltningsråd:

Området må sikres mot inngrep som kan redusere naturtypens utforming og viltforekomstene.

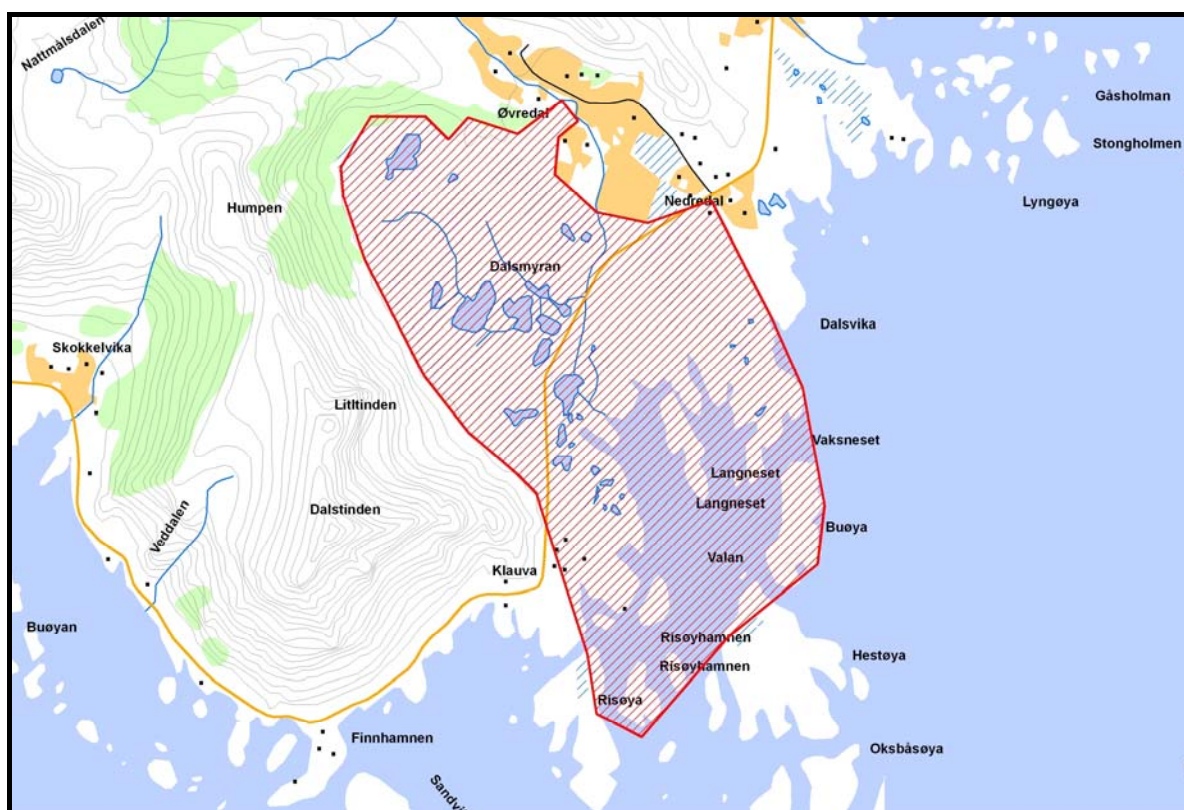

2. Dalsmyran – Valan - svært viktig område for biologisk mangfold (A).

Denne lokaliteten er en av kommunens mest spesielle våtmarksområder med to naturtyper som går over i hverandre og som samtidig har store viltverdier knyttet til seg.

Forvaltningsråd:

Lokaliteten må ikke utsettes for inngrep som kan endre vannbalansen i systemet.

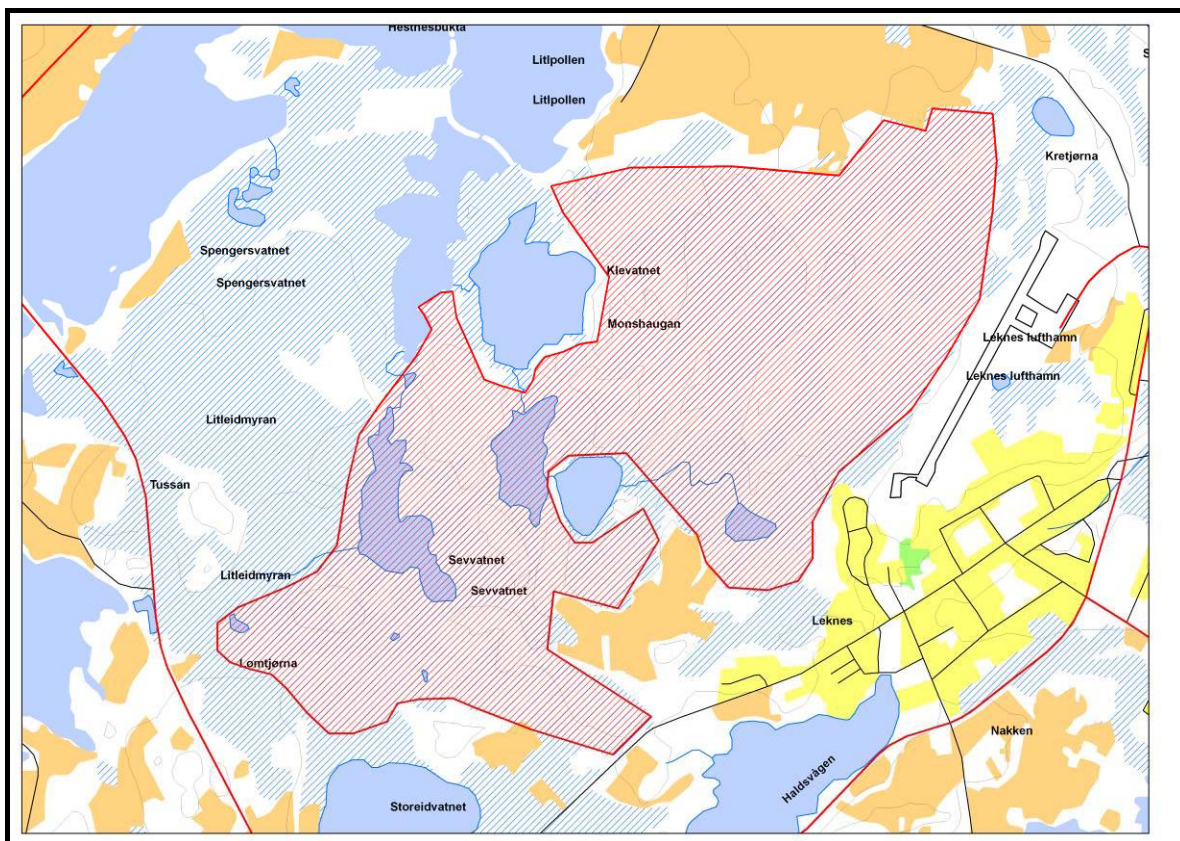
3. Bollemyran - svært viktig område for biologisk mangfold (A).

Flere undersøkelser viser at dette området har kvaliteter som gir det nasjonal verdi. Samtidig er det lokalt press mot området både i form av nydyrking og ikke minst infrastruktur ettersom det ligger helt inntil Leknes tettsted og flyplassen. Dette er kanskje kommunens viktigste naturområde sett i en større sammenheng. Det er derfor viktig at kommunen tar området inn i arealplanen og vurderer det slik at de biologiske kvalitetene sikres på en best mulig måte.

Forvaltningsråd:

Området bør underlegges en grundig arealgjennomgang fra kommunens side for å få på plass en handlingsplan som vil sikre de biologiske kvalitetene som ligger i området.

Området tåler minimalt med inngrep i form av drenering og økt forstyrrelse.

4. Valberg - viktig område for biologisk mangfold (B).

Lokaliteten er viktig både som viltområde og som naturtype og bør sikres mot inngrep.

Forvaltningsråd:

Området må sikres mot inngrep som kan forringe de biologiske kvaliteter som finnes her i dag.

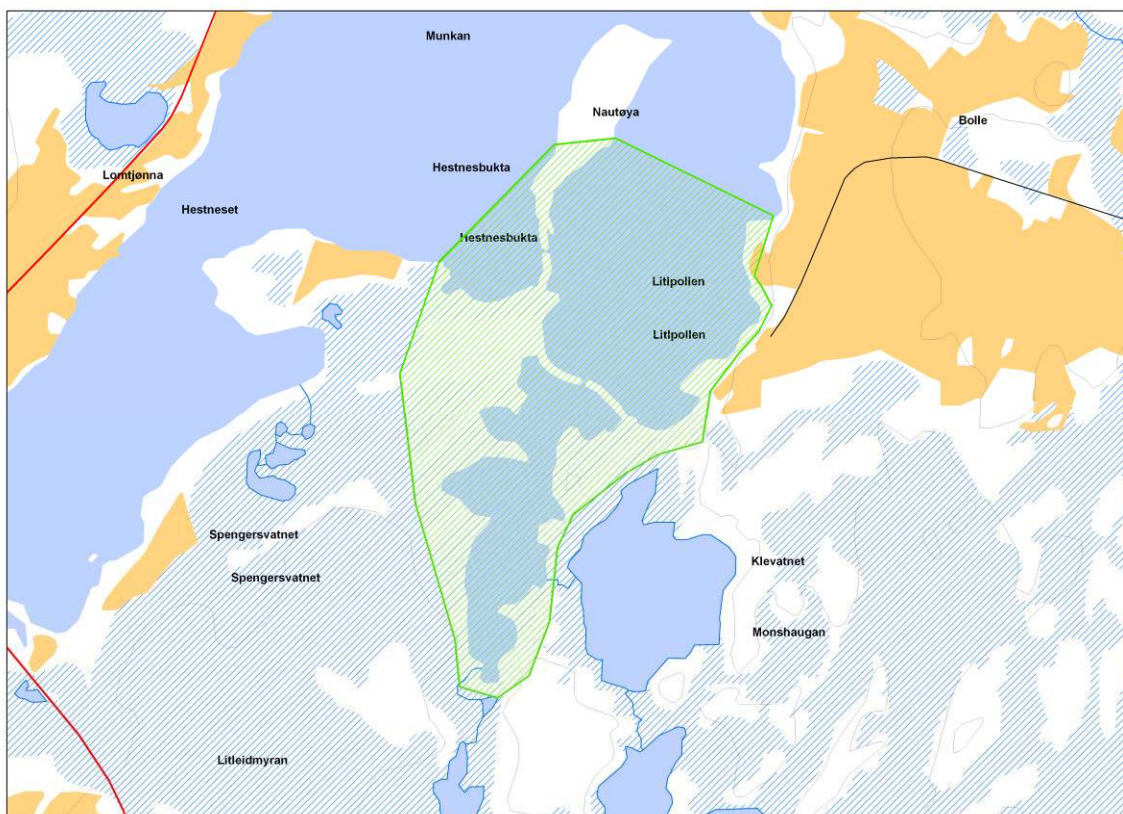

5. Nautøya, Offersøypollen - viktig område for biologisk mangfold (B).

Lokaliteten består av havstrand med overganger mot våtmarker og med betydelige tilstøtende, grunne fjæreområder. Området er rikt med arter som sangsvane (overvintrer), tjeld, vipper, fiskemåser, hettemåser samt gravand og flere andre arter som krikkand, stokkand og brunnakke. Fuglene bruker området både til hekking og ikke minst matsøk. Det er en hel del inngrep i området, men fremdeles finnes her klare verdier som bør sikres.

Forvaltningsråd:

Området bør sikres mot ytterligere inngrep som vil redusere kvalitetene i dette området

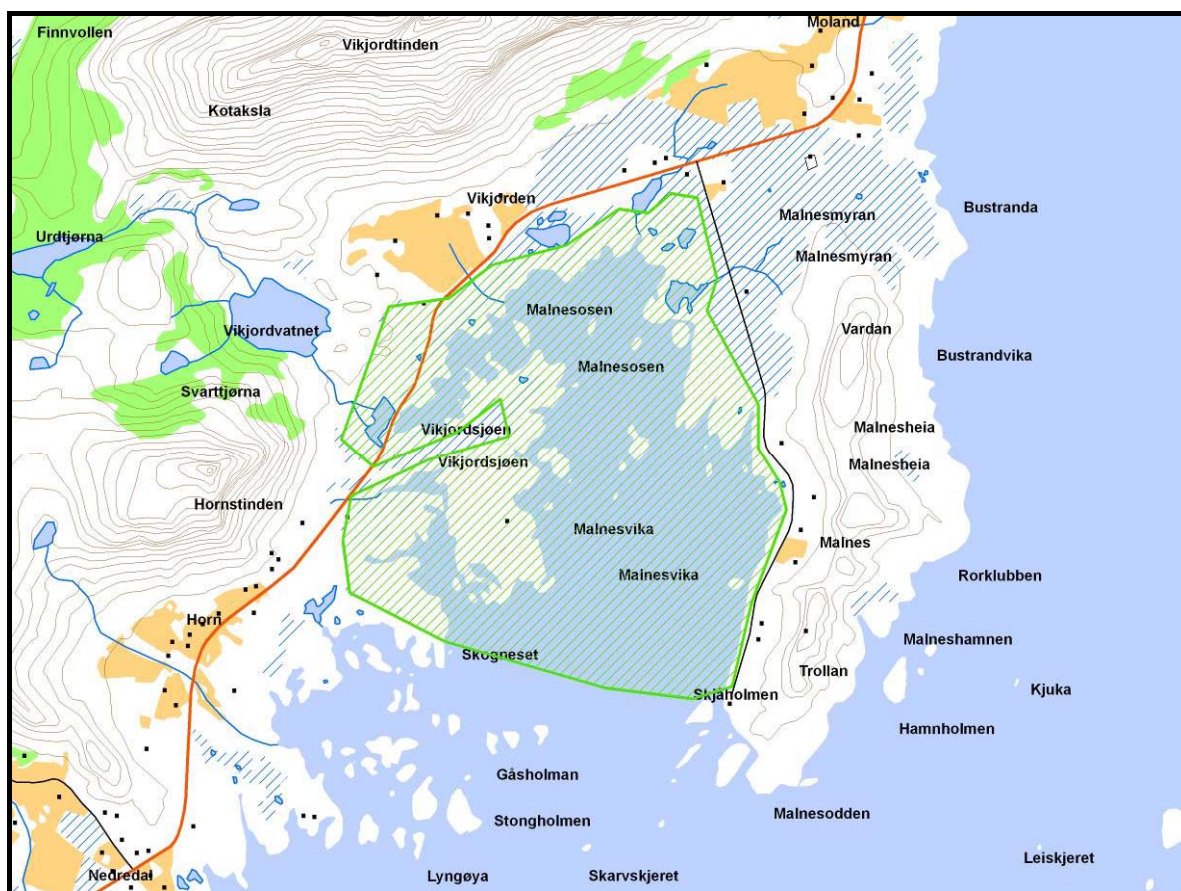

6. Malnesvika - viktig område for biologisk mangfold (B).

Lokaliteten er viktig både som naturtype og som viltområde.

Forvaltningsråd:

Området må sikres mot inngrep som kan forringe de biologiske kvaliteter som finnes her i dag.

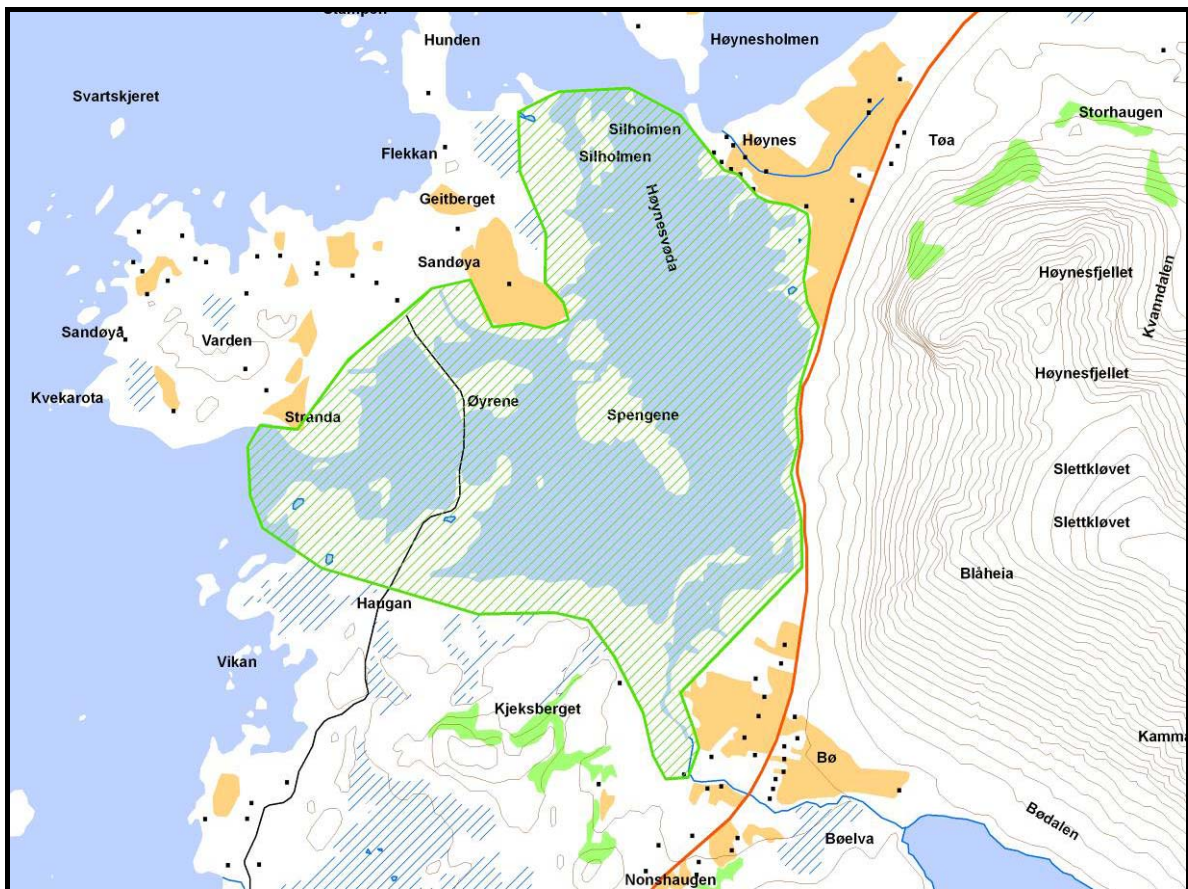

7. Høydalsvøda - viktig område for biologisk mangfold (B).

Denne lokaliteten er viktig både som naturtype og ikke minst som viltområde.

Forvaltningsråd:

Området må sikres mot inngrep som kan redusere de biologiske kvalitetene som finnes i området i dag.

4. Litteratur

Alm, T., Elven, R & Fredriksen, K. 1987a. Bidrag til karplantefloraen på Nordlands-kysten – 1. Polarflokken 11, 1: 45-86.

Alm, T., Elven, R & Fredriksen, K. 1987b. Bidrag til karplantefloraen på Nordlands-kysten – 2. Polarflokken 11, 2: 3-74.

Direktoratet for Naturforvaltning. 1996. Viltkartlegging. DN-håndbok 11.

Direktoratet for Naturforvaltning. 1999a. Nasjonal rødliste for truede arter i Norge 1998. DN-rapport 3:1-161.

Direktoratet for Naturforvaltning. 1999b. Kartlegging av naturtyper. Verdisetting av biologisk mangfold. DN-håndbok 13.

Direktoratet for Naturforvaltning. 2000. Kartlegging av ferskvannslokaliteter. DN-håndbok 15.

Direktoratet for Naturforvaltning. 2001. Kartlegging av marint biologisk mangfold. DN-håndbok 19.

Edwardsen, H. 1988. Bollemyrene i Lofoten: en plantesosiologisk og økologisk studie. Hovedoppgave i økologisk botanikk, Universitetet i Tromsø, Tromsø.

Elgersma, A. 1994. Landskapskartlegging i Vestvågøy kommune: Landskapsområde med skildringer og vurderinger. Norsk institutt for jord- og skogkartlegging Rapport 8/94, Norsk institutt for jord- og skogkartlegging, Ås.

Elven, R., Alm, T., Edwardsen, H., Fjelland, M., Fredriksen, K. E. & Johansen, V. 1988. Botaniske verdier på havstrender i Nordland. C, Beskrivelser for regionene Ofoten og Lofoten/Vesterålen. Økoforsk rapport 1988: 2C. Vitenskapsmuseets hustrykkeri, Trondheim.

Fremstad, E. & Moen, A. (red.) 2001. Truede vegetasjonstyper i Norge. NTNU Vitenskapsmuseet Rapp. Bot. Ser. 2001-4:1-231.

Herbariadata TROM. Dette er herbariadata hentet ut fra databasen ved Tromsø Museum, Universitetet i Tromsø.

Lid, J & Lid, D. T. (R. Elven red.) 2005. Norsk flora. 7 utg. Det Norske Samlaget, Oslo.

Mjelde, M. 2004. Kartlegging av biologisk mangfold i kommunene: ferskvannsvegetasjonen i Nordland. Fylkesmannen i Nordland Rapport 1/2004, Fylkesmannen i Nordland, Bodø.

Mykologisk herbarium 2005. Norsk Soppdatabase. Tilgjengelig på: http://www.nhm.uio.no/botanisk/nxd/sopp/nsd_b.htm [siste oppdatering 29. mars 2005].

Reiersen, J. & Sirnes, J. 1991. Tjønngras (*Littorella uniflora*) – et gammelt og to nye funn. Polarflokken 15, 1: 19-20.

Sirnes, J. 1980: Noen plantefunn på Vestvågøy i Lofoten. Polarflokken 4 (1): 104-108.

Sortland, A. 1987. Nyfunn av *Asplenium* i Lofoten-Vestvågøy-Austvågøy-Lille Mol-
la. Polarflokken 11, 2: 79-82.

Sortland, A. 1988. Nyfunn fra Lofoten. Polarflokken 12, 3: 255-260.

Sortland, A. 1991. Kystbjørkeskog med storfrytle (*Luzula sylvatica*) i Lofoten. Polar-
flokken 15, 1: 11-18.

Sortland, A. 1992. Mannfallet – en botanisk oase på Vestvågøy i Lofoten. Polar-
flokken 16, 1: 153-162.

Sortland, A. 1997. Utbredelse og hyppighet av bregner i Lofoten og Vesterålen.
Polarflokken 21: 241-259.

Sortland, A., Reiersen, J. & Sirnes, J. 1990: Jervrapp (*Poa arctica* R. Br.) i Lofoten.
Polarflokken 14, 2: 189-194.

Vestvågøy kommune. 1997. Biologisk mangfold. Vestvågøy. 1-54.

Vorren, K.-D. 1979. Myrinventeringer i Nordland, Troms og Finnmark, sommeren
1976, i forbindelse med den norske myrreservatplanen. Tromsø Naturvitenskap 3,
Tromsø Museum, Tromsø.

NINA Rapport 140

ISSN:1504-3312

ISBN: 82-426-1690-6

Norsk institutt for naturforskning

NINA Hovedkontor

Postadresse: NO-7485 Trondheim

Besøks/leveringsadresse: Tungasletta 2, NO-7047 Trondheim

Telefon: 73 80 14 00

Telefaks: 73 80 14 01

Organisasjonsnummer: 9500 37 687

<http://www.nina.no>